

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Sprawozdanie z realizacji Priorytetów komponentu regionalnego w ramach Programu Operacyjnego
Kapitał Ludzki 2007-2013**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Rodzaj sprawozdania			
A. Sprawozdanie okresowe		X	
B. Sprawozdanie roczne			
C. Sprawozdanie końcowe			
2. Okres sprawozdawczy	I półrocze 2012		
3. Numer Priorytetu PO KL	VI, VII, VIII, IX		
4. Nazwa Instytucji Pośredniczącej	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego		
5.	Dane osoby sporządzającej sprawozdanie	w części rzeczowej	w części finansowej
	Imię i nazwisko	Priorytet VI: Dorota Wysmyk Priorytet VII: Sylwia Kramarz - Ratajczak Priorytet VIII: Aneta Agdan Priorytet IX: Magdalena Maciejko	Priorytet VI: Dorota Wysmyk Priorytet VII: Sylwia Kramarz - Ratajczak Priorytet VIII: Aneta Agdan Priorytet IX: Magdalena Maciejko
	Nr telefonu	71 776 98 20	71 776 98 20
	Adres poczty elektronicznej	dorota.wysmyk@dolnyslask.pl sylwia.kramarz@dolnyslask.pl aneta.agdan@dolnyslask.pl magdalena.maciejko@dolnyslask.pl	dorota.wysmyk@dolnyslask.pl sylwia.kramarz@dolnyslask.pl aneta.agdan@dolnyslask.pl magdalena.maciejko@dolnyslask.pl

II. PRZEBIEG REALIZACJI PRIORYTETU

1. Analiza stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów oraz wartości docelowych wskaźników w podziale na cele szczegółowe

PRIORYTET VI

Biorąc pod uwagę stopień realizacji głównych wskaźników oraz dotychczasowe wykorzystanie środków należy przyjąć, iż realizacja zadań w obszarze zatrudnienia nie odbiega od założonego planu. Tempo kontraktacji i wydatkowania ma odzwierciedlenie w wartościach osiąganych wskaźników i świadczy o przełożeniu wykorzystanych środków na liczbę podmiotów lub osób, którym udzielono wsparcia. Projekty w ramach Priorytetu VI przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu (opisano wyłącznie wskaźniki, w przypadku których występuje niski stopień wykonania):

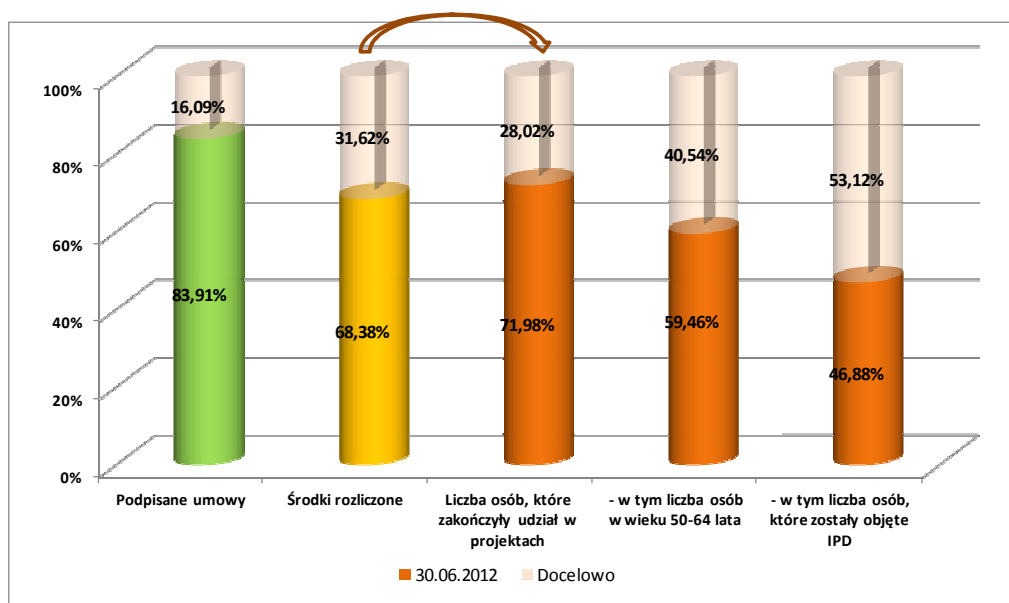
Cel szczegółowy 1- Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy

W 2011 roku wprowadzono pomiar **wskaźnika efektywności zatrudnieniowej** w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VI (Działanie 6.1). W Poddziałaniu 6.1.1 do końca okresu sprawozdawczego wykazano przyrost powyższego wskaźnika tylko w jednym projekcie (ze względu na fakt, iż Projektodawców obowiązuje sprawozdawczość w zakresie efektywności zatrudnieniowej począwszy od lutego 2012 roku). Natomiast w ramach projektów systemowych Poddziałania 6.1.3 do końca okresu sprawozdawczego zaplanowane w Planie działania na 2011 rok wskaźniki efektywności zatrudnieniowej zostały osiągnięte lub przekroczone we wszystkich projektach PUP. Ogółem wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla Priorytetu VI wynosi 67,28%, co świadczy o tym, że ponad połowa uczestników projektów podjęła zatrudnienie. Na koniec okresu sprawozdawczego średnia efektywność zatrudnieniowa dla poszczególnych grup docelowych została przekroczona w stosunku do zakładanych w Planie działania na 2011 rok. Osiągnięte wartości przedstawiono w załączniku 9 do sprawozdania oraz w części opisowej dotyczącej celów szczegółowych.

Wskaźniki produktu:

Liczba osób, które skorzystały z instrumentów zwrotnych - wskaźnik monitorowany jest w ramach Działania 6.2, osiągnięta wartość wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 0%. W I półroczu 2012 r. ogłoszono konkurs na projekty inżynierii finansowej, przy czym *Plan działania na 2012 rok* przewiduje wyłonienie jednego Projektodawcy. W ramach Dokumentacji konkursowej oraz wprowadzonego kryterium dostępu założono, że projekt obejmie wsparciem 148 osób, tj. pełną wysokość wartości docelowej wskaźnika. W chwili obecnej trwa ocena merytoryczna wniosków złożonych w odpowiedzi na konkurs.

Stopień kontraktacji i rozliczania środków (bez Poddziałania 6.1.2) w powiązaniu z realizacją wskaźników, których realizacja może być zagrożona, przedstawiono graficznie poniżej:

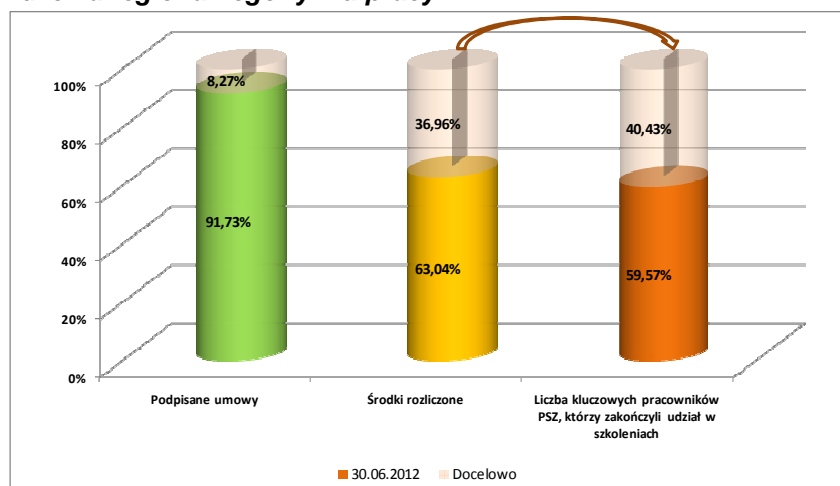
Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 49 703, co stanowi 71,98% wartości docelowej wskaźnika i sukcesywnie przyrasta – stopień jego realizacji jest wyższy niż stopień rozliczenia środków. Na podstawie analizy projektów realizowanych, planowanych do realizacji oraz dostępnych środków, IP2 stwierdza jednak, że wartość docelowa oszacowana na poziomie 69 054 osoby nie będzie możliwa do osiągnięcia w 100%. Działanie 6.3 nie będzie miało istotnego wpływu na przyrost wskaźnika ze względu na fakt, iż realizacja projektów w tym Działaniu jest zakończona, a obecnie trwa końcowe rozliczanie ostatnich dwóch projektów (wsparciem zostanie objętych jeszcze 30 osób). W ramach Poddziałania 6.1.1 dla projektów będących w trakcie realizacji, na podstawie wniosków o dofinansowanie, stwierdza się, że wartość możliwa do osiągnięcia wynosi dodatkowo 5 121 osób. W wyniku realizacji projektów Poddziałania 6.1.1, które będą dofinansowane w 2012 roku, wartość możliwa do osiągnięcia wynosi 904 osoby. W wyniku realizacji projektów Poddziałania 6.1.3, które będą realizowane w 2012 roku, liczba osób na podstawie wniosków o dofinansowanie wynosi 4 711 osób. Ponadto w Poddziałaniu 6.1.3 w kolejnych latach możliwe będzie objęcie wsparciem jeszcze ok. 3 306 osób (przy założeniu utrzymania kursu walutowego euro na obecnym poziomie, gdyż poziom kursu ma wpływ na wielkość dostępnych do wykorzystania środków). W Działaniu 6.2 w wyniku projektów będących w trakcie realizacji, liczba osób na podstawie wniosków o dofinansowanie wynosi 1 075 osób, natomiast wartość możliwa do osiągnięcia w wyniku realizacji jednego projektu inżynierii finansowej wynosi 148 osób. Projekt Działania 6.2 skierowany do osób niepełnosprawnych wyłoniony do realizacji również w 2012 roku przyczyni się do wzrostu wskaźnika o kolejne 45 osób. Łącznie prognozowany przyrost wskaźnika do osiągnięcia wynosi 15 340 osób. Stan na koniec I półroczu 2012 r. wynoszący na cały Priorytet VI 49 703 osoby (po urealnieniu wskaźnika), będzie powiększony o 15 340 osób, co daje łącznie 65 043 osoby, tj. mniej o 4 011 osób od wartości docelowej. Najbardziej niedoreprezentowaną grupą w odniesieniu do założonych wartości docelowych jest grupa osób w wieku 50-64 lata i stopień realizacji wskaźnika udziału tych osób w projektach przekłada się bezpośrednio na zagrożenie nieosiągnięcia wskaźnika „Liczba osób, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania”. Kolejną przyczyną, jaką wskazuje IP2, jest różnica pomiędzy szacowaną ilością osób możliwą do objęcia wsparciem w ramach dostępnych środków a rzeczywistą liczbą osób obejmowanych wsparciem w ramach dostępnej alokacji. IP2 wskazuje, że szacowana przez nią liczba osób możliwa do objęcia wsparciem liczona jest

po koszcie jednostkowym niższym, niż występujące w projektach złożonych w odpowiedzi na konkursy. Proporcjonalne rozliczenie środków (68,38% bez Poddziałania 6.1.2) w stosunku do stopnia osiągnięcia wskaźnika (71,98%) nie gwarantuje osiągnięcia wartości docelowej. IP2 na wszystkich spotkaniach z potencjalnymi Wnioskodawcami sygnalizowała konieczność obejmowania wsparciem jak największej liczby osób, a w ramach prowadzonych negocjacji podejmowane są działania zmierzające do obniżania kosztów jednostkowych w projektach i uwolnienia kwot umożliwiających dofinansowanie innych projektów.

Liczba osób, które zostały objęte Indywidualnym Planem Działania – od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 10 044, co stanowi 46,88% wartości docelowej wskaźnika i świadczy o niskim stopniu realizacji wartości docelowej. Należy jednak zaznaczyć dynamikę w stosunku do roku 2011 (w bieżącym okresie objęto IPD 1 282 osób). W 2012 roku na skutek założonych kryteriów dostępu, które obligowały wnioskodawców Poddziałania 6.1.1 oraz 6.1.3 do objęcia wszystkich uczestników projektów Indywidualnym Planem Działania wartość wskaźnika znacznie przyrośnie. Planowane przez IZ zwiększenie alokacji środków dla Poddziałania 6.1.3 również przyczyni się do objęcia wsparciem w postaci IPD dodatkowej liczby uczestników. Po opracowaniu prognozy, IP2 stoi na stanowisku, że wartość docelowa będzie możliwa do osiągnięcia. Niemniej jednak w tym celu, w kolejnych latach w ramach Poddziałania 6.1.3 należałoby zachować kryterium dostępu obligujące objęcie wszystkich uczestników projektów Indywidualnym Planem Działania. Tym samym do wzrostu wskaźnika najbardziej przyczynia się Poddziałanie 6.1.1 oraz Poddziałanie 6.1.3, przy założeniu promowania tej formy wsparcia w ramach kryterium dostępu.

IP co roku wymaga realizacji kompleksowego wsparcia w projektach na rzecz osób chcących rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej wraz z pogłębioną analizą predyspozycji zawodowych podczas etapu rekrutacji, zatem te projekty zapewniają odpowiednie pod względem merytorycznym wsparcie dla uczestników, nawet mimo braku realizacji IPD.

Liczba kluczowych pracowników PSZ, którzy zakończyli udział w szkoleniach w systemie pozaszkolnym, istotnych z punktu widzenia regionalnego rynku pracy –

Omawiany wskaźnik mierzony jest „na wyjściu” z projektu i osiągnięty został na poziomie 59,57% przy jednoczesnym poziomie rozliczenia środków w wysokości 63,04%. Proporcjonalny poziom stopnia realizacji wskaźnika do poziomu rozliczonych środków nie gwarantuje jednak osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika w 100%. Wynika to z faktu, że większość projektów Powiatowych Urzędów Pracy koncentruje się w znacznej mierze na wsparciu w postaci dofinansowania zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy, a w mniejszym stopniu na wsparciu szkoleniowym. Tym samym poziom rozliczonych środków nie przekłada się proporcjonalnie na realizację tego wskaźnika. W związku z faktem, że nie planuje się ogłaszania kolejnych konkursów, wartości wskaźnika w kolejnych okresach sprawozdawczych będą przyrastać wyłącznie w oparciu o projekty przyjęte już do realizacji. Po przeanalizowaniu danych z wniosków o dofinansowanie i wniosków o płatność, dotyczących projektów będących w trakcie realizacji stwierdza się, że wskaźnik przyrośnie do wartości około 480 (szacunek nie uwzględnia urealniania wskaźnika). Zgodnie z sugestią IP, IP2 podejmowała negocjacje z wszystkimi Powiatowymi Urzędami Pracy, których projekty zostały rekomendowane do dofinansowania, w zakresie możliwości zwiększenia liczby kluczowych pracowników PSZ objętych szkoleniami. W wyniku negocjacji, sześć Powiatowych Urzędów Pracy zwiększyło planowaną wartość docelową wskaźnika, jednak nie gwarantuje to osiągnięcia wartości docelowej na poziomie 517 osób. Mierzony wskaźnik nie obejmuje danych dotyczących wsparcia udzielanego pracownikom PSZ, którzy nie należą do kategorii pracowników kluczowych lub też kształcących się w formach szkolnych, tj. brak np. liczby pracowników realizujących studia podyplomowe lub liczby

osób otrzymujących wsparcie, ale nie przynależących do grupy pracowników kluczowych. Zdaniem IP2 brak ujęcia tych osób we wskaźniku, przy ich jednoczesnym udziale w projektach Poddziałania 6.1.2, zaniża osiągnięte wartości oraz prognozy wartości możliwych do osiągnięcia, a jednocześnie podnoszenie kwalifikacji tych osób w formach szkolnych wpisuje się w cel szczegółowy 1.

Cel szczegółowy 2 - Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych:

Wskaźniki produktu:

Liczba osób w wieku 15-24 lata, które otrzymały bezzwrotne dotacje - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 1 309, co stanowi 76,77% wartości docelowej. Mając na uwadze, że w 2012 roku roczny przyrost wskaźnika w wyniku realizacji projektów systemowych Poddziałania 6.1.3 będzie możliwy do osiągnięcia na poziomie zbliżonym do poziomu z roku 2011, jak też biorąc pod uwagę wartości wskaźnika, które zostaną wypracowane w projektach realizowanych w ramach Działania 6.2 – IP2 stoi na stanowisku, że wartość docelowa jest możliwa do osiągnięcia. Wskaźnik zasadniczo przyrasta dzięki realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 (87%), natomiast w Działaniu 6.2 (13%) będzie on przyrastał, ale w dużo mniejszej skali, w wyniku realizacji projektów wyłonionych do dofinansowania w 2011 roku – które zgodnie z kryterium dostępu promowały grupę osób w wieku 15-24 lata.

Dla uczestników projektów w wieku 15-24 lata **efektywność zatrudnieniowa** monitorowana w projektach Działania 6.1 kształtuje się na poziomie 65,42%. Planowana wartość miernika do osiągnięcia w 2011 r. to 40%, zatem plan został zrealizowany.

Cel szczegółowy 3 – Zmniejszenie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne, osoby bezrobotne zamieszkujące na obszarach wiejskich):

Wskaźniki produktu:

Liczba osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, które otrzymały bezzwrotne dotacje; w zakresie podwskaźnika: **w tym liczba osób niepełnosprawnych** – od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 176, co stanowi 69,02% wartości docelowej wskaźnika. Wskaźnik monitorowany jest w ramach Poddziałania 6.1.3 i Działania 6.2.

W opinii IP2 oraz IP wartość docelowa będzie możliwa do osiągnięcia. Przyczynią się do tego projekty Poddziałania 6.1.3 przyjęte do realizacji w roku 2012, projekty będące w realizacji w ramach Działania 6.2 oraz jeden projekt Działania 6.2 wyłoniony do dofinansowania w wyniku rozstrzygnięcia tegorocznego konkursu. Ponadto wskaźnik będzie przyrastał w przyszłości w wyniku przyjętych do realizacji projektów systemowych w Poddziałaniu 6.1.3. Zasadniczy wpływ na realizację wskaźnika mają konkursy wyodrębnione na rzecz osób niepełnosprawnych w *Planach działania* na rok 2011 i 2012. Otrzymane środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej bezpośrednio zwiększają ilość utworzonych miejsc pracy, a tym samym redukują zjawisko bezrobocia. Mając na uwadze, iż wskaźnik mierzony jest „na wyjściu” z projektu, przy poziomie rozliczonych środków dla Poddziałania 6.1.3 i Działania 6.2 – 70,76%, IP2 oraz IP uważa, iż poziom osiągniętego wskaźnika jest zadowalający z zastrzeżeniem, że udział Działania 6.2 w osiągniętych wartościach jest niewielki w stosunku do Poddziałania 6.1.3.

Dla uczestników projektów będących osobami niepełnosprawnymi **efektywność zatrudnieniowa** monitorowana w projektach Działania 6.1 kształtuje się na poziomie 55,23%. Planowana wartość miernika do osiągnięcia w 2011 r. to 30%, zatem plan został zrealizowany.

Cel szczegółowy 4 – Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych:

Wskaźniki produktu:

Liczba osób w wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projekcie - od początku realizacji Programu do końca okresu sprawozdawczego wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 7 871 (w bieżącym okresie przyrost o 452 osoby), co stanowi 59,46% wartości docelowej wskaźnika i jest realizowany głównie przez projekty w Działaniu 6.1. Wpływ realizacji projektów w ramach Działania 6.2 na przyrost wartości wskaźnika jest niewielki, co jest spowodowane brakiem zainteresowania Wnioskodawców Działania 6.2 udzielaniem wsparcia dla grupy osób w wieku 50+. Pomimo wprowadzonych w roku 2011 i 2012 kryteriów dostępu promujących tę grupę docelową, w projektach przyjętych do realizacji udział tej grupy jest bardzo niewielki. Wynika to z faktu, że wnioskodawcy chętniej kierują wsparcie do innej grupy defaworyzowanej na rynku pracy: osób w wieku 15-24 lata. W 2012 roku tylko kilka projektów kieruje wsparcie do grupy w wieku 50-64 lata. Wobec powyższego w wyniku realizowanych już projektów oraz rozpoczynających realizację, nie nastąpi istotny przyrost tego wskaźnika. IP2 każdorazowo na spotkaniach z potencjalnymi Wnioskodawcami zachęcała do objęcia wsparciem osób w wieku 50-64 lata, przy

czym otrzymywała informację zwrotną ze strony Wnioskodawców, iż jest to najtrudniejsza grupa docelowa. IP2 oraz IP stoją na stanowisku, że wartość docelowa na poziomie 13 238 osób nie będzie możliwa do osiągnięcia, niemniej jednak w *Planie działania na rok 2013* przewiduje się w ramach Poddziałania 6.1.3 kryterium dostępu zakładające, że co najmniej 25% uczestników projektów będą stanowiły osoby z tej grupy wiekowej, co powinno się przełożyć na zwiększenie poziomu osiągnięcia wskaźnika.

Dla uczestników projektów w wieku 50+ **efektywność zatrudnieniowa** monitorowana w projektach Działania 6.1 kształtuje się na poziomie 58,39%. Planowana wartość miernika do osiągnięcia w 2011 r. to 35%, zatem plan został zrealizowany.

W okresie sprawozdawczym został upubliczniony wynik **badania ewaluacyjnego** pt.: *"Ocena zależności pomiędzy doborem form wsparcia a profilem uczestników, w kontekście potrzeb lokalnego / regionalnego rynku pracy, na przykładzie projektów konkursowych realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 i 8.1.1 PO KL na Dolnym Śląsku"*. W przedmiotowym badaniu oceniono m.in. czynniki doboru form wsparcia i ich związek z profilem uczestników, trudność poszczególnych form wsparcia i grup docelowych, jak też adekwatność uzasadnienia wyboru przez Beneficjenta danej formy wsparcia. Do adresatów rekomendacji zwrócono się z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zaimplementowania rekomendacji zgodnie z terminami i sposobami wdrożenia, zawartymi w Tabeli wdrażania rekomendacji. W odniesieniu do Priorytetu VI – Poddziałania 6.1.1 – sformułowano rekomendacje, w świetle których należy podjąć działania zmierzające do wykorzystywania IPD wypracowanych w innych projektach, w których brał udział uczestnik projektu; działania promujące wolontariat, które mają na celu wskazywanie Beneficjentom korzyści, jakie daje zaangażowanie w wolontariat w sferze aktywizacji zawodowej uczestników projektów (np. poprzez promowanie dobrych praktyk projektów zrealizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1, które skutecznie wykorzystywały wolontariat do aktywizacji zawodowej), a także premiowanie doświadczenia Beneficjentów w realizacji projektów skierowanych do tej samej grupy docelowej i z zastosowaniem tych samych form wsparcia, co w projekcie przedkładanym do oceny. IP2 podjęła działania informujące i promujące w powyższych kwestiach, zarówno w odniesieniu do potencjalnych Wnioskodawców (podczas spotkań informacyjnych), jak też w odniesieniu do członków Komisji Oceny Projektów (podczas szkoleń organizowanych przez Dolnośląski Wójewódzki Urząd Pracy). Największy efekt odnotowuje się w odniesieniu do rekomendacji zalecającej wykorzystywanie IPD powstałych w innych projektach, bowiem Wnioskodawcy przyjęły zalecenie IP2 i w wielu projektach złożonych do oceny w 2012 roku przewiduje się wdrożenie tej rekomendacji.

PRIORYTET VII

Cel szczegółowy 1 - Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji: wartość wskaźnika osiągnięta od początku realizacji Działania 7.1 kształtuje się na poziomie 14 546, w tym 4 697 osób z terenów wiejskich, co stanowi odpowiednio 42,51% i 50,58% jego wartości docelowej. Na koniec 2011 r. wskaźnik został osiągnięty na poziomie 11 716 osób, w tym 3 941 osób z terenów wiejskich – w obecnym okresie sprawozdawczym (biorąc pod uwagę wartości narastające) nastąpił wzrost wskaźnika o 2 830 osób, w tym 756 osób z terenów wiejskich.

Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów: osiągnięta wartość wskaźnika od początku realizacji Działania 7.1 wynosi 14 658 osób, co stanowi 46,16% wartości docelowej. Na koniec 2011 r. wskaźnik został osiągnięty na poziomie 13 920 osób - w obecnym okresie sprawozdawczym (biorąc pod uwagę wartości narastające) nastąpił wzrost wskaźnika o 738 osób.

Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania: wskaźnik monitorowany jest w ramach Działania 7.4, osiągnięty poziom jego realizacji na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 0%. W I półroczu 2012 r. po raz pierwszy ogłoszono konkurs w Działaniu 7.4. Biorąc pod uwagę projekty rekomendowane do dofinansowania oraz planowany konkurs na projekty ponadnarodowe IP nie widzi zagrożenia dla osiągnięcia wartości docelowej przedmiotowego wskaźnika. Należy pamiętać, iż jego spodziewany przyrost nastąpi odpowiednio później, gdyż pomiaru wskaźnika dokonuje się w momencie zakończenia udziału osoby niepełnosprawnej w projekcie.

Opinia IP:

Pomimo obserwacji tendencji wzrostowej, na podstawie dostępnych aktualnie danych można szacować, że planowane wartości docelowe wskaźników dotyczących klientów instytucji pomocy społecznej nie zostaną osiągnięte. Aktualnie należy prognozować, iż zostaną one zrealizowane odpowiednio na poziomie 60-70%. Jedną z przyczyn nieosiągnięcia wartości docelowych przedmiotowych wskaźników jest fakt, iż pomimo stale podejmowanych starań ze strony IP2, nie wszystkie ośrodki pomocy społecznej w województwie dolnośląskim

podjęły realizację projektów systemowych w ramach Działania 7.1 (na 166 uprawnionych podmiotów dotychczas realizację projektów podjęło 136 ops-ów). Ponadto, wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma charakter długoterminowy i wymaga od uczestnika motywacji do realizacji całej ścieżki projektowej, przez co dużym problemem wpływającym na realizację wskaźników jest rezygnacja uczestników z udziału w projekcie.

Na osiągnięty poziom wskaźników może mieć również wpływ ogólna tendencja w kraju, polegająca na zmniejszaniu się liczby klientów pomocy społecznej. Jednak, biorąc pod uwagę ogólne cele PO KL oraz cele wyznaczone dla Priorytetu VII, należy oceniać to zjawisko jako zdecydowanie pozytywne. Można również zauważyć, iż wartości osiągnięte w województwie dolnośląskim nie odbiegają od średniego poziomu wskaźników osiągniętego w innych województwach (dane na podstawie sprawozdania IZ).

Zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej, IP2 zastosowała nową metodologię wykazywania wskaźnika *Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów* (pozwalającą na wykazanie tej samej osoby uczestniczącej w projekcie więcej niż jeden raz, w zależności od liczby lat, w których była ona objęta kontraktem). Uwzględniając jednak pomiar wskaźnika wg nowej metodologii zauważono, że przyrost osób powracających do projektu jest nieznaczny, co oznacza, że nie należy spodziewać się z tego powodu lawinowego wzrostu jego wartości.

Dzięki podjętym działaniom informacyjnym o 12 wzrosła liczba OPS (do 136, które w 2012 r. po raz pierwszy podjęły realizację projektów systemowych (łącznie 136 ops-ów podjęło realizację projektów w 2012 r.). Dodatkowo należy zauważyć, że w celu zapewnienia wsparcia osobom z gmin nie uczestniczących w projekcie systemowym część środków zaplanowanych na realizację Poddziałania 7.1.1 przeniesiono na realizację projektów w Poddziałaniu 7.2.1. To właśnie dzięki tym środkom możliwe będzie przeprowadzenie dodatkowego naboru (ogłoszenie konkursu planowane jest na wrzesień 2012 r.), skierowanego do 82 gmin, które co najmniej 1 raz nie uczestniczyły w projekcie systemowym 7.1.1 w latach 2008-2011. Tym samym cel Działania, jakim jest integracja społeczno – zawodowa, zostanie odzwierciedlony we wskaźniku „*Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projekcie*”.

Ponadto, w świetle zagrożenia nieosiągnięcia założonych wartości wskaźników IP zobowiązała IP2 do przedstawienia działań, mających w znaczący sposób zbliżyć osiągnięte poziomy wskaźników do planowanych wartości docelowych. Działania te będą przedmiotem prac i dyskusji w II połowie 2012 roku. IP zaleciła również IP2 przeprowadzenie w 2013 roku badania ewaluacyjnego w zakresie skuteczności, efektywności i trwałości wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych lub mogących zostać objętymi wsparciem w ramach PO KL. Konieczność realizacji takiego badania wynika m.in. z faktu niezadawalającego poziomu wskaźników osiągniętych w ramach Priorytetu VII w zakresie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych kontraktami socjalnymi oraz kończących udział w projekcie. Z kolejnych sprawozdań IP2 wynika, iż powodem niskiej realizacji wskaźników jest m.in. brak motywacji ze strony uczestników do pomyślnego zakończenia udziału w projekcie, niska frekwencja uczestników objętych projektem spowodowana nietrzeźwością, bądź niechęcią do uczestnictwa w pewnych formach zajęć (np. w spotkaniach z psychologiem) osób pochodzących z rodzin patologicznych i dysfunkcyjnych, słabnące zainteresowanie klientów ośrodków pomocy społecznej udziałem w projekcie. W związku z tym badanie w zakresie osób wykluczonych społecznie powinno również dostarczyć rzetelnych informacji w zakresie tych problemowych kwestii wraz z wnioskami i rekomendacjami, których wdrożenie wpłynie na poprawę sytuacji w tym obszarze, np. przez zaproponowanie nowych skuteczniejszych metod pracy z osobami wykluczonymi, czy zmianę sposobu działania podmiotów zajmujących się wsparciem dla tych osób.

Cel szczegółowy 2 Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej.

Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej: od początku realizacji Działania 7.2 wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 7 300 osób, co stanowi 322,01% wartości docelowej wskaźnika (przy 49,33% wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie zakontraktowanych środków). Na koniec 2011 r. wskaźnik został osiągnięty na poziomie 3 769 osób. W obecnym okresie sprawozdawczym nastąpił znaczny wzrost wskaźnika o 3 531 osób.

Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną - od początku realizacji Działania 7.2 wskaźnik ten został osiągnięty na poziomie 518, co stanowi 107,47% wartości docelowej wskaźnika (przy 48,21% wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie zakontraktowanych środków dla Działania). Na koniec 2011 r. wskaźnik został osiągnięty na poziomie 449 W okresie sprawozdawczym zmniejszyła się dynamika jego wzrostu, wskaźnik wzrósł o 69 podmiotów.

Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w Działaniu – osiągnięty wskaźnik od początku realizacji Działania 7.2 wynosi 4 488 osób, co stanowi 47,16% wartości docelowej wskaźnika (przy 30,28% wykorzystaniu alokacji 2007-2013 na podstawie rozliczonych środków dla Działania). Na koniec 2011 r. wskaźnik został osiągnięty na poziomie 3 976 osób – w obecnym okresie sprawozdawczym (biorąc pod uwagę wartości narastające) nastąpił wzrost wskaźnika o 512 osób.

Liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS – wskaźnik dotyczący tworzenia spółdzielni socjalnych, monitorowany jest w ramach Działania 7.2. Osiągnięty poziom realizacji wskaźnika na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 0%. Z aktualnych danych przekazanych przez IP2 szacuje się, że wskaźnik zostanie osiągnięty na poziomie 24 (czyli o 2 przekroczy wartość docelową). IP2 nie widzi zagrożenia dla realizacji wskaźnika i potrzeby zwiększenia alokacji w 2012 r.

Opinia IP:

Przekraczające wartości docelowe poziomy wskaźników w przypadku **liczby osób i podmiotów wspartych w ramach instytucji ekonomii społecznej** świadczą o dużym zainteresowaniu i potrzebach w zakresie wsparcia w obszarze ekonomii społecznej. Osiągnięte wartości są bardzo optymistyczne i wskazują na dalszą potrzebę upowszechniania idei ekonomii społecznej, potwierdzając, że instytucjonalne otoczenie jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tego sektora. Osiągnięcie tak wysokiej wartości wskaźników świadczy też o dużej aktywności podmiotów ekonomii społecznej na Dolnym Śląsku. W ramach Poddziałania 7.2.2 w roku 2012 rekomendowane zostały 4 wnioski o dofinansowanie na tworzenie i funkcjonowanie Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej w 4 subregionach województwa dolnośląskiego. Ponadto w ramach Poddziałania 7.2.1 rekomendowanych zostało 13 wniosków o dofinansowanie m.in. beneficjentów będących podmiotami ekonomii społecznej, którzy oferują różnorodne wsparcie w ramach realizowanych projektów, skierowane do osób fizycznych. Z uwagi na wsparcie oferowane przez doświadczonych OWES-y w ramach projektów Poddziałania 7.2.2 oraz projekty podmiotów ekonomii społecznej rekomendowane do dofinansowania w ramach Poddziałania 7.2.1, szacuje się, iż wskaźnik będzie nadal sukcesywnie wzrastał.

Potrzebę tworzenia ram dla funkcjonowania instytucji ekonomii społecznej szybko zdiagnozował Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, na zlecenie którego w ramach projektu systemowego współfinansowanego ze środków EFS powstał Wieloletni regionalny plan działań na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie dolnośląskim (2012-2020). Dolny Śląsk jako jeden z pierwszych regionów przystąpił do prac nad opracowaniem dokumentu i w 2011 roku jako drugi w Polsce przyjął go do realizacji.

Jednak pomimo iż wskaźniki w ramach Priorytetu VII PO KL wpływające na realizację celu *Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej* zostały osiągnięte na zadawalającym poziomie, Instytucja Pośrednicząca zaleca IP2 przeprowadzenie badania ewaluacyjnego w 2013 roku mającego ocenić, czy realizacja tych wskaźników faktycznie przekłada się na realne i skuteczne wsparcie ekonomii społecznej na Dolnym Śląsku. Badanie ma również przynieść odpowiedzi na pytania - czy działalność OWES-ów zapewnia trwałe i skuteczne wsparcie w ramach działań podejmowanych w obszarze ekonomii społecznej? Jak ukierunkować wsparcie na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, aby obszar ten rozwijał się jak najlepiej? Ponadto Instytucja Pośrednicząca widzi potrzebę w zakresie ustalenia wpływu działań PO KL na wzmacnianie potencjału zatrudnieniowego ekonomii społecznej, w tym III sektora, na Dolnym Śląsku (m.in. uzyskania odpowiedzi na pytanie - na ile III sektor na Dolnym Śląsku można traktować jako obszar generujący miejsca pracy).

Natomiast biorąc pod uwagę osiągnięte wartości wskaźnika **Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w Działaniu**, należy stwierdzić, iż osiągnięcie wartości docelowej niniejszego wskaźnika nie jest zagrożone. Pomimo, iż osiągnięty poziom wskaźnika wydaje się niższy niż można by się spodziewać na obecnym etapie realizacji Programu, należy zauważyć, iż wskaźnik mierzony jest w momencie zakończenia udziału w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką wsparcia indywidualnie dla każdego uczestnika, zatem zwiększenie wartości wskaźnika będzie zazwyczaj widoczne w końcowych etapach realizacji projektów w Działaniu 7.2. Na przesunięcie w czasie możliwości wykazania osiągniętej wartości wskaźnika mają również wpływ opóźnienia w początkowej fazie realizacji Działania 7.2 (opóźnienia w kontraktacji środków w ramach konkursów z roku 2008, podpisywanie umów oraz rozpoczęcie realizacji projektów rozpoczęło się dopiero w roku 2009). Szacuje się, iż wartość docelowa wskaźnika zostanie osiągnięta, biorąc pod uwagę aktualnie realizowane projekty, projekty rekomendowane do dofinansowania w 2012 roku oraz konkurs dla 82 gmin, planowany w II połowie 2012 roku.

W Planie Działania na rok 2012, podobnie jak w roku 2011, została również wprowadzona konieczność monitorowania **efektu zatrudnieniowego** w ramach Działania 7.2 (Poddziałanie 7.2.1) oraz Działania 7.4. W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach Działania 7.2. udział w projektach zakończyło 11 osób oraz 1 osoba znalazła lub kontynuuje zatrudnienie. Osiągnięta wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej w ramach Działania wynosi 9,09%. W ocenie IP2 na obecnym etapie realizacji projektów w ramach Poddziałania 7.2.1 (realizacja projektów w ramach Działania 7.4 jeszcze się nie rozpoczęła) osiągnięcie wymagań dot. efektu zatrudnieniowego nie jest zagrożone. Niska wartość wskaźnika w bieżącym okresie sprawozdawczym wynika z faktu, że realizowane projekty są wieloletnie, a zatem szacuje się, iż założone wartości zostaną osiągnięte na zadowalającym poziomie dopiero po zakończeniu ich realizacji. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na specyfikę grupy docelowej obejmowanej wsparciem w ramach Priorytetu VII, gdzie pierwszy etap stanowi zwykle integracja społeczna, a dopiero kolejnym aktywizacja zawodowa i powrót na rynek pracy. W związku z powyższym efektywność zatrudnieniowa może być osiągnięta na nieco niższym poziomie niż w przypadku Priorytetów VI i VIII.

W I półroczu 2012 r. IP/IP2 nie zrealizowały **badania ewaluacyjnych** w ramach Priorytetu VII.

PRIORYTET VIII

Projekty w ramach **Priorytetu VIII** przyczyniają się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Priorytetu:

Cel szczegółowy 1: „Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej”

Wskaźniki produktu (opisano wyłącznie wskaźniki, w przypadku których występuje nadwykonanie lub niski stopień wykonania):

1) „Liczba przedsiębiorstw, które zostały objęte wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych” (niski stopień realizacji wskaźnika) - do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 4 028 przedsiębiorstw, co stanowi 39,05% stopnia realizacji wskaźnika planowanego na cały okres programowania.

W bieżącym okresie sprawozdawczym wsparciem objęto 1 150 przedsiębiorstw, co stanowi ponad 1/4 wszystkich przedsiębiorstw objętych wsparciem od początku programowania. IP i IP2 mają realne podstawy, by sądzić, że wartość wskaźnika ulegnie wyraźnemu zwiększeniu: w 2012 roku przeznaczono blisko 70 mln PLN alokacji wyłącznie na projekty objęte pomocą publiczną w Poddziałaniu 8.1.1, które w największej części przyczynia się do realizacji tego wskaźnika. Ponadto premiowane są projekty, w których grupę docelową stanowi wyłącznie przedsiębiorstwo/przedsiębiorstwa, które nie korzystały dotąd z pomocy PO KL w ramach formy wsparcia, o którą się ubiegają. Zaawansowanie realizacji projektów z konkursów z 2011 r. oraz tegoroczna wysoka alokacja na analogiczne typy projektów, wpłyną w 2012 r. na wzrost wskaźnika w kolejnych okresach sprawozdawczych. Ponadto Instytucja Pośrednicząca planuje przeznaczyć pozostające wolne środki Działania 8.1 na dofinansowanie projektów, w których właśnie ten wskaźnik jest realizowany. Z wyliczeń IP2 wynika, że w projektach wyłonionych w 2011 roku (konkurs nr II/8.1.1/A/11) zostanie objętych wsparciem dodatkowo około 1 600 przedsiębiorstw. Z konkursu nr I/8.1.1/A/12 zakłada się wsparcie ok. 3 150 przedsiębiorstw, a z konkursu II/8.1.1/B/12 – ok. 900 przedsiębiorstw, co daje sumarycznie razem z wykonanym wskaźnikiem na koniec czerwca 2012 – blisko 9 700 przedsiębiorstw, czyli o około 600 mniej niż wartość docelowa. Biorąc pod uwagę trwające jeszcze projekty z lat 2009-2010 oraz możliwość przeznaczenia wolnych środków z Działania 8.1 na dofinansowanie projektów, w których właśnie ten wskaźnik jest realizowany wartość docelowa wskaźnika jest możliwa do osiągnięcia. Ponadto IP2 w uzasadnionych przypadkach wyraża zgodę na wykorzystanie oszczędności wynikających z zastosowania zasady konkurencyjności oraz stosowania procedur określonych w PZP na dodatkowe działania w ramach projektu, które będą wiązały się ze zwiększeniem wartości wskaźników odnoszących się do celów projektu. W opinii IP utrzymanie racjonalnych kosztów jednostkowych przypadających na przedsiębiorstwo również przyczyni się do maksymalizacji wartości wskaźnika. Podsumowując, IP ocenia, że pełna realizacja wskaźnika pozostaje zagrożona, ale nadal możliwa do osiągnięcia w przypadku sprawnego i racjonalnego kontraktowania i rozliczania środków przez IP2. Osiągnięty stopień realizacji wskaźnika (39,05%) jest niższy niż poziom wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków (73,65%). Powyższa rozbieżność wynika z faktu, iż poziom kontraktacji odnosi się do wszystkich projektów zarówno objętych, jak i nieobjętych pomocą publiczną, a wartość ww. wskaźnika monitorowana jest tylko w tej części projektów, które są objęte pomocą publiczną.

2) „Liczba pracujących osób dorosłych, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych, w tym liczba osób w wieku powyżej 50. roku życia” (przekroczona wartość docelowa) – do końca okresu sprawozdawczego 33 439 osób zakończyło udział w projektach szkoleniowych, w tym 4 720 osób powyżej 50. roku życia, co stanowi odpowiednio 223,79% oraz 155,21% wartości wskaźnika zaplanowanego na koniec okresu programowania. Powyższy wskaźnik będzie nadal realizowany w projektach. Osiągnięte poziomy wskaźników, w porównaniu do

stopnia wykorzystania alokacji pod względem rozliczonych środków na poziomie 48,64%, są bardzo satysfakcjonujące – wskaźnik realizowany jest przy niższych nakładach niż zakładano.

3) „Liczba pracowników o niskich kwalifikacjach, którzy zakończyli udział w projektach” (niski stopień realizacji wskaźnika) – do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 5 284 osoby, co stanowi 37,13% stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. Z analizy danych sprawozdawczych z realizacji Działania 8.1 dotyczących liczby osób, które rozpoczęły udział w projektach w Działaniu 8.1 ze względu na wykształcenie, wynika, iż przeważają osoby z wyższym wykształceniem (ponad 50% ogółu uczestników), mimo promowania w konkursach punktami strategicznymi udziału osób z wykształceniem maksymalnie średnim. Jednak IP przewiduje, iż dzięki konkursom ogłoszonym w 2012 r. w Poddziałaniu 8.1.1, na które przeznaczona jest najwyższa alokacja, wskaźnik zostanie osiągnięty w przyszłych okresach sprawozdawczych, zwłaszcza, że w konkursie nr I/8.1.1/A/12 dodatkowymi punktami premiowane były projekty, w których grupę docelową stanowią wyłącznie osoby z wykształceniem co najwyżej średnim. Osiągnięty stopień realizacji wskaźnika (37,13%) jest niższy od poziomu wykorzystania alokacji pod względem rozliczonych środków wynoszącego 48,64%.

4) „Liczba osób, które ukończyły udział w stażach lub szkoleniach praktycznych w podziale na:

- **pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych,**
- **pracowników naukowych w przedsiębiorstwach”** (przekroczona wartość docelowa w okresie sprawozdawczym) – wzrost o 25 osób w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 84 osoby, w tym 48 pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych oraz 36 pracowników naukowych w przedsiębiorstwach, co stanowi odpowiednio 186,67%, 218,18%, 156,62% stopnia realizacji wskaźnika na lata 2007-2013. Zgodnie z prognozą IP zawartą w sprawozdaniu rocznym za 2011 rok dotyczącą zniwelowania nierównowagi realizacji pomiędzy podwskaźnikami oraz dzięki podjętym przez IP środkom zaradczym (m.in. poprzez wprowadzenie kryterium dostępu dotyczącego grupy docelowej w dokumentacji konkursowej: *W przypadku staży i szkoleń praktycznych grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie pracownicy naukowcy jednostek naukowych i/lub pracownicy naukowcy lub naukowo – dydaktyczni uczelni odbywający staże w przedsiębiorstwach*), w bieżącym okresie sprawozdawczym przekroczona została wartość docelowa dla drugiego podwskaźnika (wsparciem objęto dodatkowo 25 pracowników naukowych). IP prognozuje dalszy wzrost podwskaźnika w kolejnych okresach sprawozdawczych. Do końca okresu sprawozdawczego przy rozliczeniu alokacji 2007-2013 na poziomie 55,56%, zrealizowano 186,67% (84 osoby) w odniesieniu do wartości docelowej wskaźnika i w opinii IP jest to wynik bardzo satysfakcjonujący.

5) „Liczba osób, które były objęte wsparciem w zakresie rozpoczynania własnej działalności gospodarczej typu spin off lub spin out” (przekroczona wartość docelowa) – do końca okresu sprawozdawczego zrealizowano 2 095,89% (1 530 osób) stopnia realizacji wartości docelowej wskaźnika. W bieżącym okresie sprawozdawczym odnotowano znaczny jego wzrost - wsparciem zostało objętych 502 nowych uczestników. Przy osiągniętym poziomie 60,11% kontraktacji w odniesieniu do alokacji na lata 2007 – 2013 zrealizowano znacznie więcej niż pierwotnie zakładano.

6) „Liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe” (wysoki stopień realizacji wskaźnika) – do końca okresu sprawozdawczego zrealizowano 89,94% wartości docelowej wskaźnika. W bieżącym okresie sprawozdawczym objęto wsparciem 77 doktorantów w ramach realizowanego projektu systemowego pn. „Przedsiębiorczy doktorant - inwestycja w innowacyjny rozwój regionu”. Od 1 lutego 2012 roku realizowany jest projekt systemowy pn. „Grant Plus”, w ramach którego stypendia naukowe otrzyma kolejne 240 osób. Z powyższego wynika, że w ramach alokacji 2007 – 2013, wskaźnik ten przekroczy założoną wartość docelową. Osiągnięty poziom 75,10% alokacji na lata 2007-2013 dla Poddziałania 8.2.2 świadczy, iż realizacja projektów jest efektywna kosztowo.

Cel szczegółowy 2: „Poprawa funkcjonowania systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą”

Wskaźniki produktu (opisano wyłącznie wskaźniki, w przypadku których występuje nadwykonanie lub niski stopień wykonania):

1) „Liczba przedsiębiorstw, którym udzielono wsparcia w zakresie skutecznego przewidywania i zarządzania zmianą” (przekroczona wartość docelowa) – do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 343 przedsiębiorstwa, co stanowi 857,50% wskaźnika na lata 2007-2013. W ramach projektów, w których wskaźnik był wykazywany, opracowano m.in. biuletyn informacyjny oraz informator pt. „Modele sieci partnerstw a zarządzanie zmianą gospodarczą” – zawierający m. in. analizę potencjału gospodarczego regionu, w tym siedmiu powiatów uczestniczących w projekcie, efekty pracy na warsztatach, wypracowane porozumienia na rzecz zmiany gospodarczej, a także sugestie zawierające przykładowe elementy do strategii ogólnowojewódzkiej, które zostaną zaprezentowane władarzom Dolnego Śląska. W jednym z aktualnie realizowanych projektów zaplanowano m. in.

opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania zmianą gospodarczą i przeciwdziałania klęskom żywiołowym dla przedsiębiorców i JST z wszystkich 5 podregionów Dolnego Śląska.

Powyższy wskaźnik osiągnięty na poziomie 857,50% jest znacznie wyższy, niż poziom wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków, wynoszący 89,43% i jest to poziom bardzo zadowalający.

2) „Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania” (przekroczona wartość docelowa w okresie sprawozdawczym) – do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 830 pracowników zagrożonych, co stanowi 124,62% wskaźnika na lata 2007-2013. Zgodnie z prognozą IP2, zawartą w sprawozdaniu rocznym za rok 2011, wzrosła wartość wskaźnika w wyniku trwających projektów konkursowych oraz zakończonego projektu systemowego, którego wniosek o płatność końcową został zatwierdzony w bieżącym okresie sprawozdawczym. Powyższy wskaźnik, osiągnięty na poziomie 124,62%, jest wyższy od poziomu wykorzystania alokacji na podstawie rozliczonych środków (wynoszącego 67,34%), co świadczy efektywnym wykorzystaniu środków.

3) „Liczba osób zwolnionych w przedsiębiorstwach dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania” (wzrost stopnia realizacji wskaźnika) – do końca okresu sprawozdawczego objęto wsparciem 472 osoby, co stanowi 58,06% wartości wskaźnika na lata 2007-2013. Wskaźnik jest mierzony w projektach typu outplacement. W ramach kontynuowanych projektów konkursowych z 2010 r. wskaźnik powiększył się jeszcze o 210 osób zwolnionych (wskaźnik mierzony „na wyjściu”). Ponadto wskaźnik będzie monitorowany również w realizowanym projekcie systemowym POKL.08.01.02-02-033/11 pt. „Aktywizacja rynku pracy – wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dotyczących pracodawców”, w którym zgodnie z danymi zawartymi w aktualnym wniosku o dofinansowanie, założono uczestnictwo 626 osób, z czego 306 osób zwolnionych - do 30.06.2012 r. wsparciem objęto 73 z nich. Umożliwi to wykonanie wskaźnika na poziomie blisko 113%, czyli ponad 900 osób. Jednocześnie IP widząc potrzeby kontynuowania wsparcia dla pracodawców i osób podczas zwolnień monitorowanych w regionie oraz biorąc pod uwagę spowolnienie gospodarki, przedstawiła IZ propozycję kontynuacji projektu szybkiego reagowania od 2013 roku. Z założeń projektu wynika, że wskaźnik ten (jeśli IZ wyrazi zgodę na realizację projektu) może wzrosnąć o kolejne 485 osób (wykonanie wskaźnika wówczas kształtowałoby się na poziomie 170% wartości docelowej). Realizacja wskaźnika jest ściśle powiązana z sytuacją społeczno-gospodarczą w regionie i uzależniona od potrzeb zgłaszanych w projekcie „szybkiego reagowania”.

Ponadto należy podkreślić, iż w bieżącym okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost poziomu poniższych wskaźników produktu: **„Liczba osób, które otrzymały: c) środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej”** oraz **„Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej”** (zbliżono się do wartości określonej w Planie działania na 2012 rok (264)). Powyższe wskaźniki są monitorowane w projektach outplacementowych.

Efektywność zatrudnieniowa:

Zgodnie z Planami działań z lat 2008-2010 dla Priorytetu VIII efektywność zatrudnieniowa nie była mierzona w projektach z Działania 8.1, a jej monitorowanie nastąpiło dopiero w projekcie systemowym szybkiego reagowania pt. „Aktywizacja rynku pracy - wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dotyczących pracodawców” w ramach Poddziałania 8.1.2, którego realizacja rozpoczęła się 1 października 2011 r. W projekcie zakłada się, że wskaźnik efektywności zatrudnieniowej uczestników projektu (mierzony na zakończenie jego realizacji) wynosić będzie co najmniej 55% (uczestnicy, którzy podejmą pracę lub rozpoczną prowadzenie działalności gospodarczej). Na koniec czerwca br. na 84 osoby, które zakończyły udział w projekcie, 30 osób znalazło zatrudnienie, zatem skuteczność projektu wynosi obecnie blisko 36%. Jednocześnie warto wskazać, iż w zakończonym już projekcie szybkiego reagowania pn. „Wsparcie pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i ich pracowników szansą stabilizacji regionalnego rynku pracy”, który nie jest objęty kryterium efektywności zatrudnieniowej, w dniu 23.05.2012 r. Beneficjent dostarczył raport ewaluacyjny, w którym przedstawił dane dotyczące pomiaru efektu zatrudnieniowego w projekcie. W celu pomiaru efektu zatrudnieniowego w projekcie przeprowadzone zostały: analiza dokumentów potwierdzających podjęcie pracy przez uczestników projektu oraz wywiad telefoniczny na zakończenie okresu realizacji projektu (październik 2011 r.). Z ww. badań wynika, iż 259 osób znalazło alternatywne miejsce zatrudnienia, zatem efektywność zatrudnieniowa wyniosła ponad 53%.

Utrzymanie tempa rozliczania środków w Priorytecie VIII przekłada się na rosnące poziomy osiągniętych wskaźników. Po przeanalizowaniu stopnia realizacji wskaźników w Priorytecie VIII, IP stwierdza, iż w większości z nich występuje nadwykonanie wartości docelowej. Ponadto **w bieżącym okresie sprawozdawczym** nastąpiło przekroczenie wartości docelowych dla wskaźników produktu *Liczba pracowników zagrożonych negatywnymi*

skutkami procesów restrukturyzacji w przedsiębiorstwach, którzy zostali objęci działaniami szybkiego reagowania (wprowadzony w ramach przeglądu śródkresowego w 2011 r.) oraz *Liczba osób, które ukończyły udział w stażach lub szkoleniach praktycznych w podziale na: - pracowników naukowych w przedsiębiorstwach*, co w opinii IP jest satysfakcjonujące.

Badania ewaluacyjne:

W okresie sprawozdawczym, na zlecenie IP2, rozpoczęto realizację badania ewaluacyjnego pt.: „*Badanie i ocena wpływu projektów w ramach Poddziałania 8.1.1 oraz 8.1.2 PO KL na rozwój zawodowy oraz zdolności adaptacyjne ich uczestników, w kontekście zmian gospodarczych zachodzących na dolnośląskim rynku pracy*” (Umowa Nr zam. pub. 12/2012 z dnia 26.04.2012 r.). Celem badania jest w szczególności zbadanie wpływu zastosowanych form wsparcia na rozwój zawodowy i zdolności adaptacyjne uczestników projektów, efektywności projektów w kontekście nakładów poniesionych na działania - w stosunku do otrzymanych rezultatów, użyteczności form wsparcia oraz zbudowanego potencjału rozwojowego osób pracujących i ich pracodawców, wpływu wdrażanych programów typu outplacement na zdolności adaptacyjne uczestników projektów, ocena szans i możliwości na utrzymanie osiągniętych pozytywnych efektów zrealizowanych działań po zakończeniu finansowania zewnętrznego. Ewaluację prowadzi Konsorcjum złożone z firm: Reytech Sp. z o.o. oraz Fundacji Naukowej Instytut Badań Strukturalnych z siedzibą w Warszawie. Badanie jest realizowane w okresie od 26.04.2012 r. do 16.08.2012 r. i zakończy się zebraniem danych, opracowaniem wyników, sformułowaniem wniosków i rekomendacji w postaci raportu końcowego. W kolejnym okresie sprawozdawczym planuje się przygotowanie Tabeli rekomendacji, poddanie jej konsultacjom z udziałem adresatów oraz przedłożenie do zatwierdzenia przez PKM PO KL WD.

W okresie sprawozdawczym podjęta została przez Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki Województwa Dolnośląskiego Uchwała Nr 26/2012 z dnia 31.01.2012 r. w sprawie przyjęcia wniosków i rekomendacji z przeprowadzonego w 2011 r. na zlecenie IP2 badania ewaluacyjnego pt. „*Ocena zależności pomiędzy doborem form wsparcia a profilem uczestników, w kontekście potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy, na przykładzie projektów konkursowych realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 i 8.1.1 PO KL na Dolnym Śląsku*”. Badanie było szerzej opisane w sprawozdaniu rocznym za 2011 r. Raport końcowy z przedmiotowego badania został upubliczniony na stronie www.pokl.dwup.pl. Badanie wykazało, że Wnioskodawcy postrzegają realizację projektów z pomocą publiczną jako trudną, a tym samym zniechęcają się do ich realizacji tego typu projektów, nawet gdyby tego typu projekty mogły być adekwatne do potrzeb uczestników projektu i rynku pracy. Zarekomendowano podjęcie działań na rzecz rozpowszechnienia wiedzy na temat realizacji projektów z pomocą publiczną w ramach Poddziałania 8.1.1 PO KL poprzez zintensyfikowanie działań informacyjnych dla wnioskodawców w zakresie realizacji projektów z pomocą publiczną. Rekomendacja, której wdrożenie planowane jest do końca 2012 r., została częściowo wdrożona. Rekomendacja dotyczy projektów objętych pomocą publiczną, a więc decydujących o realizacji wskaźnika przedsiębiorstw objętych wsparciem; wdrożenie rekomendacji będzie miało pozytywny wpływ na jego realizację.

W okresie sprawozdawczym na mocy Uchwały Nr 28/2012 z dnia 4 maja 2012 r. Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Dolnośląskiego oraz Uchwały nr 2291/IV/12 z dnia 22 maja 2012 r. Zarządu Województwa Dolnośląskiego, zostały przyjęte wyniki oraz sposób wdrażania rekomendacji z badania ewaluacyjnego zrealizowanego na zlecenie IP pn. „*Badanie jakości i wpływu projektów w Działaniu 8.2 PO KL na upowszechnienie transferu wiedzy pomiędzy sferą nauki i gospodarki w województwie dolnośląskim*”. Wypracowane zostały rekomendacje, które przyczynią się do zwiększenia efektów przepływu wiedzy i informacji pomiędzy tymi dwoma sektorami. Mają one charakter operacyjny (techniczny), z których najważniejsze to:

- 1) zwrócenie szczególnej uwagi na **badanie potrzeb uczestników przed uruchomieniem projektu** w celu jak najlepszego dopasowania projektu do uczestnika → zostanie to zapewnione poprzez wprowadzenie w ewentualnych przyszłych Dokumentacjach konkursowych zaleceń dotyczących przeprowadzenia na etapie rekrutacji pogłębionej indywidualnej diagnozy potrzeb uczestników, celem ich selekcji oraz dopasowania form wsparcia do ich potrzeb;
- 2) egzekwowanie od beneficjentów podawania **szczegółowego zakresu formy wsparcia, jaką oferują** → zostanie to zapewnione poprzez wprowadzenie w ewentualnych przyszłych Dokumentacjach konkursowych zaleceń dotyczących szczegółowego opisu we wniosku o dofinansowanie oferowanych form wsparcia, w kontekście zgodności z przedstawioną analizą potrzeb oraz zalecenie przedstawienia na etapie rekrutacji potencjalnym uczestnikom dokładnego zakresu oferowanego wsparcia;
- 3) zintensyfikowanie **promocji wiedzy z zakresu ochrony własności intelektualnej** → IP zapisze w ewentualnych przyszłych Dokumentacjach konkursowych zalecenie dotyczące przekazania uczestnikom projektu wiedzy z zakresu ochrony własności intelektualnej, jeśli diagnoza potrzeb na etapie rekrutacji wykaże taką potrzebę. W przypadku stypendiów dla doktorantów IP zaleci beneficjentowi systemowemu diagnozę

zapotrzebowania doktorantów na wiedzę w zakresie ochrony własności intelektualnej i ewentualne przekazanie odpowiedniej wiedzy uczestnikom projektu.

PRIORYTET IX

(opisano wyłącznie wskaźniki, w przypadku których występuje nadwykonanie lub niski stopień wykonania)

Cel szczegółowy 1: Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi:

Liczba ośrodków wychowania przedszkolnego, które uzyskały wsparcie w ramach Priorytetu: na koniec okresu sprawozdawczego odnotowano wykonanie wskaźnika na poziomie 170 ośrodków wychowania przedszkolnego, co stanowi 58,62% wartości docelowej. W ostatnich 6 miesiącach nastąpił wzrost wskaźnika o 5 podmiotów w stosunku do wartości wykazanej na koniec 2011 r. Stopień wykorzystania alokacji na podstawie zakontraktowanych środków kształtuje się na poziomie 56,90%, natomiast poziom rozliczenia zakontraktowanych środków na poziomie 74,14%. Przedstawione informacje wskazują na proporcjonalne wykonanie wskaźnika w stosunku do stopnia wykorzystania alokacji.

Niemniej jednak IP pragnie zaznaczyć, że w bieżącym okresie sprawozdawczym odnotowano dużo mniejsze zainteresowanie projektodawców tematyką upowszechniania edukacji przedszkolnej, co może skutkować zakontraktowaniem mniejszej niż zakładano liczby umów, czego efektem będzie nieosiągnięcie zakładanej wartości wskaźnika. W ramach ogłoszonego w 2012 r. konkursu nie podpisano jeszcze żadnej umowy, a wzrost wskaźnika w obecnym półroczu jest efektem zatwierdzenia wniosków o płatność projektów wybranych do dofinansowania w konkursie ogłoszonym w roku 2011. Niskie zainteresowanie projektodawców jest efektem wprowadzonych w SzOP zmian: obowiązku wnoszenia wkładów własnych przez beneficjentów oraz ograniczeniem możliwości składania aplikacji tylko przez projektodawców z 30% gmin z terenu województwa o najniższym w skali regionu stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. W przypadku niemożności wykorzystania całej przeznaczonej na konkurs alokacji IP planuje ogłoszenie w 2013 roku kolejnego konkursu na wsparcie edukacji przedszkolnej, ale obawia się, że bez odpowiednich zmian w SzOP osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika może być niemożliwe (będzie to się jednak wiązało również z niewykorzystaniem całości środków). Z szacunków własnych IP wynika, że w przypadku zakontraktowania całości przeznaczonej na ww. konkursy alokacji osiągnięcie 100% poziomu wskaźnika powinno zostać wykonane.

Liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu: na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego 833 osoby zakończyły udział w projektach dotyczących kształcenia ustawicznego w ramach Priorytetu IX i stopień realizacji wskaźnika wyniósł zaledwie 8,13% wartości zaplanowanej w okresie programowania 2007-2013. W porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi odnotowano nieznaczny przyrost wskaźnika, co oznacza, że w dalszym ciągu cechuje go bardzo powolna dynamika wzrostu. Wykazana wartość wskaźnika może ulec zmianom ze względu na zmianę momentu pomiaru tego wskaźnika. Ponieważ dopiero po zakończeniu okresu sprawozdawczego IP uzyskała interpretację IZ o tym, że w projektach niezakończonych/nierozliczonych do końca 2011 r. należy przeliczyć wykazany już w WNP wskaźnik wg nowej metody, IP aktualnie jest w trakcie sprawdzania poszczególnych wartości wykazywanych we wnioskach o płatność. Ostateczna i skorygowana liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które zakończyły udział w projektach dotyczących kształcenia ustawicznego zostanie wykazana w sprawozdaniu z realizacji PO KL za 2012 r. Niemniej jednak zdaniem IP wskaźnik ten nadal należy uznać za zagrożony, a jego bardzo niski stopień realizacji jest skutkiem niewielkiego zainteresowania grup docelowych kształceniem ustawicznym w formach szkolnych, niechęcią potencjalnych projektodawców do realizacji tej formy wsparcia, a także jest efektem składania niskiej jakości wniosków o dofinansowanie w latach ubiegłych. Aby osiągnąć jak najwyższy stopień realizacji tego wskaźnika w *Planie działania na 2012 r.* IP zaplanowała ogłoszenie 2 konkursów w Działaniu 9.6. Pierwszy z nich dotyczy form szkolnych, natomiast drugi dotyczy szkoleń i kursów. Bazując na dotychczasowych doświadczeniach na przykładzie Poddziałania 8.1.1 można przypuszczać, że zainteresowanie tymi formami wsparcia będzie duże, co pozwoli osiągnąć wskaźnik na zadowalającym poziomie. W bieżącym okresie sprawozdawczym ogłoszono obydwa konkursy i zakończono jeden nabór wniosków (Poddziałanie 9.6.2), który cieszył się sporym zainteresowaniem projektodawców (wpłynęło 260 aplikacji – do 30.06.2012 r. trwała ocena merytoryczna złożonych wniosków o dofinansowanie). Ponadto, aby pomóc wszystkim zainteresowanym zrozumienie tematyki związanej z kształceniem ustawicznym oraz zminimalizować występowanie błędów podczas wypełniania wniosków o dofinansowanie, IP2 wdrażająca Działanie 9.6, przeprowadziła dwa spotkania informacyjne dla potencjalnych projektodawców w konkursach w ramach Poddziałania 9.6.1 oraz 9.6.2. Rozszerzenie definicji wskaźnika o osoby, które uczestniczyły w formach kursowych, powinno mieć pozytywny wpływ na osiągane wartości wskaźnika, niemniej jednak biorąc pod uwagę stan zaawansowania wdrażania Programu, wartość docelowa jest w opinii IP

możliwa do osiągnięcia tylko w przypadku wykorzystania części oszczędności Priorytetu IX na Działanie 9.6, pod warunkiem przestrzegania wysokiej efektywności kosztowej wsparcia i możliwości tylko jednorazowego skorzystania osób ze wsparcia Działania 9.6.

Liczba osób dorosłych, które skorzystały z usług doradztwa edukacyjno-szkoleniowego: zerowy stopień jego wykonania związany jest z tym, że w bieżącym okresie sprawozdawczym nie został jeszcze przeprowadzony konkurs w ramach Poddziałania 9.6.3, w ramach którego monitorowany jest wskaźnik. IP2 – wdrażająca Działanie 9.6 - przewiduje ogłoszenie konkursu na usługi doradcze dla osób dorosłych w III kwartale 2012 r.

Cel szczegółowy 2: Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego):

Liczba szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne), które zrealizowały projekty rozwojowe w ramach Priorytetu, w podziale na obszary miejskie i wiejskie: do końca okresu sprawozdawczego 604 szkoły wzięły udział w projektach, co stanowi 68,95% wartości docelowej określonej w SzOP dla województwa dolnośląskiego. Na wynik ten wpływa zarówno realizacja projektów wyłonionych w trybie konkursowym, jak i uczestnictwo szkół w ramach projektu systemowego „Dolnośląska szkoła liderem projakościowych zmian w polskim systemie edukacji”. W bieżącym okresie sprawozdawczym IP odnotowała przyrost wskaźnika o 25 placówek, jednak tylko 9 stanowiły szkoły położone na obszarach wiejskich. Do końca okresu objętego sprawozdaniem wsparciem objęto 360 szkół z obszarów miejskich, co przekłada się na realizację wartości docelowej w 91,14% oraz 244 szkoły z obszarów wiejskich (50,73% wartości określonej w SzOP). W dalszym ciągu więc wyraźna i niepokojąca jest dysproporcja we wdrażaniu programów rozwojowych w placówkach położonych na obszarach miejskich w porównaniu z podmiotami z obszarów wiejskich – stopień realizacji podwskaźnika z obszarów wiejskich jest prawie dwukrotnie niższy niż podwskaźnika dotyczącego obszarów miejskich – co w opinii IP nie gwarantuje osiągnięcia wartości docelowej ustanowionej na poziomie 481 szkół z obszarów wiejskich.

Zauważalna dysproporcja jest skutkiem składania przez organ prowadzący szkoły z obszarów wiejskich wniosków słabiej opracowanych, a co za tym idzie częściej odrzucanych na etapie oceny zarówno formalnej, jak i merytorycznej. Dążąc do zminimalizowania popełnianych przez projektodawców błędów IP regularnie organizuje spotkania informacyjne dla potencjalnych Beneficjentów (2 spotkania zostały przeprowadzone w marcu br. Przeprowadzenie kolejnych dwóch zaplanowane zostało na sierpień br.).

Zgodnie z szacunkami własnymi IP, po przeanalizowaniu wniosków o dofinansowanie projektów w początkowej fazie realizacji z konkursu z 2011 r. oraz wniosków rekomendowanych do dofinansowania w ramach 1 konkursu rozstrzygniętego w 2012 r. podwskaźnik dotyczący placówek położonych na obszarach miejskich może wzrosnąć o ok. 29 szkół, jednak nie zagwarantuje to jego realizacji w 100%. Nadal będzie brakować ok. 6 szkół położonych na obszarach miejskich. W związku z tym IP zdecydowała się na ponowne ogłoszenie konkursu przeznaczając na niego środki niewykorzystane do tej pory (pierwotna alokacja to 5,6 mln PLN, niewykorzystane środki to ok. 3,7 mln PLN). Jest to konkurs skierowany do szkół położonych zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich, co daje realną szansę na 100% realizację wskaźnika.

Natomiast w przypadku szkół z obszarów wiejskich sytuacja wygląda odmiennie. Po przeanalizowaniu wniosków o dofinansowanie projektów wyłonionych w konkursie w 2011 r. oraz rekomendowanych do dofinansowania w konkursie z 2012 r. można odnotować wzrost tylko o 5 placówek. Dlatego czerpiąc z doświadczeń lat ubiegłych, w PD na 2012 r. IP zaplanowała przeprowadzenie konkursu otwartego skierowanego tylko do placówek położonych na terenach wiejskich (przewidziana alokacja to aż 22 mln PLN), co przy założeniu, że zostaną zakontraktowane wszystkie przeznaczone na konkurs środki, pozwoli na osiągnięcie podwskaźnika w 100%. Obecnie jednak wykorzystanie środków Poddziałania 9.1.2 (przeznaczonych na projekty konkursowe) jest na takim poziomie, że ewentualne niezrealizowanie wartości docelowej podwskaźnika wiąże się również z niewykorzystaniem całości środków przeznaczonych na ten cel. Oznacza to, że w przypadku niezakontraktowania całości alokacji w konkursach przeprowadzanych w ramach Poddziałania 9.1.2 w 2012 r., IP rozważy ogłoszenie dodatkowego konkursu w 2013 r., aby zapewnić jak najlepsze wykorzystanie przyznanych środków na realizację celów PO KL.

Liczba szkół podstawowych, które zrealizowały projekty dotyczące indywidualizacji nauczania: jest to wskaźnik wykazywany po raz pierwszy na koniec 2011 r. Obecnie jego stopień realizacji ukształtował się na poziomie 1,59% wartości określonej w SzOP, co oznacza, że w bieżącym okresie sprawozdawczym 9 nowych szkół zrealizowało wszystkie zadania przewidziane do realizacji w projekcie. Dotychczasowa niska realizacja nie jest efektem braku zainteresowania tą formą wsparcia, lecz przyjętą metodologią wyliczania wskaźnika – zgodnie z obowiązującą w *Podręczniku wskaźników* metodologią za moment pomiaru wskaźnika należy uznać zakończenie przez szkołę wszystkich działań przewidzianych do realizacji w projekcie. Zgodnie z szacunkami IP w ramach 179

podpisanych i przyjętych do realizacji projektów, ostatecznie wartość wskaźnika powinna ukształtować się na poziomie 615 placówek (ostateczna wartość może ulec zmianie ze względu na zmiany organizacyjne w systemie edukacji: m.in.: łączenie oraz likwidacje poszczególnych szkół), co stanowiłoby ok. 98% wartości docelowej wskaźnika. Niemniej jednak IP w dalszym ciągu prowadzić będzie działania mające na celu zmobilizowanie niezainteresowanych do tej pory organów prowadzących do przystąpienia do ewentualnego dodatkowego naboru wniosków w ramach projektu systemowego.

Cel szczegółowy 3: Podniesienie atrakcyjności i jakości kształcenia zawodowego.

Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe oraz Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych: wartość tych wskaźników na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego ukształtowała się odpowiednio na poziomie 270 i 266 placówek, co podobnie jak w latach ubiegłych oznacza, że IP odnotowała nadwykonanie tych wskaźników (stopień realizacji to odpowiednio 121,08% oraz 159,28%). Powody nadwykonania ww. wskaźników zostały szczegółowo opisane w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Cel szczegółowy 4: wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli, szczególnie na obszarach wiejskich.

Liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach, z podziałem na nauczycieli na obszarach wiejskich i nauczycieli kształcenia zawodowego: od początku realizacji Działania 9.4, 3 794 nauczycieli uczestniczyło w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach. Stopień realizacji wskaźnika wynosi 68,46%, z czego wsparciem objęto 1 029 nauczycieli z obszarów wiejskich (27,41%) oraz 574 nauczycieli kształcenia zawodowego (108,30%).

Stopień zakontraktowania środków ukształtował się na poziomie 66,82%, a stopień wydatkowania na poziomie 48,62%. Wartość wskaźnika głównego osiągnięta na wskazanym wyżej poziomie jest zadowalająca, a w przypadku podwskaźnika dotyczącego nauczycieli kształcenia zawodowego w bieżącym okresie sprawozdawczym IP po raz pierwszy odnotowała jego nadwykonanie. Jest to m.in. efektem wprowadzenia przez IP w ubiegłych latach ograniczenia wsparcia jedynie do nauczycieli z obszarów wiejskich i nauczycieli kształcenia zawodowego. Niestety pomimo szeregu działań zapobiegawczych podjętych przez IP w ostatnich latach w dalszym ciągu zagrożone jest osiągnięcie wartości docelowej dla podwskaźnika dotyczącego nauczycieli z obszarów wiejskich. Duży wpływ na niski poziom wykonania tego podwskaźnika ma fakt, że ośrodki kształcenia zlokalizowane są w miastach i konieczność dojazdów zniechęca potencjalnych odbiorców projektów do wzięcia udziału w tej formie wsparcia. Aby poprawić wartość tego podwskaźnika, w konkursach w 2012 r. przewidziano kryterium dostępu, które przewiduje, że grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie nauczyciele zatrudnieni na obszarach wiejskich, na terenie województwa dolnośląskiego. Ponadto w *Planie działania na rok 2012* przewidziano realizację nowego projektu systemowego. Jego realizacja planowana jest w okresie 09.2012 r. – 08.2014 r. i planuje się objęcie wsparciem 1 012 nauczycieli z obszarów wiejskich, którzy nie byli dotychczas wspierani w ramach form wsparcia przewidzianych w Działaniu 9.4. Biorąc pod uwagę dostępne środki finansowe oraz kryteria ustalone w poszczególnych konkursach i w ramach projektu systemowego, IP uważa, że osiągnięcie w 100% zarówno wskaźnika głównego, jak i zagrożonego podwskaźnika jest realne.

Badania ewaluacyjne:

W okresie objętym sprawozdaniem nie zostało przeprowadzone ani zakończone badanie ewaluacyjne dotyczące wskaźników dla Priorytetu IX. W 2012 r. IP zaplanowała realizację badania ewaluacyjnego pn. "Ocena działań edukacyjnych w Priorytecie IX". Do końca okresu sprawozdawczego trwały prace nad wyborem wykonawcy badania

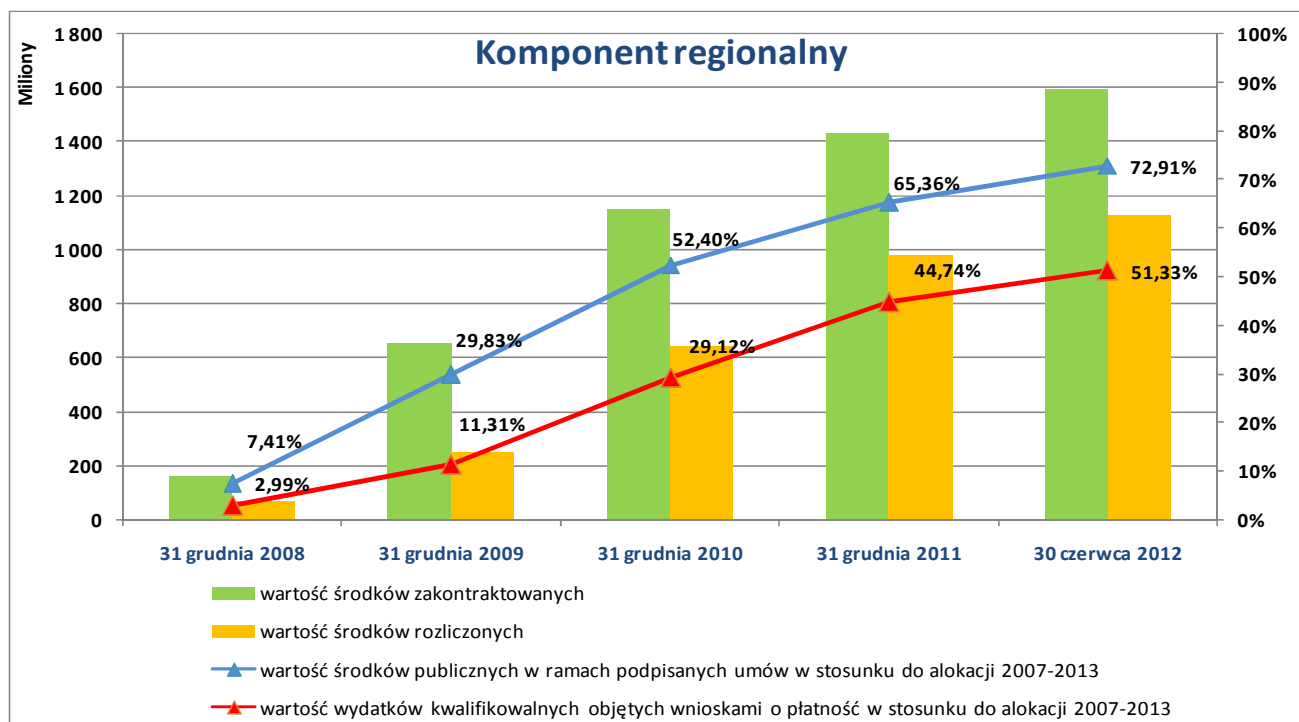
2. Analiza stanu realizacji Priorytetu w okresie objętym sprawozdaniem

INFORMACJE OGÓLNE:

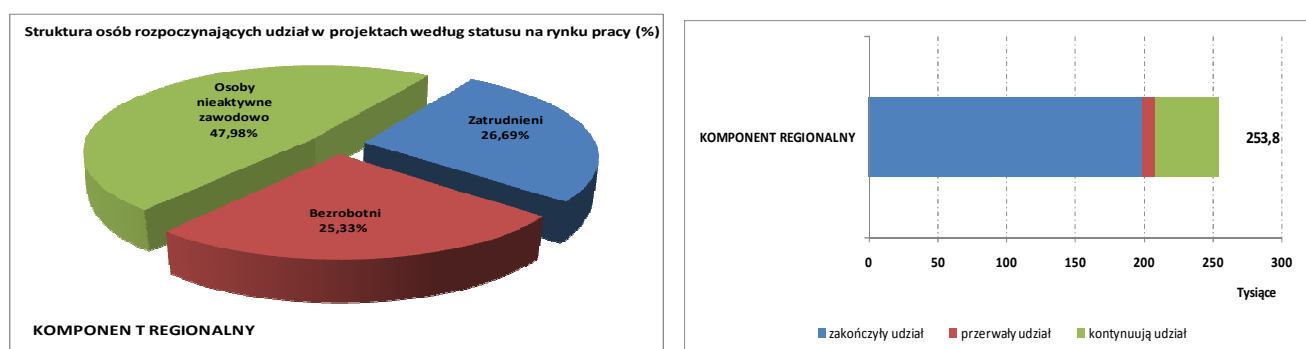
W ramach Priorytetów VI-IX od początku realizacji PO KL do 30 czerwca 2012 roku w województwie dolnośląskim zawarto 1 837 umów, w tym 267 umów w ramach Priorytetu VI, 410 umów w ramach Priorytetu VII, 349 umów z Priorytetu VIII oraz 811 umów w ramach Priorytetu IX. Łączna wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi około 1 597 mln PLN, co stanowi 72,91% alokacji przewidzianej na cały okres programowania (2007-2013).

Do końca okresu sprawozdawczego wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych w ramach zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI wniosków o płatność wynosi ponad 1 124 mln PLN, co stanowi 51,33% wartości alokacji zaplanowanej na cały okres programowania (2007-2013). Zgodnie z danymi na koniec czerwca 2012 br. do KE certyfikowano 245,8 mln euro, co stanowi 115% alokacji przewidzianej na komponent regionalny w województwie dolnośląskim na lata 2007-2009, czyli alokacji przewidzianej zgodnie z zasadą n+3 do wykorzystania do końca 2012 roku.

Do 30.06.2012 roku rozliczono 70,40% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetów VI-IX. Stopień zakontraktowania oraz rozliczania alokacji w kolejnych okresach przedstawiono na poniższym wykresie. Do przeliczenia alokacji przyjęto kurs Euro wg EBC z dnia 30.05.2012 r. wynoszący 4,3873 PLN.

Od początku realizacji PO KL w projektach wyłonionych do dofinansowania w ramach Priorytetów VI-IX rozpoczęły udział 253 763 osoby. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyło udział 198 313 osób, 45 790 kontynuuje a 9 660 osób przerwało udział w projekcie, co obrazuje poniższy wykres:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.2012)

PRIORYTET VI

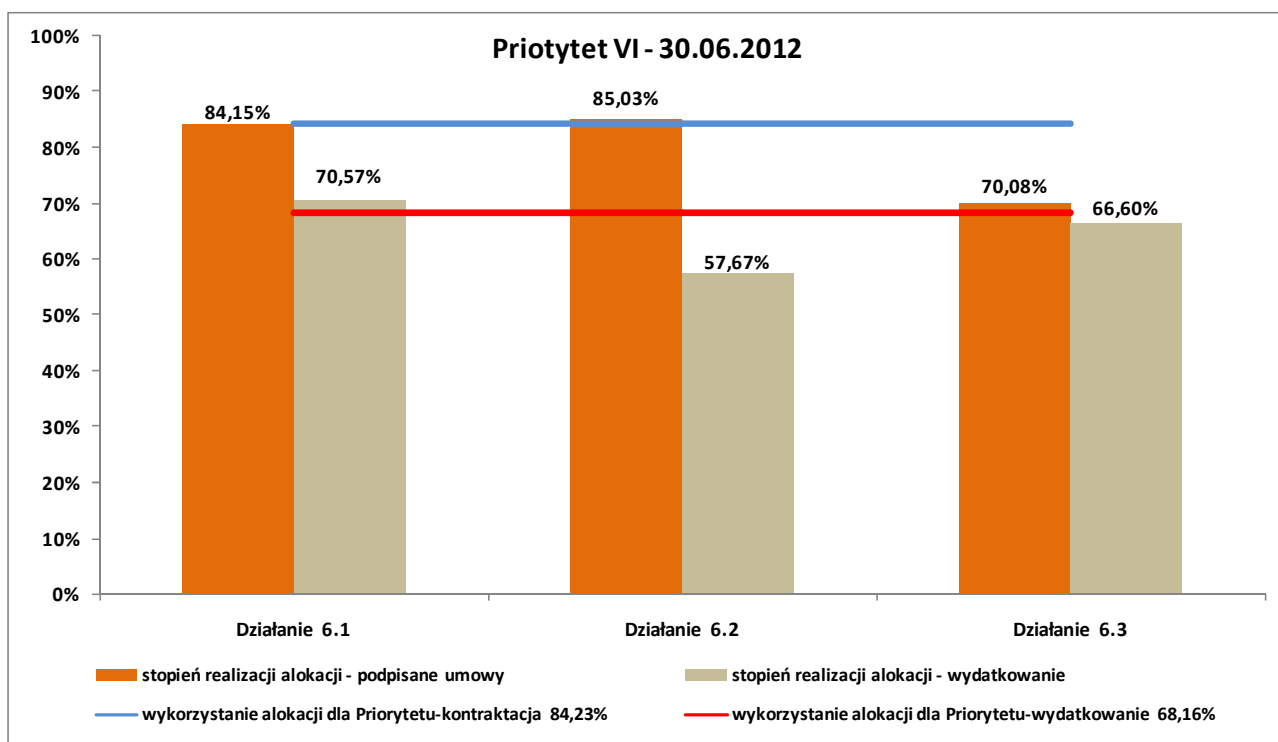
• **Postęp finansowy**

W ramach Priorytetu VI od początku realizacji PO KL w województwie dolnośląskim zawarto 267 umów. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VI wynosi około 572 mln PLN. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi 570 mln PLN, co stanowi 84,23% wykorzystania alokacji przewidzianej dla Priorytetu VI na cały okres programowania 2007 - 2013. W okresie sprawozdawczym podpisano 4 umowy na łączną wartość środków publicznych 5,35 mln PLN, aneksowano również umowy powiatowych urzędów pracy.

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 2 122 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi ponad 461 mln PLN, co stanowi 68,16% wykorzystania alokacji przeznaczonej na cały okres programowania. W bieżącym okresie sprawozdawczym - na podstawie 185 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność – wartość wydatków publicznych uznanych za kwalifikowalne wynosi ponad 30 mln PLN. Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 80,92% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VI.

Ocena IP:

W opinii Instytucji Pośredniczącej stan wdrażania Priorytetu VI jest dobry. Biorąc pod uwagę poziom środków zakontraktowanych wyliczany zgodnie z metodologią przyjętą do algorytmu kontraktowania (dla projektów w trakcie realizacji wartość podpisanych umów, a dla zakończonych ostateczne rozliczenie - środki publiczne) wynoszący 83,49% alokacji na lata 2007-2013, należy stwierdzić, że do wykorzystania pozostało już niewiele środków. W 2013 roku zostaną one przeznaczone na kontynuację projektu realizowanego w trybie systemowym w Poddziałaniu 6.1.2 oraz na projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy w ramach Poddziałania 6.1.3. Tempo kontraktacji i wydatkowania ma odzwierciedlenie w wartościach osiąganych wskaźników i świadczy o przełożeniu wykorzystanych środków na liczbę podmiotów lub osób, którym udzielono wsparcia. Analizując osiągnięte wartości wskaźników, IP definiuje te, których realizacja jest zagrożona, a które mają jednocześnie znaczenie dla wspierania grup najbardziej defaworyzowanych w regionie i odpowiednio kształtuje wymagania w *Planach działania*, jak również regularnie zaleca IP2, aby wyłaniała do realizacji wyłącznie takie projekty, które są racjonalne kosztowo i przyczyniają się do realizacji celów PO KL, efektywnie wykorzystując alokację. W przyszłym roku promowane będą projekty skierowane do osób w wieku 50-64 lata, osób niepełnosprawnych oraz osób młodych.

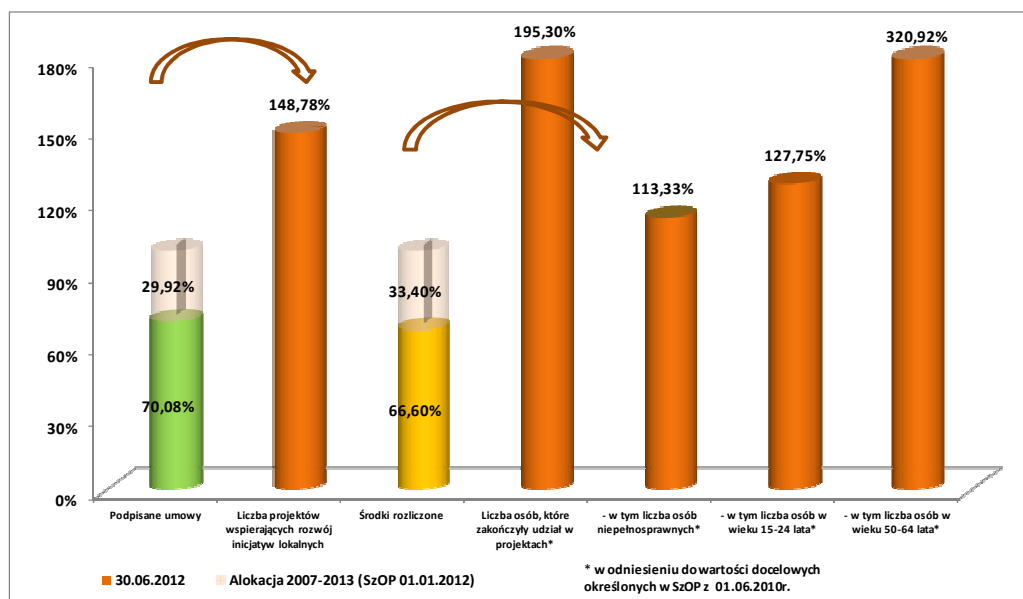
Poziom zarówno środków zakontraktowanych (84,15%), jak i rozliczonych (70,57%), w stosunku do alokacji 2007-2013 występujący w **Działaniu 6.1** jest zadowalający. W bieżącym okresie sprawozdawczym zawarto 2 umowy z procedury odwoławczej z konkursu na projekty ponadnarodowe z 2011 roku oraz podpisano 27 aneksów do umów ramowych PUP (w ramach Poddziałania 6.1.3). W Poddziałaniu 6.1.1 *Plan działania na 2012 rok* przewiduje kontraktację na poziomie 22 mln PLN i przy zakontraktowaniu tej kwoty, alokacja 2007-2013 będzie wykorzystana w 99,66%, natomiast w Poddziałaniu 6.1.2 stopień kontraktacji na koniec 2011 r. kształtował się na poziomie 96,79%, w związku z tym w *Planach działania na rok 2012* nie przewidziano kolejnego konkursu i tym samym dalszej kontraktacji. W ramach projektów systemowych Poddziałania 6.1.3, mając na uwadze lata 2012-2013 i kolejną kontraktację, IP2 nie stwierdza zagrożenia dotyczącego zakontraktowania środków. Poziom rozliczenia zakontraktowanych środków w Działaniu 6.1 wynosi 83,86%, natomiast poziom wykorzystania alokacji 2007-2013 na podstawie rozliczonych środków – 70,57% i jest stosunkowo najniższy (55,23%) w Poddziałaniu 6.1.1.

W związku z powyższym IP2 stwierdza, iż konieczne jest przyspieszenie tempa rozliczania w projektach Poddziałania 6.1.1, natomiast nie widzi takiego zagrożenia w pozostałych Poddziałaniach.

W odniesieniu do **Działania 6.2** utrzymuje się wysoki poziom kontraktacji (85,03%). W bieżącym okresie sprawozdawczym zawarto 2 umowy, w tym 1 umowę z procedury odwoławczej dotyczącą konkursu 2011 roku oraz 1 umowę dotyczącą projektów innowacyjnych z 2011 roku. W I półroczu 2012 r. ogłoszono konkurs zamknięty na projekty skierowane wyłącznie do osób niepełnosprawnych, dla którego alokacja wynosi 2 mln PLN oraz konkurs zamknięty na pilotażowy program wdrażania instrumentów inżynierii finansowej w postaci mikropożyczek, dla którego alokacja wynosi 8,3 mln PLN. W przypadku konkursu na projekty skierowane do osób niepełnosprawnych wyłoniono do dofinansowania 1 projekt i w chwili obecnej trwają negocjacje. W odniesieniu do konkursu na projekty inżynierii finansowej trwa ocena merytoryczna trzech złożonych na konkurs wniosków.

Poziom rozliczenia wynosi 57,67% całkowitej alokacji. Nieproporcjonalne tempo rozliczania w stosunku do kontraktacji wiąże się ze specyfiką Działania 6.2, w którym znaczny przyrost rozliczanych środków występuje w momencie udzielania środków na rozwój przedsiębiorczości. Powoduje to mniej więcej roczne przesunięcie czasowe środków rozliczonych względem momentu zakontraktowania środków. IP2 nie widzi zagrożenia sprawnego rozliczenia środków w odniesieniu do alokacji 2007-2013, o ile wchodzące w skład tej alokacji środki przeznaczone na zwrotny instrument finansowy (wprowadzony w *Planie działania na 2012 rok*), zostaną wydatkowane w zaplanowanym czasie. Należy jednak zauważyć, że zadowalający poziom kontraktacji i wykorzystania alokacji nie ma odzwierciedlenia w stopniu realizacji wskaźników, a udział Działania 6.2 w osiągnięciu wartości docelowej wskaźników określonej na poziomie Priorytetu jest niewielki.

W ramach **Działania 6.3** od początku realizacji PO KL do końca okresu sprawozdawczego zawarto 61 umów. Poziom zakontraktowanych środków w Działaniu 6.3 w odniesieniu do alokacji 2007-2013 wynosi 70,08%. Stopień kontraktacji i rozliczenia środków w powiązaniu z realizacją wskaźników w Działaniu 6.3 przedstawiono graficznie poniżej:

Plan działania na 2012 rok nie przewidywał konkursu w ramach tego Działania i dalszej kontraktacji w wyniku wygaszenia Działania po przeglądzie śródkresowym Programu, dlatego osiągnięty poziom jest wartością ostateczną (procent zmienny w zależności od przyjętego kursu Euro). Niewykorzystana część alokacji zostanie przeznaczona na dofinansowanie projektów (w tym projektów współpracy ponadnarodowej) w Poddziałaniu 6.1.1. Poziom rozliczenia zakontraktowanych środków wynosi 95,04% i mając na uwadze, iż do rozliczenia pozostały jeszcze tylko dwa projekty, IP2 nie widzi zagrożenia dla poziomu rozliczenia zakontraktowanych środków. Po przeanalizowaniu stopnia realizacji wskaźników IP stwierdza, iż w większości z nich występuje nadwykonanie wartości docelowej (w stosunku do wartości docelowych określonych w SzOP z 01.06.2010 r.). Poziom osiągniętych wskaźników w odniesieniu do poziomu środków zakontraktowanych i rozliczonych został przedstawiony graficznie powyżej. W ramach Działania 6.3 przewidywano wartość docelową na poziomie 41 dla *projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych*, a zrealizowano 61 takich projektów. W projektach prowadzono głównie działania szkoleniowe i doradcze, natomiast projekty ukierunkowane na rozwój dialogu, partnerstwa

publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym nie cieszyły się zainteresowaniem.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

W roku 2012 w ramach Priorytetu VI zaplanowano i ogłoszono 4 konkursy, w tym konkurs na projekty współpracy ponadnarodowej.

Wzorem lat ubiegłych w **Działaniu 6.1** (Poddziałaniu 6.1.1) największym zainteresowaniem Projektodawców cieszyły się projekty polegające na organizacji warsztatów oraz szkoleń z technik aktywnego poszukiwania pracy oraz programów aktywizacji zawodowej, obejmujących przede wszystkim szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych. W związku z rekomendacjami wynikającymi z badania ewaluacyjnego *"Ocena trafności doboru i efektywność i programów aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 PO KL w odniesieniu do sytuacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia w województwie dolnośląskim"*, wprowadzono kryterium dostępu w *Planie działania* w 2012 roku, które wymaga kompleksowego wsparcia, tj. połączenia programów aktywizacji zawodowej z „miękkimi” formami wsparcia. Jak wynika z badania, tego typu działania są skuteczne, potrzebne i wysoko oceniane przez uczestników projektów. W bieżącym roku, wnioskodawcy w projektach zaoferowali szerszy wachlarz wsparcia niż w latach ubiegłych. W większej skali oferuje się wsparcie psychologiczno-doradcze osób wchodzących i powracających na rynek pracy, organizację warsztatów oraz szkoleń z zakresu kompetencji kluczowych oraz wsparcie doradczo-szkoleniowe pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach projektu. Tego rodzaju wsparcie jest przez Beneficjentów uzasadniane wymogiem spełnienia kryterium efektywności zatrudnieniowej. Jednocześnie w większej liczbie projektów zaplanowano wsparcie inicjatyw na rzecz podnoszenia mobilności geograficznej oraz subsydiowania zatrudnienia, co jest związane z wprowadzeniem kryteriów strategicznych promujących te formy wsparcia. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu Poddziałania 6.1.1 w 2012 roku do realizacji przyjęte zostały projekty, w których zakłada się subsydiowane zatrudnienie/prace interwencyjne, które nie występowały w tym Poddziałaniu w latach ubiegłych. Ponadto Plan działania na rok 2012 wyodrębnił pulę środków dla projektów skierowanych wyłącznie do osób niepełnosprawnych, co przełoży się na realny wzrost wskaźnika dotyczącego osób niepełnosprawnych w Poddziałaniu 6.1.1. W projektach skierowanych do osób niepełnosprawnych zaplanowano, obok form aktywizacji zawodowej, szerokie wsparcie psychologiczno-doradcze, mające na celu likwidację barier i problemów związanych z wejściem na rynek pracy.

W I półroczu 2012 r. w ramach **Działania 6.2** prowadzono nabór na projekty skierowane wyłącznie do osób niepełnosprawnych. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu i dostępnej alokacji w wysokości 2 mln PLN do dofinansowania zostanie przyjęty jeden projekt skierowany do 45 osób niepełnosprawnych. Zakłada on kompleksowość wszystkich dostępnych form wsparcia. W 2012 roku w Działaniu 6.2 uruchomiono nabór na pilotażowy program instrumentów zwrotnych inżynierii finansowej (mikropożyczki). W wyniku ogłoszonego konkursu wpłynęły 3 wnioski, które otrzymały pozytywną ocenę formalną, a obecnie trwa ich ocena merytoryczna.

- **Realizacja projektów systemowych**

„**Wolontariat – włącz się!**” (projekt systemowy w ramach Poddziałania 6.1.1)

- ✓ Okres realizacji projektu: 31.03.2011 r. - 31.08.2012 r.; wartość projektu: 4 628 972,97 PLN. Projekt realizowany jest przez PL.2012 Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w partnerstwie z Samorządem Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląską Federacją Sportu. Celem projektu jest umożliwienie osobom pozostającym bez zatrudnienia dostępu do nowej gałęzi gospodarki na Dolnym Śląsku, jaką jest obsługa dużych imprez masowych, w tym sportowych, poprzez podniesienie ich kompetencji na temat obsługi takich imprez. Projekt jest skierowany do 240 osób w wieku 15-64 lata pozostających bez zatrudnienia, uczących się lub zamieszkujących w powiecie wrocławskim, średzkim, trzebnickim, oleśnickim, wołowskim oraz z terenów Dolnego Śląska, gdzie znajdowały się Centra Pobytowe związane z przedsięwzięciem pn.: „Euro 2012”.
- ✓ Typy wsparcia w projekcie:
 - dwa blokowe szkolenia kompetencyjne realizowane w czterech cyklach, obejmujące zagadnienia z zakresu ubiegania się o pracę, przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej itp.,
 - szkolenia specjalistyczne poprzedzone opracowaniem Indywidualnego Planu Działania oraz Indywidualnej Ścieżki Rozwoju z tematyki właściwej rzeczowo zadaniom związanym z obsługą imprez sportowych,
 - 3 miesięczny wolontariat w placówkach i ośrodkach prowadzących imprezy sportowe i kulturalne,

- 3 miesięczny staż w instytucjach prowadzących imprezy sportowe i kulturalne,
- kursy języka obcego dla uczestników projektu.
- ✓ Łącznie do końca okresu sprawozdawczego, w ramach 5 wniosków o płatność zostały zatwierdzone wydatki w wysokości 3 236 352,25 PLN, co stanowi ok. 70% wartości projektu. W I półroczu 2012 roku zostały zatwierdzone 2 wnioski Beneficjenta o płatność na łączną kwotę: 2 109 752,26 PLN. W okresie sprawozdawczym wsparciem zostało objętych 253 uczestników projektu, 169 osób zakończyło udział w projekcie, a 79 kontynuuje udział.
- ✓ W I półroczu 2012 roku została przeprowadzona wizyta monitoringowa projektu, a uchybienia zostały wyjaśnione przez Beneficjenta. Ponadto w dniach 12-17.04.2012 r. IP2 przeprowadziła kontrolę projektu oraz wydała zalecenia pokontrolne. Beneficjent jest w trakcie wyjaśniania uchybień, które miały wpływ na kwalifikowalność wydatków. Beneficjent zwrócił niekwalifikowalną kwotę w wysokości 52,62 PLN.
- ✓ W bieżącym okresie sprawozdawczym Beneficjent nie zgłaszał problemów w realizacji projektu.
- ✓ Zmiany w projekcie:
 - w dniu 22.03.2012 r. zaakceptowano przesunięcie w budżecie pomiędzy pozycjami, m.in. zmniejszenia kosztów wynajęcia opiekunów oraz zmniejszenia niektórych wynagrodzeń. Przesunięcia pomiędzy pozycjami spowodowały powstanie oszczędności w projekcie. W II półroczu 2012 roku zostanie podpisany aneks zmniejszający kwotę dofinansowania;
 - w dniu 14.05.2012 r. Beneficjent zgłosił zmiany polegające na dostosowaniu zapisów w odniesieniu do przeprowadzonych działań w projekcie, odnośnie zadania „Ewaluacja i Monitoring”. Zmiany zostaną zatwierdzone w II półroczu 2012 r.

„Obserwatorium Dolnośląskiego Rynku Pracy i Edukacji” (projekt systemowy w ramach Poddziałania 6.1.2)

- ✓ Okres realizacji projektu 01.10.2009 r. - 28.02.2013 r.; wartość projektu: 5 020 910,27 PLN. Projekt realizowany jest przez Centrum Monitoringu Społecznego i Kultury Obywatelskiej. Celem projektu jest dostarczanie rzetelnych informacji na temat rynku pracy i edukacji, które pomogą w lepszym prowadzeniu działań na rzecz zwiększania zatrudnienia oraz ograniczania i zapobiegania bezrobociu na Dolnym Śląsku ze szczególnym uwzględnieniem kobiet oraz wypracowanie rozwiązań umożliwiających wymianę informacji pomiędzy instytucjami działającymi na regionalnym rynku pracy.
- ✓ Łącznie do końca okresu sprawozdawczego, w ramach 12 wniosków o płatność zostały zatwierdzone wydatki w wysokości 1 949 898,81 PLN, co stanowi 38,84% wartości projektu. W okresie sprawozdawczym zostały zatwierdzone 3 wnioski o płatność na łączną kwotę 373 854,00 PLN.
- ✓ Znaczącą zmianą w realizacji projektu jest przejęcie realizacji projektu z dniem 01.01.2012 r. przez Centrum Monitoringu Społecznego i Kultury Obywatelskiej. W związku z powyższym między innymi została przeniesiona strona internetowa projektu na domenę Centrum i obecnie funkcjonuje pod adresem: www.obserwatorium.cmsiko.pl
- ✓ Kamienie milowe we wdrażaniu projektu to 6 raportów podsumowujących badania zrealizowane w ramach projektu, które zostały wydane w 2011 roku. Raporty końcowe złożono z badań: I „Sytuacja na dolnośląskim rynku pracy - badanie zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje i umiejętności”, II „Analiza potencjału dolnośląskich powiatów i gmin w zakresie rynku pracy i edukacji”, III „Badanie rynku edukacji ponadgimnazjalnej na terenie Dolnego Śląska”, IV „Badanie rynku pracy edukacji wyższej i kształcenia ustawicznego na terenie Dolnego Śląska”, VI "Analiza struktury, uwarunkowań i perspektyw rozwoju alternatywnych form zatrudnienia na Dolnym Śląsku" oraz IX "Konsekwencje otwarcia niemieckiego rynku pracy dla pracowników i pracodawców z Dolnego Śląska".
- ✓ W okresie sprawozdawczym przygotowano i przeprowadzono dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:
 - Doradztwo eksperckie z zakresu badań: „Segmentacja rynku pracy a odmienny kapitał społeczny, kulturowy i ekonomiczny mieszkańców Dolnego Śląska”, „Elastyczne formy zatrudnienia – skutki społeczne i ekonomiczne”, „Mobilność przestrzenna młodych ludzi na dolnośląskim rynku pracy”;
 - Doradztwo eksperckie na badanie: „Analiza społeczno-ekonomiczna nowych miejsc pracy na terenie Wrocławia i Dolnego Śląska”.

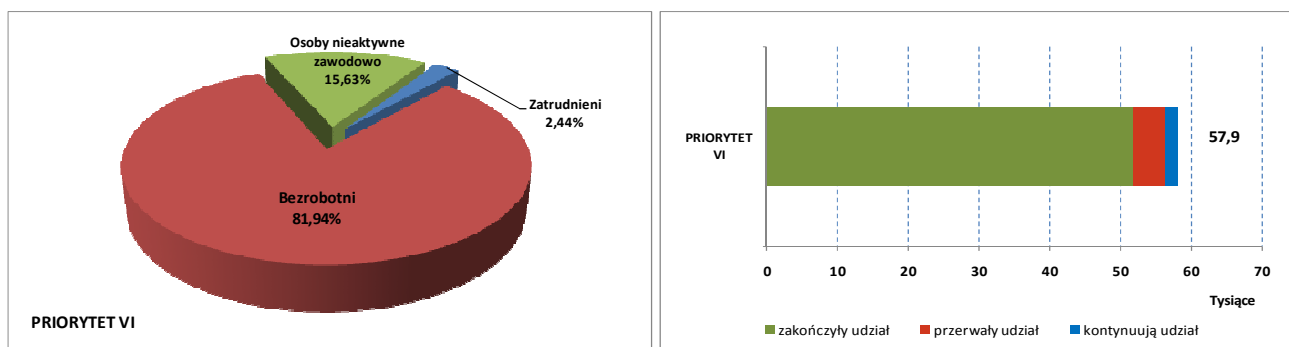
W chwili obecnej trwają negocjacje z Beneficjentem CMSiKO w zakresie wydłużenia okresu realizacji projektu i zwiększenia jego wartości.

„Wdrażanie i promocja usługi poradnictwa zawodowego na odległość” (projekt systemowy w ramach Poddziałania 6.1.2)

- ✓ Okres realizacji projektu: 01.10.2010 r. - 31.01.2012 r.; wartość projektu: 247 359,00 PLN. Projekt realizowany jest przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy. Celem projektu było wdrożenie i promocja usług poradnictwa zawodowego na odległość świadczonych przez doradców zawodowych DWUP na terenie Dolnego Śląska. Zrealizowano działania związane z promocją projektu wykonując ulotki i plakaty, które zostały przekazane Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej DWUP oraz PUP z terenu województwa dolnośląskiego. W prasie zamieszczono 11 artykułów dotyczących realizacji projektu. Dokonano zakupu zestawów słuchawkowych oraz 5 laptopów z oprogramowaniem na wyposażenie stanowisk pracy doradców zawodowych mających świadczyć usługę poradnictwa zawodowego na odległość. Z dniem 1 czerwca 2011 r. rozpoczęto świadczenie usługi z wykorzystaniem zakupionego sprzętu. W okresie objętym sprawozdaniem aktualizowano portal internetowy (www.poradnictwonaodleglosc.dwup.pl), wspierający świadczenie usług przez doradców zawodowych.
- ✓ Łącznie do końca okresu sprawozdawczego, w ramach 6 wniosków o płatność, zostały zatwierdzone wydatki w wysokości 199 448,76 PLN, co stanowi 80,47% wartości projektu. W bieżącym okresie sprawozdawczym zostały zatwierdzone 2 wnioski o płatność na łączną kwotę 34 782,06 PLN. Projekt został zakończony i rozliczony w I półroczu 2012 roku.

- **Analiza struktury uczestników**

Od początku realizacji PO KL w projektach wyłonionych do dofinansowania w ramach Priorytetu VI rozpoczęły udział 57 862 osoby. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyły udział 51 643 osoby, 1 643 kontynuują, a 4 576 osób przerwało udział w projektach, co obrazuje poniższy wykres.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.2012)

Z analizy danych zawartych w załącznikach sprawozdawczych wynika, że w Priorytecie VI kobiety stanowią zdecydowaną większość uczestników projektów (64%). Jednocześnie status uczestnika na rynku pracy, który rozpoczyna udział w projekcie, to najczęściej osoba bezrobotna (82%), a wśród osób zatrudnionych przeważają osoby zatrudnione w administracji publicznej (59% ogółu zatrudnionych), ze zdecydowaną przewagą kobiet (90%). Najwięcej uczestników charakteryzuje się wykształceniem ponadgimnazjalnym (52%), około 21% uczestników posiada wykształcenie wyższe i są to głównie kobiety. Nieco mniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i niższym (15%). Najmniejszą grupę stanowią uczestnicy z wykształceniem pomaturalnym (11%). Dużą część uczestników (34%) stanowiły osoby z terenów wiejskich. We wszystkich Działaniach/Poddziałaniach Priorytetu VI PO KL występują nieliczne osoby należące do kategorii migranci (2 kobiety) lub mniejszości narodowe i etniczne (2 kobiety).

Analizując strukturę uczestników projektów pod względem wieku, należy zauważyć, że osoby młode, w wieku 15-24 lata stanowiły 34% ogółu rozpoczynających udział w projektach, natomiast uwzględniając stopień realizacji wskaźników oraz wyniki badania ewaluacyjnego, należy stwierdzić, że grupą niedoreprezentowaną są głównie osoby w wieku starszym 50-64 lata (6%). Wśród grup osób o szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy wsparcie kierowane jest do osób niepełnosprawnych, a ich udział w projektach wynosi 4,6%. W związku z celami określonymi na poziomie Priorytetu VI oraz osiągniętymi wskaźnikami, IP stwierdza, że wsparcie kierowane jest do właściwych grup docelowych i tak kształtuje *Plany działania*, aby projekty wyłonione do dofinansowania zwiększały udział ww. grup wśród uczestników projektów i tym samym aktywizowały jak największą liczbę osób młodych, niepełnosprawnych oraz w wieku 50-64 lata.

PRIORYTET VII

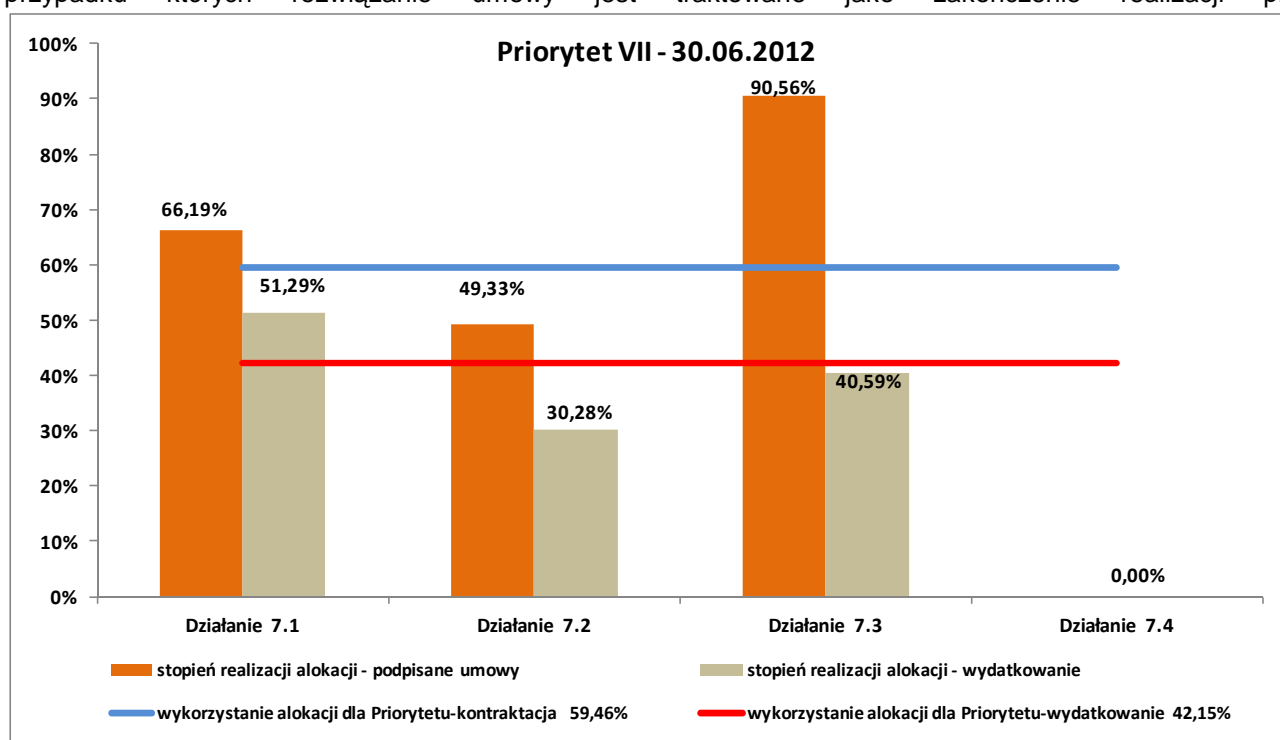
• *Postęp finansowy:*

W ramach Priorytetu VII od początku realizacji PO KL do końca I półrocza 2012 roku w województwie dolnośląskim zawarto 410 umów, w tym 173 umowy w ramach Działania 7.1, 64 umowy w ramach Działania 7.2 oraz 173 umowy w ramach Działania 7.3. W Działaniu 7.4 do końca okresu sprawozdawczego nie podpisano umów o dofinansowanie projektów. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VII oraz jednocześnie wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi około 277 mln PLN, co stanowi 59,46% alokacji przewidzianej dla Priorytetu VII na cały okres programowania (2007-2013).

W okresie sprawozdawczym podpisano 15 umów na łączną wartość środków publicznych około 11,5 mln PLN oraz aneksowano umowy ramowe w ramach Działania 7.1.

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 2 213 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi ponad 196 mln PLN, co stanowi 42,15% wykorzystania alokacji 2007-2013. W bieżącym okresie sprawozdawczym – na podstawie 225 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność – wartość wydatków publicznych wynosi około 23 mln PLN. Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 70,89% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VII.

Dane finansowe w ramach Priorytetu VII uwzględniają 7 rozwiązanych umów ramowych w Poddziałaniu 7.1.1., w przypadku których rozwiązanie umowy jest traktowane jako zakończenie realizacji projektu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.12)

W ramach Działania 7.1 od początku realizacji Działania podpisano 173 umowy na łączną kwotę (uwzględniając również kwoty z podpisanymi aneksami) 181,1 mln PLN, w których zakontraktowana wartość środków publicznych stanowi 66,19% alokacji zaplanowanej dla Działania 7.1 na lata 2007-2013. Do końca okresu sprawozdawczego wydatki uznane za kwalifikowalne od początku realizacji Działania 7.1 wyniosły 140,3 mln PLN. Wydatkowanie środków publicznych od początku realizacji Działania kształtuje się na poziomie 51,29% w stosunku do alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013, natomiast stopień rozliczenia zakontraktowanych środków (stosunek wartości środków rozliczonych do zakontraktowanych) w ramach Działania 7.1 wynosi 77,49%.

W 2012 roku, podobnie jak w latach poprzednich, pomimo podejmowania intensywnych działań informacyjno-promocyjnych, nie udało się zaktywizować wszystkich uprawnionych podmiotów w ramach Poddziałania 7.1.1 o aplikowanie o środki na realizację projektów systemowych. W ramach Poddziałania 7.1.1 na 166 OPS-ów uprawnionych do złożenia wniosku o dofinansowanie 141 zadeklarowało udział w realizacji projektu systemowego w 2012 r., w rzeczywistości zaaplikowało 139 OPS-ów, natomiast ostatecznie realizację projektów w 2012 roku podjęło 136 ośrodków. Jak wynika z danych przekazanych przez IP2 - najczęstszymi powodami rezygnacji były m.in: problemy lokalowe, kadrowe, techniczne w postaci braku podstawowego sprzętu biurowego, brak środków finansowych na wymagany wkład własny, a także w niektórych przypadkach brak przyjęcia przez gminę strategii

rozwiązywania problemów społecznych. Natomiast w ramach Poddziałania 7.1.2 wszystkie 26 PCPR i 3 OPS na prawach powiatu zaaplikowały o środki w 2012 r., co stanowi 100% wszystkich uprawnionych.

Rozliczanie środków w ramach Działania 7.1 przebiega obecnie terminowo, głównie dzięki licznym konsultacjom przeprowadzanym przez IP2 z beneficjentami przed złożeniem wniosku o dofinansowanie oraz z osobami zaangażowanymi w rozliczenie wydatków u beneficjentów systemowych we wnioskach o płatność, szkoleniom dla beneficjentów oraz umieszczania na stronie internetowej pytań i odpowiedzi dotyczących aplikowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych OPS/PCPR.

Niewykorzystane środki z lat ubiegłych w ramach Poddziałania 7.1.1 zostały przesunięte za zgodą IZ na realizację projektów konkursowych. IP2 planuje ogłosić konkurs w ramach Poddziałania 7.2.1 w III kw. 2012r., który zostanie skierowany do 82 gmin, w których OPS co najmniej jeden raz nie uczestniczyły w projekcie systemowym w latach 2008-2011.

W ramach Działania 7.2 od początku realizacji Działania podpisano 64 umowy o dofinansowanie projektów na łączną kwotę 78,6 mln PLN, w których zakontraktowana wartość środków publicznych stanowi 49,33% wartości alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013. Do końca okresu sprawozdawczego wydatki uznane za kwalifikowalne wyniosły 48,3 mln PLN. Wydatkowanie środków publicznych kształtuje się na poziomie 30,28% w stosunku do alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013, natomiast stopień rozliczenia zakontraktowanych środków (stosunek wartości środków rozliczonych do zakontraktowanych) w ramach Działania 7.2 wynosi 61,38%.

Osiągnięte poziomy wykorzystania alokacji 2007-2013 są zadawalające na obecnym etapie realizacji Programu. Jak deklaruje IP2, podpisanie umów o dofinansowanie w ramach 3 konkursów ogłoszonych na początku roku 2012 wpłynie na przyspieszenie procesu kontraktacji. W ramach Poddziałania 7.2.2 w roku 2012 zostało rekomendowanych 7 wniosków o dofinansowanie na kwotę 16,3 mln PLN, natomiast w ramach Poddziałania 7.2.1 zostało rekomendowanych 13 wniosków o dofinansowanie, które gwarantują wykorzystanie całej dostępnej alokacji tj. 23,5 mln PLN. Ponadto w okresie sprawozdawczym podpisane zostały 2 umowy o wartości 2,9 mln PLN na projekty z komponentem ponadnarodowym, co bezpośrednio przełoży się na poziom kontraktacji oraz wydatkowania.

W celu zwiększenia tempa rozliczania zakontraktowanych środków IP2 przeprowadza liczne indywidualne konsultacje w siedzibie IP2 z beneficjentami, co wpływa pozytywnie na jakość składanych wniosków o płatność oraz zwiększa wiedzę i doświadczenie beneficjentów w zakresie rozliczania się z otrzymanych transz dofinansowania. Należy zauważyć, iż w ramach konkursów ogłoszonych w roku 2012, zarówno w ramach Poddziałania 7.2.1 jak i 7.2.2 początek realizacji większości projektów przypada na IV kw. 2012 r., w związku z tym pierwsze rozliczanie poniesionych wydatków nastąpi na początku 2013 roku.

W ramach Działania 7.3 od początku jego realizacji podpisano 173 umowy o dofinansowanie projektów na łączną kwotę 17,2 mln PLN, (w tym 6 projektów innowacyjnych o wartości 9,4 mln PLN), w których zakontraktowana wartość środków publicznych stanowi 90,56% wartości alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013. Do końca okresu sprawozdawczego wydatki uznane za kwalifikowalne od początku realizacji Działania 7.3 wyniosły 7,7 mln PLN. Wydatkowanie środków publicznych na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność kształtuje się na poziomie 40,59% w stosunku do alokacji przewidzianej dla Działania na lata 2007-2013. Stopień rozliczenia zakontraktowanych środków (stosunek wartości środków rozliczonych do zakontraktowanych) w ramach Działania 7.3 wynosi 44,82%.

Od roku 2012 w ramach przedmiotowego Działania nie ogłasza się kolejnych konkursów (w związku ze zmianą zapisów SzOP), a jedynie realizowane i rozliczane są projekty przyjęte do dofinansowania w ramach wcześniej ogłaszanych naborów. Jednakże z uwagi na wolne środki do zakontraktowania w ramach Działania 7.3 „zwolnione” po etapie negocjacji, Instytucja Pośrednicząca zobowiązała IP2 do wznowienia procesu negocjacji i podpisania umów z projektodawcami znajdującymi się na dalszych miejscach list rankingowych w celu zakontraktowania dostępnej alokacji w ramach konkursu nr I/7.3/A/11. W związku z powyższym w I półroczu 2012 r. zostały podpisane dodatkowo 3 umowy na realizację inicjatyw oddolnych z konkursu ogłoszonego w roku 2011. Jednocześnie w ramach Działania 7.3 w I półroczu 2012 r. (luty - czerwiec) podpisanych zostało 5 umów o dofinansowanie na realizację projektów innowacyjnych na kwotę 7,9 mln PLN. Przełoży się to odpowiednio na zwiększenie poziomów zakontraktowanych i rozliczonych środków w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Opinia IP:

Realizacja Priorytetu VII pod względem zarówno zakontraktowanych jak i rozliczonych środków nadal pozostaje najmniej zaawansowana spośród wszystkich Priorytetów komponentu regionalnego PO KL na Dolnym Śląsku. Sytuacja ta spowodowana jest głównie słabszym niż zakładano wykorzystaniem środków w ramach Działania 7.1, gdzie nie wszystkie uprawnione podmioty aplikowały o środki na realizację projektów systemowych. Pomimo podejmowania działań zaradczych, do chwili obecnej nie udało się zaktywizować około 30 ośrodków pomocy społecznej, dla których zaplanowano środki na realizację projektów systemowych w ramach Poddziałania 7.1.1. Natomiast w ramach Poddziałania 7.1.2 wszystkie 26 PCPR i 3 OPS na prawach powiatu zaaplikowały o środki w 2012 r., co stanowi 100% uprawnionych. Należy pamiętać, iż działania przewidziane do realizacji w Priorytecie VII są adresowane do najtrudniejszej grupy docelowej spośród wszystkich regionalnych Priorytetów PO KL, dla której skuteczne efekty przynosi wsparcie długoterminowe i jednocześnie wymagające od uczestnika motywacji do realizacji całej ścieżki projektowej. Niejednokrotnie jest to trudne do osiągnięcia w ramach realizowanych projektów.

Pomimo słabszego od zakładanego postępu finansowego w ramach Priorytetu VII, należy podkreślić duży wkład oraz znaczenie działań zrealizowanych dotychczas w ramach Priorytetu dla rozwoju integracji społecznej w województwie dolnośląskim. Biorąc pod uwagę efekty w obszarze integracji społecznej osiągnięte w latach 2007-2012 dzięki działaniom oraz środkom finansowym spożytkowanym w ramach Priorytetu VII, można zdecydowanie stwierdzić, iż nie miałyby miejsca bez interwencji EFS. Działania ukierunkowane na budowanie kompleksowej i trwałej infrastruktury, zdolnej udzielić pomocy potrzebującym, pozwoliły przede wszystkim na wzmocnienie większości struktur instytucji pomocy społecznej na poziomie lokalnym, które dzięki wsparciu z PO KL dysponują już w dużej mierze zarówno kadrą posiadającą odpowiednie kwalifikacje zawodowe, jak i zapleczem technicznym, pozwalającym na skuteczną realizację aktywizujących działań dla swoich klientów. Ponadto instytucje te, po raz pierwszy realizujące projekty systemowe, nabyły doświadczenia w realizacji projektów w ramach EFS, co ma duże znaczenie biorąc pod uwagę sprawność we wdrażaniu i rozliczaniu pomocy udzielanej z funduszy unijnych, również w przyszłym okresie programowania. Realizacja działań w ramach Priorytetu VII w znacznym stopniu przyczyniła się także do wypromowania aktywnej integracji, w szczególności takich narzędzi jak kontrakt socjalny oraz Programy Aktywności Lokalnej (PAL). W ramach dotychczas realizowanych projektów w każdym roku podejmowano działania związane z realizacją ok. 5 PAL-i. Najistotniejszy jest fakt, iż wsparcie to ma charakter pełny i kompleksowy, przez co uczestnik objęty wsparciem projektowym otrzymuje zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, mającym doprowadzić do jego przywrócenia na rynek pracy oraz integracji ze społeczeństwem.

Ponadto, wsparcie obszaru integracji społecznej w ramach PO KL to również sukces w zakresie rozwoju ekonomii społecznej w regionie. W 2007 roku idea ekonomii społecznej nie była jeszcze dobrze znana i upowszechniona w Polsce, podczas gdy w chwili obecnej zarówno postęp finansowy, jak i realizacja wskaźników w ramach Działania 7.2 dowodzą, iż właśnie dzięki działaniom podejmowanym w ramach Priorytetu VII na Dolnym Śląsku obszar ekonomii społecznej dynamicznie się rozwija, szczególnie zyskuje na znaczeniu siła potencjału zatrudnieniowego w III sektorze. Dzięki wsparciu ekonomii społecznej w ramach Priorytetu VII o co najmniej 22 wzrosła liczba spółdzielni socjalnych na Dolnym Śląsku (według stanu na lipiec 2011 roku na terenie województwa dolnośląskiego zarejestrowana była 22 spółdzielni socjalnych na 366 istniejących w kraju).

Aby zapewnić odpowiednie merytoryczne wsparcie podmiotom ekonomii społecznej, PO KL w ramach Priorytetu VII dofinansuje w 2012 roku po raz kolejny Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej (OWES). Wg stanu na lipiec 2011 roku istniało w regionie 6 podmiotów spełniających tę funkcję, podczas gdy w 2007 roku na Dolnym Śląsku funkcjonował tylko jeden Regionalny Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości Społecznej w Wałbrzychu. Działają one subregionalnie, udzielając wsparcia społecznościom lokalnym oraz aktywizując grupy zagrożone wykluczeniem społecznym.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

Dane dotyczące procesu wnioskowania pochodzą ze sprawozdania okresowego IP2, która jest odpowiedzialna za wdrażanie Priorytetu VII.

Działanie 7.2: W okresie sprawozdawczym w ramach Poddziałania 7.2.1 odbył się jeden konkurs zamknięty nr I/7.2.1/A/12, który cieszył się dużym zainteresowaniem projektodawców. Wartość złożonych wniosków (71) była ponad czterokrotnie wyższa od wartości przewidzianej alokacji na konkurs. Do dofinansowania zostało przyjętych 13 z 20 wniosków rekomendowanych do dofinansowania. Najczęściej realizowanymi typami operacji są kursy i szkolenia, poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne lub zawodowe oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji

społecznych, a także rozwój usług społecznych. Dzięki wprowadzonemu kryterium dostępu, w obecnej chwili znacznie większe jest zainteresowanie odbywaniem stażu jako formy aktywizacji zawodowej. Mając na uwadze dostępność wszystkich typów operacji IP2 nie zauważa braku odpowiedniej liczby projektów pozytywnych pod względem jakościowym i finansowym przewidzianych do realizacji, tym bardziej, iż stosowane są kryteria dostępu mające na celu wyłonienie do dofinansowania projektów z różnymi typami operacji. Z kolei, **w ramach Poddziałania 7.2.2** odbyły się dwa konkursy zamknięte, które cieszyły się stosunkowo dużym zainteresowaniem, mając na względzie wyjątkową specyfikę i charakter konkursów. Spośród złożonych wniosków o dofinansowanie, które wpłynęły na konkurs zamknięty nr I/7.2.2/A/12 zostały wybrane 4 projekty, które zakładają m.in. utworzenie w czterech subregionach Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES), które w sposób kompleksowy i profesjonalny zajmować się będą informowaniem, doradzaniem, szkoleniem oraz świadczeniem innej pomocy osobom i instytucjom działającym w sektorze ekonomii społecznej, a jednocześnie zobowiązały się do poddania certyfikacji, co będzie świadczyło o trwałości udzielonego wsparcia. Natomiast, w ramach konkursu zamkniętego nr II/7.2.2/C/12, którego celem było udzielenie wsparcia na rzecz utworzenia spółdzielni socjalnych, rekomendowano do dofinansowania 3 wnioski o dofinansowanie. Wartość złożonych wniosków na konkurs znacznie przekroczyła wartość przewidzianej alokacji na wskazany konkurs. W opinii IP2 w Poddziałaniu 7.1.1 nie występuje zagrożenie braku wystarczającej liczby projektów pod względem jakościowym i finansowym.

Działanie 7.3: Od 2012 roku w ramach Działania 7.3 konkursy nie będą już ogłaszane. W okresie sprawozdawczym w Działaniu 7.3 zakończono proces podpisywania umów o dofinansowanie, wygaszając tym samym jego realizację.

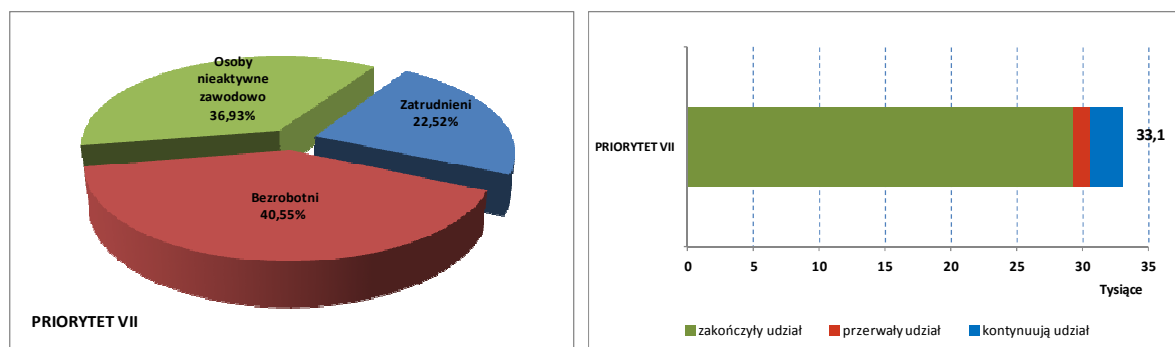
Działanie 7.4: W obecnym okresie sprawozdawczym po raz pierwszy ogłoszono konkurs w ramach nowoutworzonego Działania 7.4. W dniu 26.03.2012r. ogłoszono konkurs zamknięty nr I/7.4/A/12 na projekty na rzecz integracji społeczno – zawodowej osób niepełnosprawnych. Okres przyjmowania wniosków przypadał od 10.04.2012 r. do 10.05.2012 r. Alokacja przewidziana na przedmiotowy konkurs wynosiła 10 mln PLN. Na ww. konkurs wpłynęło 31 wniosków o dofinansowanie na ogólną kwotę 47,4 mln PLN. W ramach przeprowadzonej oceny merytorycznej 8 wniosków otrzymało wynik pozytywny (na wnioskowaną łączną kwotę dofinansowania w wysokości 14,3 mln PLN), jednakże z powodu wyczerpania alokacji do dofinansowania zostały przyjęte projekty znajdujące się na pozycjach od 1 do 5 Listy rankingowej. Ponadto 18 czerwca br., w ramach Działania 7.4, ogłoszono konkurs na realizację projektów współpracy ponadnarodowej. Okres przyjmowania wniosków przypadać będzie na przełom sierpnia i września br.

- **Realizacja projektów systemowych IP2**

W okresie objętym sprawozdaniem w ramach Priorytetu VII nie były realizowane projekty systemowe (projekty własne IP/IP2)

- **Analiza struktury uczestników**

Od początku realizacji PO KL w projektach wyłonionych do dofinansowania w ramach Priorytetu VII rozpoczęło udział 33 056 osób. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyło udział 29 188 osób, a 2 454 uczestników nadal kontynuuje swój udział. Przepływ uczestników oraz ich podział ze względu na status na rynku pracy w Priorytecie VII przedstawiają poniższe wykresy:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.2012)

W ujęciu narastającym według stanu na 30 czerwca 2012 roku, analizując liczbę osób, która rozpoczęła udział w projektach, kobiety stanowią prawie 70% uczestników. Tendencja ta utrzymuje się również w przypadku osób,

które zakończyły udział w realizowanych projektach - 68% to kobiety, a 32% to mężczyźni. Przewaga udziału kobiet wśród uczestników rozpoczynających udział w projektach w ramach Priorytetu VII jest widoczna również w poszczególnych kategoriach (w podziale ze względu na status na rynku pracy, wykształcenie, zamieszkanie – miasto/wieś itd.). Należy przy tym zauważyć, iż największa przewaga kobiet występuje wśród osób zatrudnionych i osób z wykształceniem wyższym – około 80%. Są to głównie przedstawicielki kadr instytucji pomocy i integracji społecznej, biorące udział w projekcie systemowym w ramach Poddziałania 7.1.3.

Wśród osób, które rozpoczęły udział w projektach w ramach Priorytetu VII najliczniejszą grupę stanowią **osoby bezrobotne oraz nieaktywne zawodowo**, które łącznie stanowią 77% wszystkich osób rozpoczynających udział w projekcie. Biorąc pod uwagę główne grupy docelowe, do których kierowane jest wsparcie w ramach Priorytetu VII, tendencja ta jest jak najbardziej prawidłowa. Pozostałe 23% to osoby zatrudnione, które w większości są uczestnikami projektu w Poddziałaniu 7.1.3. Należy zauważyć, iż połowa bezrobotnych uczestników projektów posiada status **osoby długotrwale bezrobotnej**. Co trzeci uczestnik rozpoczynający udział w projekcie w ramach Priorytetu VII to **mieszkaniec terenów wiejskich**. Natomiast **osoby niepełnosprawne** stanowią aż 17% wszystkich rozpoczynających udział w projektach uczestników. Jest to wynik zdecydowanie najlepszy wśród wszystkich wszystkich czterech regionalnych Priorytetów PO KL (IV-IX), co jest odzwierciedleniem celów określonych dla poszczególnych obszarów wsparcia PO KL – wsparcie w ramach Priorytetu VII zostało ukierunkowane właśnie głównie na wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych. Należy zaznaczyć, iż wynik dotyczący osób niepełnosprawnych w ramach Działania 7.1 jest wyższy i wynosi 22,29% wszystkich uczestników. Związane jest to m.in. z wprowadzeniem od 2011 r. nowego kryterium dostępu mówiącego, iż co najmniej 10% uczestników biorących udział w projekcie stanowić muszą osoby niepełnosprawne. Udział osób niepełnosprawnych w Priorytecie VII jeszcze się zwiększy biorąc pod uwagę projekty, które zostaną przyjęte do realizacji w ramach Działania 7.4 – skierowanego do osób niepełnosprawnych. Udział migrantów i osób pochodzących z mniejszości narodowych jest nieznaczny w skali całego Priorytetu (zaledwie 2 migrantów oraz 112 osób pochodzących z mniejszości narodowych i etnicznych).

Osoby młode w wieku 15-24 lata, które zostały zidentyfikowane jako jedna z grup docelowych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, stanowią obecnie 26% ogółu uczestników, którzy rozpoczęli udział w projekcie w ramach Priorytetu. Natomiast osoby z grupy wiekowej 55-64 lata, która również jest szczególnie wspierana w ramach PO KL, stanowią tylko 11% wszystkich rozpoczynających udział w projekcie.

Biorąc pod uwagę wykształcenie uczestników projektów, najwięcej uczestników projektów to osoby z wykształceniem ponadgimnazjalnym (prawie 38%) oraz podstawowym, gimnazjalnym i niższym (34%), co jest zrozumiałe, gdyż to najczęściej osoby słabiej wykształcone korzystają z usług pomocy społecznej, ponadto 26% uczestników to osoby młode, najczęściej posiadające wykształcenie ponadgimnazjalne. Ponadto osoby z wykształceniem pomaturalnym stanowią prawie 13%, natomiast ponad 15% uczestników w Priorytecie legitymuje się wyższym wykształceniem. Należy zaznaczyć, iż są to głównie pracownicy socjalni, biorący udział w projekcie systemowym w ramach Poddziałania 7.1.3.

Po dokonaniu analizy struktury uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu VII na podstawie danych zawartych w załącznikach nr 2-6 nie zidentyfikowano szczególnego rodzaju grup, które są niedoreprezentowane lub nadreprezentowane w odniesieniu do grup docelowych wskazanych w SzOP.

PRIORYTET VIII:

• Postęp finansowy

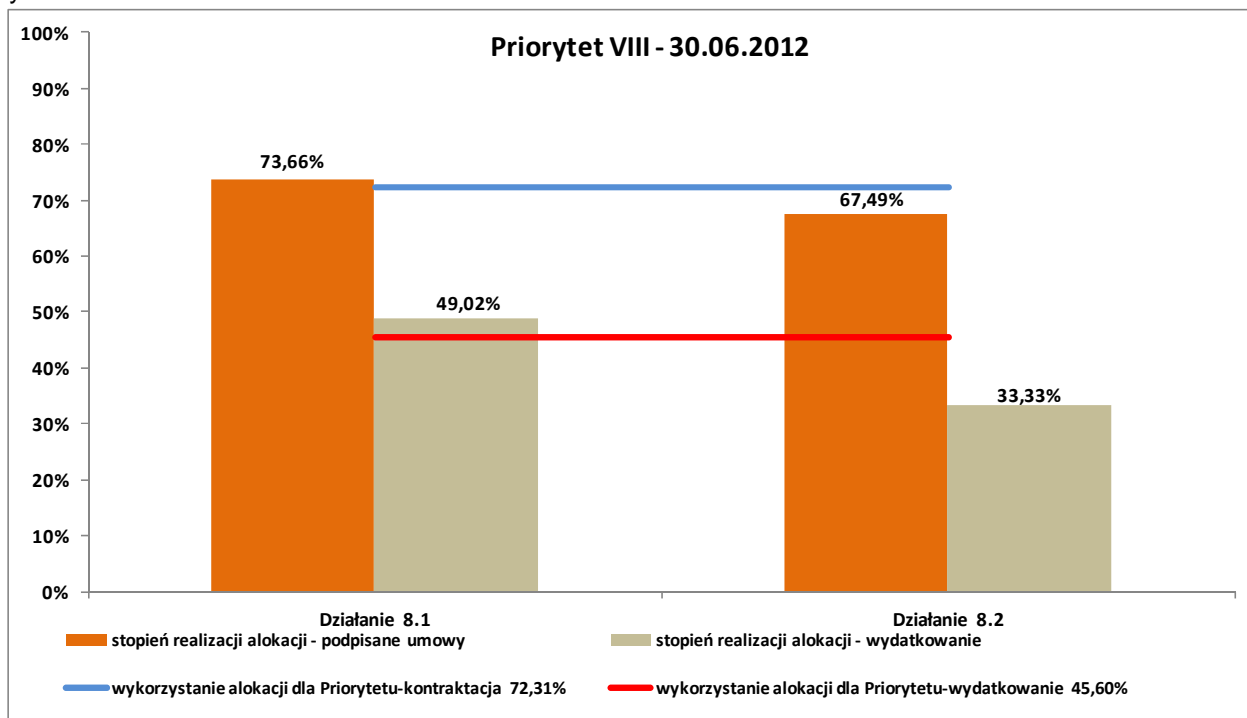
W ramach Priorytetu VIII od początku realizacji PO KL w województwie dolnośląskim zawarto 349 umów, w tym 317 umów dla Działania 8.1 i 32 umowy/decyzje dla Działania 8.2. Łączna wartość zakontraktowanych środków w Priorytecie VIII wynosi prawie 358 mln PLN. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi ponad 344 mln PLN, co stanowi 67,49% wykorzystania alokacji przewidzianej dla Priorytetu VIII na cały okres programowania 2007 - 2013.

W ramach projektów systemowych realizowanych w ramach Poddziałania 8.1.2, 8.1.4 i 8.2.2 podpisano 15 umów (i/lub decyzji) na łączną kwotę ponad 52 mln PLN.

W okresie sprawozdawczym podpisano 36 umów na łączną wartość środków publicznych ponad 33 mln PLN, w tym podjęto jedną uchwałę dla projektu systemowego realizowanego w ramach Poddziałania 8.2.2 na kwotę 15 mln PLN. Ponadto 30 kwietnia br. została podpisana umowa o dofinansowanie na realizację projektu innowacyjnego z komponentem ponadnarodowym, wyłonionego w wyniku ogłoszonego konkursu nr I/VIII/INN/11, na kwotę ponad 1,7 mln PLN. Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 1 758 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi ponad 217 mln PLN, co stanowi 45,60% wykorzystania alokacji przeznaczonej dla Priorytetu VIII na cały okres programowania 2007-2013.

W bieżącym okresie sprawozdawczym – na podstawie 290 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność – wartość wydatków publicznych wynosi ponad 35 mln PLN.

Do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 63,05% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu VIII.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.12)

Wyższy poziom środków zakontraktowanych (73,66%) w stosunku do alokacji 2007-2013 występuje w **Działaniu 8.1**. W opinii IP2 kontraktacja środków (na projekty konkursowe oraz systemowe) w Działaniu 8.1 w stosunku do alokacji lat 2007-2013 jest dużym sukcesem. Wynik jest zbliżony do poziomu wykorzystania alokacji 2007-2013 pod względem zakontraktowanych środków dla całego komponentu regionalnego woj. dolnośląskiego (72,91%).

Osiągnięty poziom wykorzystania alokacji 2007-2013 na podstawie zakontraktowanych środków, który wynosi 67,49% dla całego **Działania 8.2**, na obecnym etapie wdrażania Programu jest niższy od średniej dla Priorytetu VIII oraz od poziomu planowanego. Zarówno w 2010 r., jak i 2011 r. wystąpiły problemy z kontraktacją alokacji przeznaczonej na projekty z komponentem ponadnarodowym. Umowa z Wnioskodawcą, którego projekt został wyłoniony do dofinansowania w konkursie na projekty z komponentem ponadnarodowym, ogłoszonym w 2010 roku, nie została podpisana w związku zakończeniem i likwidacją działalności partnera ponadnarodowego. W wyniku zaistniałej sytuacji niewykorzystana alokacja z 2010 r. została przeznaczona na konkurs na projekty współpracy ponadnarodowej w 2011 r. Do dofinansowania rekomendowano 1 projekt na kwotę prawie 1,7 mln PLN (kwota po negocjacjach), dla którego umowa miała zostać podpisana w 2012 r., jednak przy finalizacji okazało się, iż z projektu wycofał się partner ponadnarodowy i tym samym umowa nie mogła zostać zawarta. Na początku br. w wyniku pozytywnie rozpatrzonej procedury odwoławczej dla ww. konkursu rekomendowano do dofinansowania projekt na kwotę prawie 2 mln PLN (kwota po negocjacjach), jednak do końca bieżącego okresu sprawozdawczego umowa nie została podpisana. W związku z powyższym IP zakłada wzrost poziomu kontraktacji w Działaniu 8.2 w kolejnym okresie sprawozdawczym.

Terminowa weryfikacja i zatwierdzanie wniosków o płatność przekłada się na zadowalający poziom wydatkowanych środków (49,02%) w stosunku do alokacji 2007-2013 w **Działaniu 8.1**. W Poddziałaniu 8.1.4 zakończono wydatkowanie środków, w pełni rozliczając projekty. Stopień rozliczenia środków w Działaniu 8.1 podnosi średnią dla całego Priorytetu VIII.

Niewystarczające tempo wydatkowania, wskazujące na opóźnienia w procesie rozliczania wydatków (poziom 33,33%), występuje w **Działaniu 8.2**, obniżając tym samym poziom rozliczenia środków wyliczony dla Priorytetu VIII (45,60%). Na niski poziom wydatkowania osiągnięty do końca okresu sprawozdawczego ma wpływ fakt, iż w przypadku planowanych do rozpoczęcia w I kw. 2012 r. projektów systemowych na łączną kwotę 9 826 710,00 PLN, co stanowi spory odsetek alokacji dla działania 8.2, zakontraktowanie środków będzie miało miejsce w III kw. 2012 r. Jednocześnie w wyniku problemów powstałych po stronie Beneficjenta, przesunięciu z I poł. na II poł. 2012 r. uległo zakontraktowanie środków dla projektu ponadnarodowego wyłonionego w wyniku procedury odwoławczej

w ramach konkursu z 2011 r. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż w II kw. 2011 r. zakontraktowano środki dla projektu systemowego z poddziałania 8.2.2, którego wartość wynosi 15 000 000,00 PLN. Powyższe dowodzi, iż wydatkowanie środków w ramach działania 8.2 znacznie przyspieszy do końca 2012 r. Zdaniem IP nie zachodzi więc ryzyko zaburzenia realizacji zasady n+2. Ponadto należy zaznaczyć, iż poziom rozliczenia zakontraktowanych środków w Działaniu 8.2 wyniósł 63,05%. Poza tym, zgodnie z przeglądem wykonania Planów działania za rok 2011 Instytucja Zarządzająca PO KL pozytywnie oceniła stan wdrożenia Planu działania dla Priorytetu VIII w województwie dolnośląskim, pomimo iż nie został on w pełni zrealizowany. IZ podkreśliła, iż zarówno pod względem kontraktacji, jak i wydatkowania, wartości osiągnięte w regionie były nieco wyższe niż średnia krajowa. Zatem przy utrzymaniu takiej tendencji IP nie widzi zagrożenia niezrealizowania zasady n+2/n+3 dla Priorytetu VIII w ramach PO KL w 2012 r.

- **Przebieg procesu wnioskowania**

W ramach Priorytetu VIII w I półroczu 2012 roku IP2 ogłosiła 4 zaplanowane konkursy (wszystkie w trybie naboru zamkniętego). IP ogłosiła 2 konkursy, w tym konkurs zamknięty na projekty współpracy ponadnarodowej. W I półroczu 2012 r. wpłynęło 519 wniosków o dofinansowanie projektów konkursowych, 423 zostały ocenione pozytywnie pod względem formalnym, 21 wniosków uzyskało pozytywną ocenę merytoryczną, z czego 8 projektów zostało rekomendowanych do dofinansowania (na koniec okresu sprawozdawczego procedury wyboru projektów z 2012 r. nie zostały jeszcze zakończone).

W ramach Poddziałania 8.1.1 w I półroczu 2012 r. ogłoszono 2 konkursy, w odpowiedzi na które wpłynęło najwięcej wniosków o dofinansowanie (do 30 czerwca br. 462), a jeszcze nie został zakończony nabór wniosków w konkursie nr II/8.1.1/B/12. W przypadku obydwu konkursów najwięcej wniosków zostało złożonych na 1 typ wsparcia z SzOP. Ze względu na usunięcie z SzOP typu 3, który cieszył się do tej pory największym zainteresowaniem, wnioskodawcy składali najwięcej wniosków na typ 1 z SzOP, czyli szkolenia ogólne i specjalistyczne oraz doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw, mniejszym zainteresowaniem cieszyło się doradztwo dla MMŚP (typ 2 w SzOP). Doradztwo dla przedsiębiorców nie jest popularną formą wsparcia (typ 2 z SzOP). Przyczyny niewielkiego zainteresowania przedsiębiorców do korzystania z doradztwa oraz wnioskodawców chętnych do pisania projektów dotyczących realizacji tej formy wsparcia, upatruje się w braku wiedzy merytorycznej i doświadczenia wnioskodawców. Ponadto wymóg wnoszenia wkładów własnych zniechęca potencjalnych beneficjentów do aplikowania o środki. Jakość składanych wniosków sukcesywnie się poprawia, jednak nadal pojawiają się projekty o słabej wartości merytorycznej. Konkursy z Poddziałania 8.1.1 są w trakcie rozstrzygnięcia (do końca bieżącego okresu sprawozdawczego przekazano do oceny merytorycznej 372 wnioski o dofinansowanie), dlatego wynik oceny merytorycznej będzie znany w kolejnym okresie sprawozdawczym.

W ramach Poddziałania 8.1.2 w I półroczu 2012 r. ogłoszono jeden konkurs, w odpowiedzi na który wpłynęły 22 wnioski o dofinansowanie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zatwierdzono listę rankingową z 5 wnioskami rekomendowanymi do dofinansowania. Konkurs obejmował 2 formy wsparcia określone w SzOP, czyli szkolenia przekwalifikowujące (typ 2 z SzOP) oraz szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców wspomagające proces zmiany profilu działalności przedsiębiorstwa (typ 3 z SzOP). Największym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i zdobycia nowych umiejętności zawodowych (typ 2 z SzOP). W opinii IP2 przyczynami są: łatwość organizacji i zapotrzebowanie rynku pracy, podobnie jak w latach poprzednich. W konkursie 3 rekomendowane projekty obejmowały 2. typ z SzOP, 2 kolejne 3. typ z SzOP.

W ramach Poddziałania 8.1.3 w I półroczu 2012 r. ogłoszono jeden konkurs, obejmujący wszystkie formy wsparcia z SzOP. Większość z 11 wniosków złożonych w odpowiedzi na konkurs obejmowało 1. typ wsparcia z SzOP, czyli inicjatywy podejmowane na poziomie lokalnym i regionalnym przez związki pracodawców i związki zawodowe, mające na celu zwiększanie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorców. Podobnie jak w 2011 r. w ramach konkursu wyłoniono do dofinansowania 3 projekty obejmujące tylko typ 1. z SzOP. Niska liczba złożonych wniosków w konkursie, podobnie jak w poprzednich latach, wynika z ograniczonej liczby podmiotów uprawnionych do aplikowania o środki (partnerzy społeczni: organizacje pracodawców i przedstawicielstwa pracownicze).

W ramach Poddziałania 8.2.1 w I półroczu 2012 r. ogłoszono jeden konkurs zamknięty, na który złożono 24 wnioski o dofinansowanie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zatwierdzono listę rankingową z 2 wnioskami rekomendowanymi do dofinansowania. Najwięcej wniosków (17) złożonych w odpowiedzi na konkurs obejmowało 1. typ wsparcia z określony w SzOP, czyli staże i szkolenia praktyczne dla pracowników naukowych i pracowników przedsiębiorstw, mniej (4) na 3. formę wsparcia z SzOP (wsparcie dla przedsiębiorstw obejmujące szkolenia i/lub

doradztwo dla pracowników przedsiębiorstw ukierunkowane na wdrożenie danych przedsięwzięć innowacyjnych w przedsiębiorstwach), zaś 3 wnioski obejmowały obie formy wsparcia z SzOP.

Ogłoszono również konkurs zamknięty na projekty współpracy ponadnarodowej, w ramach którego nabór rozpocznie się w sierpniu br.

Zainteresowanie projektodawców konkursami w ramach Działania 8.2 nadal było umiarkowane, jest to związane ze specyfiką Działania i nie jest niepokojące.

- **Realizacja projektów systemowych**

W Działaniu 8.1 realizowane są 2 projekty, dla których został zmieniony tryb z konkursowego na systemowy.

1) „Aktywizacja rynku pracy - wsparcie osób, które utraciły zatrudnienie z przyczyn dotyczących pracodawców” (projekt systemowy w ramach Poddziałania 8.1.2). Okres realizacji projektu: 01.10.2011 r. - 30.06.2013 r.; wartość projektu: 10 840 934,80 PLN. Projekt realizowany jest przez Wydział Gospodarki UMWD. **Celem projektu jest** ograniczenie napływu 626 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących pracodawców i utrzymanie 314 osób na rynku pracy w okresie realizacji projektu.

2) Osiągnięte rezultaty projektu:

Od początku realizacji projektu (dane na dzień 30.06.2012 r.) udział w projekcie rozpoczęło 251 osób, w tym 230 bezrobotnych i 21 osób zatrudnionych w dużych przedsiębiorstwach i administracji publicznej. 20 osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. 30 osób podjęło zatrudnienie w efekcie udziału w projekcie. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej zgodnie z załącznikiem nr 2 do wniosku o płatność, wynosi do tej pory 35,71%.

3) Stopień wydatkowania/postęp finansowy:

Beneficjent otrzymał w ramach dofinansowania 6 120 000,00 PLN. W ramach projektu złożono 7 wniosków o płatność, z czego do dnia 30.06.2012 r. zatwierdzono 6 WNP na kwotę 1 742 033,80 PLN, co stanowi 28,46 % z dotychczas otrzymanych środków. Wnioski o płatność składane są co miesiąc zgodnie z harmonogramem płatności.

4) Opóźnienia i problemy w realizacji projektu oraz ich przyczyny:

W trakcie realizacji projektu beneficjent zgłaszał następujące problemy:

- opóźnienia w udzielaniu wsparcia z uwagi na niewyłonienie przez wszystkich partnerów wykonawców w procedurze przetargowej (na poradnictwo zawodowe), w związku z tym powstały oszczędności w 2011 r., które zostały przesunięte na 2012 r. – zatwierdzono zmieniony harmonogram płatności. Beneficjent zapewnił, iż powstałe opóźnienia nie stanowią zagrożenia dla realizacji projektu. W okresie do 30.06.2012 r. realizowane były przez Partnerów zaplanowane formy wsparcia;
- w trakcie realizacji pojawiły się wątpliwości, co do braku możliwości rekrutowania do projektu osób, które są ubezpieczone w KRUS jako rolnik lub domownik. Zgodnie z opinią IZ wyrażoną e-mail'em z dnia 18.01.2012 r., można ten fakt uznać za powrót do aktywności na rynku pracy w sektorze rolniczym, a co za tym idzie, nie jest uzasadnione kwalifikowanie takiej osoby do projektu typu outplacement. Beneficjent ponownie zwrócił się do IZ o interpretację przedstawiając dodatkowe argumenty i wyjaśnienia, w konsekwencji IZ uzupełniła swoje stanowisko w mailu z dnia 19.04.2012 r., w którym poinformowała beneficjenta, iż w uzasadnionych przypadkach, w których osoba spełnia główny warunek grupy docelowej dla osób zwolnionych określony w SzOP i pomimo ubezpieczenia w KRUS z mocy innego tytułu wykaże, że nie prowadzi i nie zamierza prowadzić działalności rolniczej, możliwe jest udzielenie wsparcia w ramach projektu prowadzącego do podjęcia zatrudnienia poza sektorem rolniczym. W tym celu beneficjent powinien uzyskać stosowne oświadczenie od uczestnika;
- problem dotyczący rozliczenia podatku VAT naliczonego przez wykonawcę w przypadku szkoleń z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Złożono wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego;
- pojawiły się wątpliwości związane z możliwością objęcia wsparciem osób, które nabyły prawa emerytalne. W piśmie z dnia 18.06.2012 r. IZ poinformowała, iż beneficjent może zakwalifikować do udziału w projekcie i obejmować wsparciem osobę w wieku powyżej 64 roku życia (pomimo nabycia przez nią praw emerytalnych), o ile przyczyni się to do podjęcia przez nią zatrudnienia i taka osoba deklaruje gotowość podjęcia ponownego zatrudnienia. Możliwe jest również wypłacenie takiej osobie stypendium z tytułu uczestnictwa w szkoleniach;
- zostało zatrzymane przez jednego z partnerów projektu wadium z tytułu postępowania dotyczącego szkoleń i doradztwa, kwota zatrzymanego wadium została wykazana we wniosku o płatność jako przychód. Beneficjent został poinformowany o obowiązku zwrotu przychodu do końca roku budżetowego.

5) Harmonogram realizacji projektu uwzględniający kamienie milowe w jego wdrażaniu:

Realizowane są wszystkie przewidziane w ramach projektu formy wsparcia. Projekt realizowany jest zgodnie z harmonogramem realizacji projektu. W dniach 09-11,14,22,23.05.2012 r. została przeprowadzona przez IP2

kontrola planowa, której zespół kontrolujący stwierdził poprawność realizacji projektu w zakresie postępu rzeczowego.

6) Znaczące zmiany w projekcie:

- zmiana terminu rozpoczęcia projektu z lipca na październik 2011 r.;
- zmiana terminu przewidzianego na złożenie i weryfikację wniosku o płatność (uchwała zmieniająca nr 575/IV/11);
- zwiększenie liczby uczestników projektu z 570 na 626 osób – w tym zwiększenie liczby osób bezrobotnych z 250 na 306 osób - zmiana zatwierdzona w dniu 13.03.2012 r.

7) Kluczowe przetargi, które mają przełożenie na rezultaty projektu: wszystkie postępowania prowadzone przez partnerów do dnia 30.06.2012 r. były prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na następujące usługi: doradztwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, szkolenia i doradztwo z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz efektywnego wykorzystania dotacji, szkolenia zawodowe. Natomiast 2 przetargi realizowane przez partnera ARLEG w trybie przetargu ograniczonego (na usługę doradztwa oraz szkoleń z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej) zostały unieważnione.

„Akademia Euro”(projekt systemowy w ramach Poddziałania 8.1.1).

1) Okres realizacji projektu: 01.03.2011 r. - 30.06.2012 r.; **wartość projektu:** 3 520 859,00 PLN, po zmianach: 2 283 984,20 PLN, w tym budżet partnera projektu - Wydziału Sportu i Rekreacji UMWD 27 000,00 PLN. Projekt realizowany był przez PL.2012 Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w partnerstwie z Samorządem Województwa Dolnośląskiego. **Celem projektu** było podniesienie kompetencji językowych i interpersonalnych oraz zdolności adaptacyjnych uczestników projektu do rosnących oczekiwań rynku pracy, związanych ze zmianą, jaką będzie pojawienie nowych grup klientów - turystów zagranicznych, w związku z organizacją w Polsce UEFA EURO 2012,

2) Osiągnięte rezultaty projektu: od początku realizacji projektu osiągnięto następujące rezultaty: 627 osób przystąpiło do projektu, w tym 123 osoby zakończyły udział w projekcie (dane z wniosku o płatność za okres 01.01.2012 r. - 31.03.2012 r., zatwierdzonego w dn. 24.05.2012 r.).

3) Stopień wydatkowania/postęp finansowy:

Zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24.05.2012 r. wnioskiem o płatność za okres 01.01.2012 r. - 31.03.2012 r., beneficjent rozliczył 1 230 749,23 PLN (w tym partner 18 900,00 PLN), co stanowi 74,17 % otrzymanych na dzień złożenia wniosku środków. Jednocześnie ww. wnioskiem beneficjent wnioskował o ostatnią transzę dofinansowania. Do wypłaty zatwierdzono kwotę 624 721,07 PLN. Łącznie w ramach projektu Beneficjent otrzymał 2 283 984,20 PLN, która to kwota stanowi całość dofinansowania (w związku ze zgłoszonymi na formularzach wprowadzania zmian oszczędnościami, w wyniku których wartość projektu uległa zmniejszeniu).

4) Opóźnienia i problemy w realizacji projektu oraz ich przyczyny:

Beneficjent zgłaszał opóźnienia spowodowane przedłużającymi się procedurami udzielenia zamówień publicznych, wskazywał na duże trudności w zrekrutowaniu uczestników i uczestniczek do projektu w związku z brakiem możliwości rekrutowania pracowników z Portu Lotniczego oraz Kolei Dolnośląskich S.A. z uwagi na niespełnienie kryterium niezależności (*wszystkie podmioty biorące udział w realizacji projektu tj. beneficjent i ewentualni partnerzy projektu, są niezależne od pracodawcy uczestnika szkolenia*) niezależności podmiotów biorących udział w realizacji projektu, w tym przypadku partnera – UMWD - od pracodawcy uczestników szkoleń. Z uwagi na stwierdzone zagrożenie osiągnięcia rezultatów, IP2 w konsultacji z IP wyraziła zgodę na rozszerzenie grupy docelowej. Niemniej jednak, mimo szeroko zakrojonej akcji rekrutacyjnej, beneficjent nadal zgłaszał problemy z rekrutacją uczestników do projektu. Potencjalni uczestnicy i uczestniczki mieli bardzo niską motywację do tego, by podnieść swoje umiejętności. Ponadto część zgłoszonych do projektu kobiet i mężczyzn zrezygnowało z udziału w szkoleniach ze względu na problemy w pogodzeniu grafików pracy z kursem językowym (osoby bardzo często pracują w systemie zmianowym). W projekcie prowadzona była ciągła rekrutacja, a IP2 prowadziła stały monitoring postępów w realizacji projektu. W trakcie realizacji projektu beneficjent podejmował szczególne działania zaradcze w celu osiągnięcia zaplanowanego wskaźnika, w tym umożliwił odrobienie zajęć niektórym uczestnikom, aby mogli ukończyć szkolenia zgodnie z zaplanowaną ścieżką. Zakres działań zaradczych podjętych przez beneficjenta zostanie wzięty pod uwagę przy weryfikacji stopnia osiągniętych rezultatów na podstawie informacji zawartych w końcowym wniosku o płatność.

W dniach 24 - 27.04.2012 r. przeprowadzona została przez IP2 kontrola planowa, podczas której zespół kontrolujący w odniesieniu sposobu rekrutacji oraz realizacji merytorycznych form wsparcia stwierdził uchybienia, które mogą skutkować niekwalifikowalnością wydatków.

5) Harmonogram realizacji projektu uwzględniający kamienie milowe w jego wdrażaniu:

- podpisanie 06.04.2011 r. umowy o dofinansowanie;

- wyrażenie zgody na rozszerzenie grupy docelowej w związku z koniecznością wstrzymania rozpoczętej rekrutacji uczestników z podmiotów powiązanych kapitałowo z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego;
- wyrażenie zgody na zmniejszenie wskaźnika, związanego z liczbą uczestników projektu, którzy wezmą udział w szkoleniu w zakresie kompetencji językowych oraz kompetencji miękkich, z planowanych w roku 2011 r. 40% na 30%, przy założeniu, iż wskaźniki przewidziane na koniec realizacji projektu zostaną osiągnięte;
- zgoda na wydłużenie okresu realizacji do 30.06.2012 r.

6) Znaczące zmiany w projekcie:

- rozszerzono grupę docelową o pracowników i pracownice z branż: usługi, transport autobusowy międzymiastowy, miejski, hotelarstwo, punkty informacji turystycznej, podmioty realizujące zadania związane z porządkiem i bezpieczeństwem publicznym, podmioty realizujące zadania związane ze sportem i rekreacją, podmioty realizujące zadania z zakresu pomocy medycznej; zmniejszenie w roku 2011 r. z 40% na 30% wskaźnika dot. liczby uczestników projektu, którzy wezmą udział w szkoleniu w zakresie kompetencji językowych oraz kompetencji miękkich, przy założeniu, iż wskaźniki przewidziane na koniec realizacji projektu zostaną osiągnięte;
- zmniejszenie wartości projektu z 3 520 859,00 PLN na 2 283 984,20 PLN, w tym budżet partnera z 67 000 na 27 000 PLN.
- zgoda na wydłużenie okresu realizacji do 30.06.2012 r.

7) Kluczowe przetargi, które mają przełożenie na rezultaty projektu:

PL.2012 sp. z o.o. przeprowadziła szereg postępowań w trybach PZP oraz innych niż PZP – zasada konkurencyjności, efektywnego zarządzania finansami na takie działania, jak:

a) w trybach pzp:

- świadczenie usług w zakresie rekrutacji szkoleń i finansów;
- świadczenie usług w zakresie finansów;
- zorganizowanie i przeprowadzenie kursów z jęz. angielskiego;
- realizacja działań rekrutacyjno - promocyjno - informacyjnych - zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń z zakresu obsługi klienta, różnic międzykulturowych i atrakcji regionu pod kątem organizacji imprez masowych;
- monitoring i ewaluacja w ramach projektu „Akademia Euro” – przetarg prowadzony przez partnera;
- stworzenie koncepcji opracowania graficznego oraz merytorycznego wraz z napisaniem i przygotowaniem do druku podręcznika "WSZYSCY JESTEŚMY GOSPODARZAMI - MANUAL";

b) zasada efektywnego zarządzania finansami:

- wsparcie eksperckie w zakresie rozliczania projektu i działań organizacyjno - administracyjnych;
- stworzenie logotypu oraz księgi identyfikacji projektu *Akademia Euro*;
- stworzenie koncepcji oraz opracowanie grafiki i tekstu na stronę internetową projektu *Akademia Euro*;
- stworzenie kreacji ATL oraz media planu dla projektu *Akademia Euro*;
- zakupy w ramach cross-financingu;
- stworzenie strony internetowej projektu *Akademia Euro*;
- produkcja ogłoszenia rekrutacyjnego w postaci spotu radiowego na potrzeby kampanii rekrutacyjno - informacyjno - promocyjnej projektu *Akademia Euro*;
- przeprowadzenie wykładu dotyczącego równościowego zarządzania i realizacji projektu dla zespołu projektowego *Akademii Euro*;

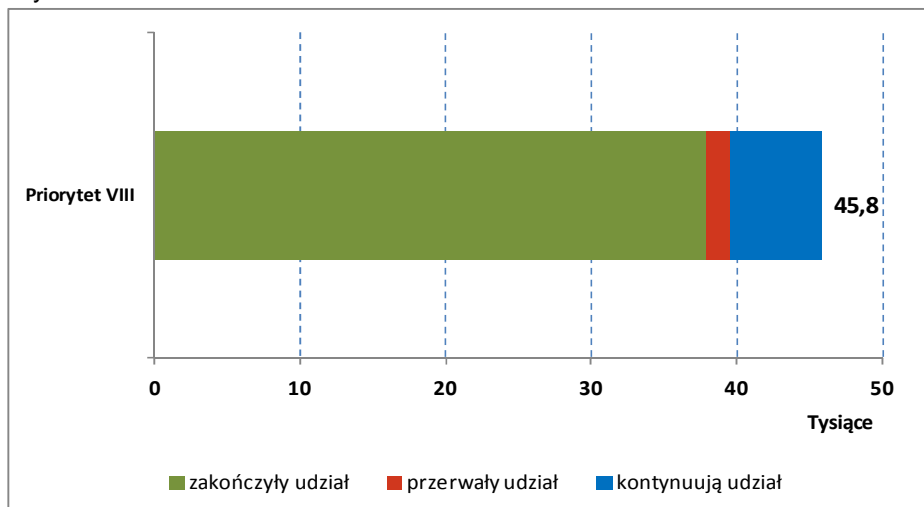
c) zasada konkurencyjności:

- zakup czasu antenowego w radio na potrzeby emisji ogłoszeń rekrutacyjnych w postaci spotów radiowych do projektu *Akademia Euro*;
- wynajem powierzchni na potrzeby biur regionalnych projektu *Akademia Euro* w Gdańsku, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu;
- w przypadku powierzania danych osobowych podmiotom wykonującym zadania związane z realizacją projektu Beneficjent uzyskał zgodę na powierzenie przetwarzania danych osobowych.

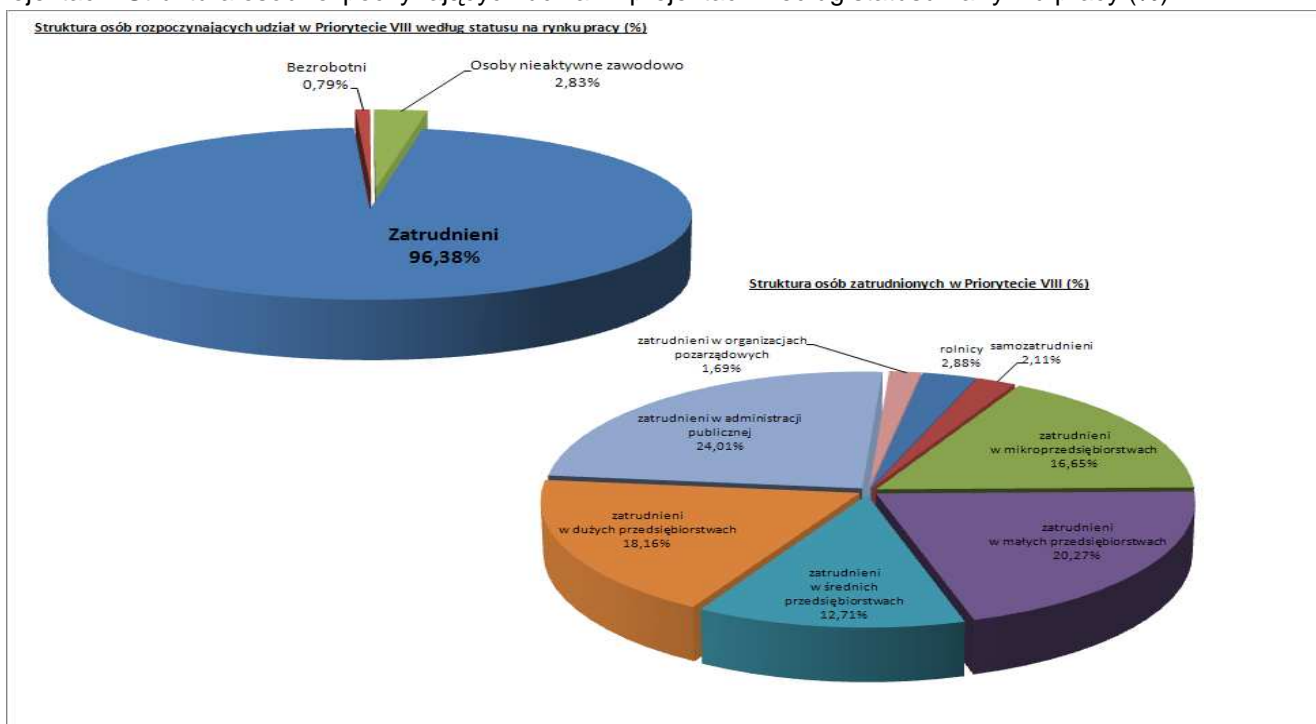
W bieżącym okresie sprawozdawczym w Poddziałaniu 8.2.1 przyjęto do oceny merytorycznej 2 projekty, dla których został zmieniony tryb z konkursowego na systemowy. Ocena nie zakończyła się do końca okresu sprawozdawczego.

- **Analiza struktury uczestników**

Od początku realizacji PO KL w projektach wyłonionych do dofinansowania w ramach Priorytetu VIII rozpoczęły udział 45 822 osoby. Do końca okresu sprawozdawczego zakończyły udział 37 839 osób, a 6 335 kontynuują, co obrazuje poniższy wykres:

W bieżącym okresie sprawozdawczym 7 567 osób rozpoczęło, 5 923 zakończyło, zaś 277 przerwało udział w projektach. Struktura osób rozpoczynających udział w projektach według statusu na rynku pracy (%):

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.12 r.)

Zgodnie z charakterystyką wsparcia zdecydowaną większość uczestników projektów realizowanych w Priorytecie VIII stanowiły osoby pracujące – 96,38%, z utrzymującą się niewielką przewagą kobiet - 57,08%. Taka proporcja wskazuje, że to kobiety nadal chętniej rozwijają swoją wiedzę, umiejętności i podnoszą kwalifikacje. W odniesieniu do 2011 roku w bieżącym okresie sprawozdawczym zauważono niewielki wzrost przewagi kobiet wśród ogółu uczestników oraz spadek liczby osób nieaktywnych zawodowo. Najwięcej osób objętych wsparciem było zatrudnionych w przedsiębiorstwach, najmniej w organizacjach pozarządowych (zatem jest to grupa niedoreprezentowana). Tereny wiejskie zamieszkiwało 21,40% ogółu osób korzystających ze wsparcia. Wzrosła liczba uczestników posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. Pod względem wieku, osoby młode do 24. roku życia stanowią 10,55% ogółu uczestników, a 6,24% to osoby, które ukończyły 55. rok życia. Biorąc pod uwagę wykształcenie, najwięcej szkolonych osób posiadało wykształcenie wyższe - prawie 52%, najmniej osób miało wykształcenie podstawowe, gimnazjalne i niższe – tylko 2,43%. W Priorytecie VIII występują tylko 4 osoby o statusie migranta oraz 5 osób przynależących do mniejszości narodowych i etnicznych.

Dotychczas do udziału w projektach przystąpiło 4 688 przedsiębiorstw. Pośród firm objętych wsparciem zaobserwowano największy udział mikroprzedsiębiorstw (60,49%), następnie małych (29,63%) i średnich (6,57%), zaś najmniejszy duży przedsiębiorstw (3,31%).

PRIORYTET IX

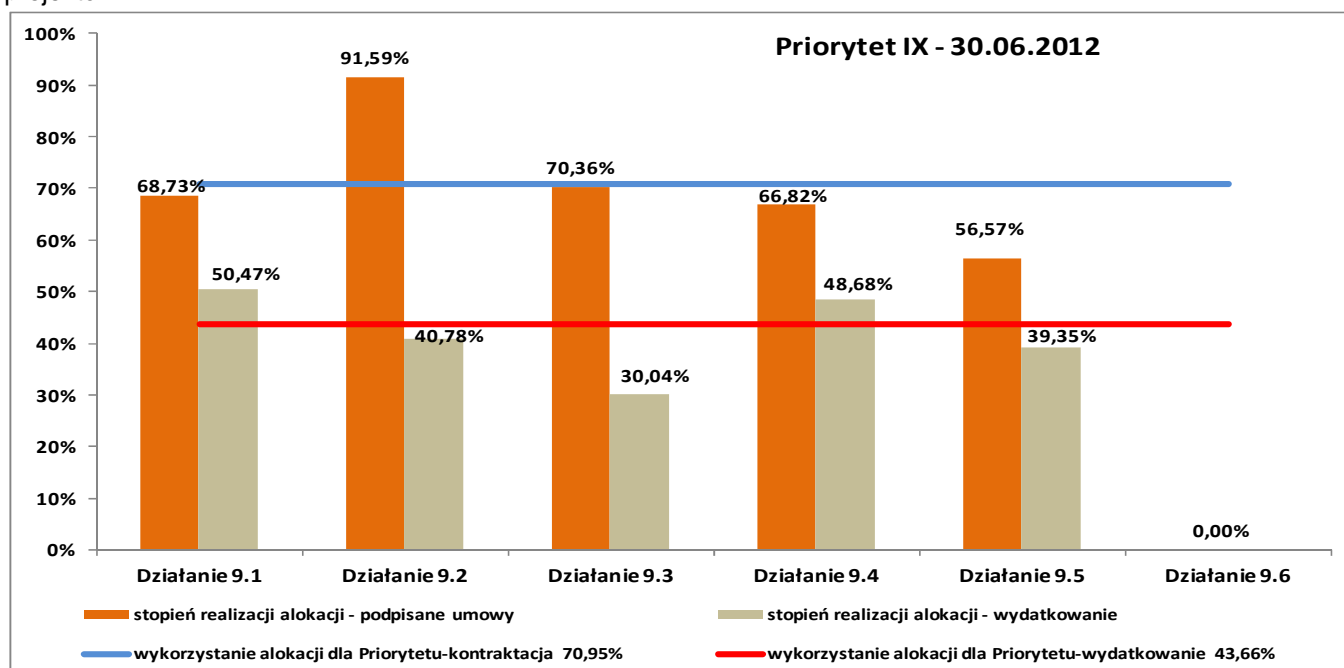
- **Postęp finansowy:**

W województwie dolnośląskim w ramach Priorytetu IX od początku realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zawarto 811 umów o dofinansowanie, z czego 354 podpisano w ramach Działania 9.1, 29 w ramach Działania 9.2, 19 w Działaniu 9.3, 30 w ramach Działania 9.4 oraz 379 w Działaniu 9.5. Wartość środków publicznych zakontraktowanych w ramach podpisanych umów wynosi ponad 405,4 mln PLN, co stanowi 70,95% alokacji przewidzianej dla Priorytetu IX na cały okres programowania (2007-2013). Do końca czerwca 2012 r. nie zawarto jeszcze żadnej umowy w Działaniu 9.6. W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach Priorytetu IX zawarto 42 umowy na łączną wartość środków publicznych prawie 19 mln PLN.

Wartość wydatków poniesionych ze środków publicznych, w ramach 3 083 zatwierdzonych oraz wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność, wynosi prawie 249,5 mln PLN, co stanowi 43,66% wykorzystania alokacji przeznaczonej na cały okres programowania. W bieżącym okresie sprawozdawczym – na podstawie 803 zatwierdzonych i wprowadzonych do KSI SIMIK 07-13 wniosków o płatność - wartość środków publicznych wynosi prawie 57 mln PLN.

Ponadto do końca okresu sprawozdawczego rozliczono 61,53% środków publicznych zakontraktowanych w ramach Priorytetu IX, co w porównaniu z wynikiem osiągniętym na koniec 2011 r. (49,71%) jest potwierdzeniem sukcesywnej tendencji wzrostowej.

Proces wdrażania Priorytetu IX w opinii IP przebiega prawidłowo. Z każdym rokiem widoczny jest regularny i znaczny wzrost poziomu zakontraktowanych oraz rozliczonych środków a także poziomu rozliczenia zakontraktowanych środków. Znaczny postęp wdrażania możliwy był dzięki zaangażowaniu pracowników IP, zarówno poprzez realizację spotkań z Beneficjentami, jak również indywidualne konsultacje Beneficjentów z Opiekunami poszczególnych projektów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.2012)

W Działaniu 9.1 zarówno poziom kontraktacji, jak i rozliczenia, przebiega pomyślnie. W dalszym ciągu zauważalny jest stały postęp we wdrażaniu Działania. Na koniec I półrocza 2012 r. rozliczono 1703 wnioski o płatność na kwotę prawie 144,5 mln PLN, z czego tylko w ostatnich 6 miesiącach w 570 wnioskach rozliczono ponad 24,5 mln PLN.

W ramach Działania 9.2 nadal występuje bardzo wysoki poziom kontraktacji (co przekłada się również na bardzo wysokie wykonanie odpowiedniego wskaźnika produktu w Priorytecie) w porównaniu do poziomu środków rozliczonych. Związane jest to z realizacją projektu systemowego, którego całkowita wartość przekracza 100 mln PLN, a którego rozliczenie jest rozłożone na kilka lat - planowana data zakończenia jego realizacji przewidziana jest na wrzesień 2014 r. Jest to projekt systemowy: *Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II*

(POKL.09.02.00-02-001/10). Do końca bieżącego okresu sprawozdawczego w całym Działaniu 9.2 w 209 wnioskach o płatność rozliczone zostało ponad 63 mln PLN, z czego ponad 25,8 mln PLN zostało rozliczone w I półroczu 2012 r. Odmienne wygląda sytuacja w Działaniu 9.3. W bieżącym okresie sprawozdawczym nie ogłoszono nowych konkursów (wygaszenie Działania po przeglądzie śródkresowym Programu), jednak podpisano 3 nowe umowy w ramach konkursu ogłoszonego w 2011 r. Stopień zakontraktowanych środków ukształtował się na poziomie 70,36% (ponad 20 mln PLN), z czego w 92 wnioskach o płatność rozliczono 42,69 % zakontraktowanych środków. Na 19 podpisanych umów, do końca czerwca 2012 r., w przypadku 14 nie wpłynął jeszcze końcowy wniosek o płatność. Biorąc pod uwagę niskie zainteresowanie projektodawców i odbiorców formami szkolnymi oraz niską jakość składanych aplikacji w latach poprzednich, należy uznać obecny poziom kontraktacji za zadowalający. IP planuje przeniesienie niewykorzystanych w Działaniu 9.3 środków finansowych na skuteczniejszą realizację Działania 9.6, w którym obecnie realizowany jest wskaźnik *Liczba osób w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Priorytetu*.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, sytuacja w Działaniu 9.4 wygląda korzystnie. W opinii IP zarówno przebieg procesu kontraktacji, jak również i wydatkowania, jest pomyślny.

W Działaniu 9.5 nadal obserwujemy niższy w porównaniu z dotychczas realizowanymi działaniami poziom kontraktacji. Sytuacja ta nie jest jednak skutkiem małego zainteresowania Beneficjentów, o czym świadczy złożenie przez projektodawców aż 373 wniosków o dofinansowanie w 2 rundach w konkursie otwartym I/9.5/A/12, lecz specyfiką inicjatyw podejmowanych w jego ramach (maksymalna wartość projektu nie może przekraczać 50 tys. PLN). Niesłabnące zainteresowanie Beneficjentów oferowaną formą wsparcia daje nadzieję na dalszy wzrost wykorzystania alokacji i wydatkowania. Ponadto w celu efektywniejszego wykorzystania przewidzianej na to Działanie alokacji, IP w 2011 r. zdecydowała ponownie przeznaczyć część tej alokacji na realizację projektów innowacyjnych. W efekcie ogłoszonego konkursu, w II kwartale 2012 r. podpisano 3 umowy na realizację projektów innowacyjnych o wartości ponad 4 mln PLN.

W Działaniu 9.6 w bieżącym okresie sprawozdawczym nie została podpisana jeszcze żadna umowa o dofinansowanie projektu oraz nie rozliczono żadnego wniosku o płatność. W I połowie 2012 r. zostały tylko ogłoszone 2 pierwsze konkursy w ramach Działania, jednakże do końca czerwca 2012 r. nie zakończyła się procedura oceny wniosków.

- **Przebieg procesu wnioskowania:**

Do końca czerwca 2012 r. w ramach Priorytetu IX ogłoszono 7 konkursów (4 w trybie zamkniętym oraz 3 w trybie otwartym). Przewidziany termin ogłoszenia konkursu w ramach Poddziałania 9.6.3 zgodnie z zaleceniami IZ został przesunięty - konkurs zostanie ogłoszony w III kwartale 2012 r.

Odmienne niż w latach ubiegłych, konkurs otwarty na upowszechnianie edukacji przedszkolnej nie cieszył się dużym zainteresowaniem, pomimo dostępnej wysokiej alokacji (34 mln PLN). W ramach konkursu przewidziano możliwość realizacji 2 typów projektów: 1) tworzenie przedszkoli, 2) wsparcie istniejących przedszkoli. I również odmiennie niż w latach ubiegłych większą popularnością cieszyła się druga forma wsparcia. Dużo niższe zainteresowanie projektodawców związane jest najprawdopodobniej z ograniczeniami wprowadzonymi w SzOP podczas ostatniej aktualizacji dokumentu (obowiązek wnoszenia wkładów własnych przez Beneficjentów oraz ograniczenie możliwości aplikowania tylko dla projektodawców z terenów 30% gmin o najniższym stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej na Dolnym Śląsku). Do końca czerwca 2012 r. wartość złożonych wniosków przekracza nieznacznie 33 mln PLN, przy czym zgodnie z szacunkami IP, przybliżona kwota środków, która zostanie zakontraktowana w ramach 15 rekomendowanych do dofinansowania projektów (projekty wybrane w ramach rund konkursowych zakończonych przed 30.06.2012 r.) wynosi ok. 6,25 mln, co nie wyczerpuje jeszcze dostępnej alokacji przewidzianej na konkurs. Konkurs jest kontynuowany w II półroczu 2012 r.

Nieco mniejszą popularnością niż w latach ubiegłych cieszyła się tematyka wdrażania programów rozwojowych w szkołach kształcenia ogólnego. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs zamknięty I/9.1.2/B/12 (alokacja 5,6 mln PLN) wpłynęło 49 wniosków, a ich łączna wartość ponad dwukrotnie przekraczała dostępną w konkursie alokację, z czego kwota wniosków rekomendowanych do dofinansowania to ok. 1,70 mln PLN, co nie wyczerpuje całości alokacji przeznaczonej na konkurs. W drugiej połowie roku IP przewidziała ogłoszenie konkursu otwartego w ramach Poddziałania 9.1.2 (skierowanego tylko do szkół położonych na terenach wiejskich – alokacja 22 mln PLN) oraz po raz drugi konkursu zamkniętego (powtórka konkursu I/9.1.2/B/12 z alokacją niewykorzystaną w konkursie pierwotnym - ok. 3,7 mln PLN).

W ramach projektu systemowego *Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej* w odpowiedzi na przeprowadzony jesienią 2011 r. nabór uzupełniający w bieżącym okresie sprawozdawczym podpisano 16 nowych umów o dofinansowanie o wartości ponad 850 tys. PLN.

W ramach Działania 9.3 w roku 2012 nie zostały ogłoszone ani przeprowadzone nowe konkursy. W pierwszym półroczu 2012 r. zakontraktowano jedynie 3 nowe umowy w ramach alokacji przeznaczonej na konkurs w 2011 r. o wartości ponad 4,2 mln PLN.

Od początku realizacji Działania 9.4 zainteresowanie wśród projektodawców oferowanymi w ramach działania formami wsparcia jest duże. W bieżącym okresie sprawozdawczym ogłoszono konkurs otwarty skierowany do nauczycieli zatrudnionych w szkołach na obszarach wiejskich z województwa dolnośląskiego. Podczas tylko 2 rund w ramach konkursu otwartego złożono 65 wniosków, których łączna wartość ponad czterokrotnie przekraczała kwotę dostępnej alokacji, na skutek czego nabór został zawieszony. Obecnie trwa proces podpisywania 14 umów o dofinansowanie wyłonionych w ramach konkursu, ale IP planuje wznowienie konkursu ze względu na fakt, że całkowita wartość wniosków rekomendowanych do dofinansowania nie przekracza kwoty alokacji przeznaczonej na ten konkurs. Ponadto w bieżącym okresie sprawozdawczym podpisano 2 umowy o dofinansowanie w ramach konkursu na projekty ponadnarodowe ogłoszonego w 2011 r.

W trakcie I półrocza br. ogłoszony został również nabór wniosków na projekty z komponentem ponadnarodowym (nabór przewidziany jest w III kwartale 2012 r.) dla typu operacji: *Programy przekwalifikowania nauczycieli szkolnych w związku ze zmieniającą się sytuacją demograficzną (niż szkolny) w kierunku kształcenia ustawicznego (osób dorosłych)*. IP przewiduje, że wciąż niesłabnące zainteresowanie wśród projektodawców formami wsparcia oferowanymi w tym Działaniu od początku wdrażania PO KL na Dolnym Śląsku pozwoli na wykorzystanie alokacji przewidzianej na Działanie 9.4 w SzOP i realizację jego celów.

Możliwość realizacji inicjatyw w ramach Działania 9.5 podobnie jak w latach poprzednich, spotkała się z dużym odzewem środowisk lokalnych. Do IOK wpłynęły 373 aplikacje, których łączna wartość prawie 4-krotnie przekroczyła kwotę alokacji przeznaczoną na konkurs. Duże zainteresowanie Beneficjentów tym Działaniem oraz przeznaczenie części alokacji na realizację konkursów na projekty innowacyjne, daje nadzieję na wykorzystanie całości alokacji przewidzianej w SzOP dla tego Działania oraz osiągnięcie wartości docelowej wskaźnika. Warty odnotowania jest fakt, że w bieżącym okresie sprawozdawczym podpisano 3 umowy na projekty innowacyjne w ramach konkursu ogłoszonego w 2011 r., których wartość przekracza 4 mln PLN.

W ramach nowego Działania 9.6 w I półroczu 2012 roku zostały ogłoszone 2 konkursy zamknięte - w ramach Poddziałania 9.6.1 i 9.6.2. W pierwszej kolejności IP2 ogłosiła konkurs zamknięty w ramach Poddziałania 9.6.2 skierowany na podwyższanie kompetencji osób dorosłych w zakresie ICT i znajomości języków obcych. Dostępna alokacja na konkurs wg Planu działania wynosi 18,3 mln PLN. W odpowiedzi na konkurs zostało złożonych aż 260 wniosków o dofinansowanie projektów na kwotę ok. 190,2 mln PLN, z których ocenę formalną przeszło 214 wniosków (przy czym 1 wniosek został wprowadzony do systemu *KSI SIMIK 07-13* w dniu 02.07.2012 r.). Najczęstszą przyczyną odrzucenia wniosków na etapie oceny formalnej było niezagwarantowanie uczestnikom projektów pełnego poziomu kompetencji językowych. W chwili obecnej trwa ocena merytoryczna 214 wniosków. Kolejnym ogłoszonym przez IP2 w I półroczu 2012 r. konkursem, był konkurs zamknięty w ramach Poddziałania 9.6.1 skierowany na upowszechnienie kształcenia osób dorosłych w formach szkolnych. Dostępna alokacja na konkurs wg Planu działania wynosi 4,19 mln PLN. Okres naboru wniosków rozpoczyna się w lipcu 2012 roku. Ponadto w III kwartale 2012 r. przewidziane jest ogłoszenie konkursu zamkniętego w ramach Poddziałania 9.6.3.

- **Realizacja projektów systemowych:**

„Dolnośląska Szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji”

- **Beneficjent:** Samorząd Województwa Dolnośląskiego, Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
- **Działanie, w którym jest realizowany:** Działanie 9.1/Poddziałanie 9.1.2
- **Termin realizacji:** 01.01.2010 r. – 31.12.2011 r.
- **Wartość projektu:** 12 000 000,00 PLN, z czego wkład własny Beneficjenta wynosi 180 000,00 PLN.
- **Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność:** do końca okresu sprawozdawczego łącznie zostało zatwierdzonych 10 wniosków o płatność na kwotę 8 335 897,93 PLN, co stanowi 69,47 % wartości budżetu. W okresie 1.01-30.06.2012 r. nie został zatwierdzony żaden nowy wniosek o płatność, ale 27 stycznia 2012 r. Beneficjent złożył końcowy wniosek o płatność, który na koniec aktualnego okresu sprawozdawczego był w trakcie weryfikacji.

W związku z zakończeniem realizacji projektu w 2011 r. w bieżącym okresie sprawozdawczym nie były realizowane żadne działania w ramach projektu, Beneficjent nie przeprowadził żadnych postępowań w PZP oraz nie nastąpiła zmiana w postępie rzeczowym w porównaniu do informacji przekazanych w poprzednim okresie rozliczeniowy.

„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku II”

- **Beneficjent:** Samorząd Województwa Dolnośląskiego, Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego
- **Działanie, w którym jest realizowany:** Działanie 9.2
- **Termin realizacji:** 03.01.2011 r. – 30.09.2014 r.
- **Wartość projektu:** 104 599 910,00 PLN, z czego wkład własny Beneficjenta wynosi 15 689 986,50 PLN.
- **Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność:** do dnia 30.06.2012 r. zostało rozliczonych 10 wniosków o płatność o łącznej wartości 29 390 956,60 PLN, co stanowi 28,09 % wartości budżetu, w okresie 1.01.2012 r. - 30.06.2012 r. aż 5 wniosków o łącznej wartości: 25 853 775,08 PLN.
- **Opóźnienia w realizacji projektu:** W bieżącym okresie sprawozdawczym wystąpiło niewielkie opóźnienie w realizacji zajęć w ramach szkolnych programów rozwojowych oraz innych zajęć dodatkowych. Realizacja tych zajęć uległa częściowemu przesunięciu ze względu na wydłużające się procedury przetargowe, co spowodowane było faktem, iż na niektóre części postępowań nie wpłynęły oferty, co wymagało uruchomienia kolejnych postępowań.
- **Postęp rzeczowy:** do końca okresu sprawozdawczego w projekcie udział wzięło 23 429 uczniów placówek kształcenia zawodowego (w tym 9 908 kobiet i 13 521 mężczyzn). 49 uczniów zrealizowało przewidziane zadania i zakończyło udział w projekcie. Żaden uczestnik nie przerwał udziału w projekcie. 9 900 osób pochodzi z terenów wiejskich, w tym 4 211 to kobiety i 5 689 to mężczyźni. W projekcie uczestniczą również przedsiębiorstwa, jest ich ogółem 787, w tym 332 to mikroprzedsiębiorstwa, 290 podmiotów stanowią małe przedsiębiorstwa, 119 to średnie, a 46 – duże przedsiębiorstwa. Wskaźniki przewidziane w SzOP - „Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które wdrożyły programy rozwojowe” i „Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego, które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych” zostały osiągnięte na poziomie 97,60%. Wartość docelowa w projekcie - 250, osiągnięta wartość – 244.
- **Kluczowe przetargi:** W ramach projektu przeprowadzono:
 - ✓ Beneficjent systemowy - nie przeprowadził żadnych postępowań w ramach PZP;
 - ✓ Realizator - DCIZiDN w Wałbrzychu przeprowadził 113 postępowań, z czego:
 - Wszczęto 43 postępowania (w tym: 1 postępowanie unieważniono, ponieważ cena najkorzystniejszej oferty przekraczała kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, 1 postępowanie unieważniono na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, 1 postępowanie unieważniono, ponieważ nie wpłynęła żadna oferta) w trybie przetargu nieograniczonego dot. m.in. realizacji Szkolnych Programów Rozwojowych, dostawy materiałów biurowych, dostawy wyposażenia w branży mechanicznej oraz informatycznej, dostawy sprzętu komputerowego dla szkół zawodowych w branży budowlanej i elektryczno - energetycznej, transportu na targi pracy, organizacji usługi edukacyjnej w branży elektryczno - energetycznej, budowlanej, mechatroniczno- elektronicznej oraz turystycznej, organizacji zajęć praktycznych w wyspecjalizowanych ośrodkach badawczo - rozwojowych lub akademickich w branży ekonomicznej i handlowo - usługowej, w branży rolniczej, turystycznej, logistycznej, informatycznej; transportu na fora zawodowe, dostawy komputerów w branży turystycznej i samochodowej, usługi cateringowej na fora zawodowe, organizacji kursów, dostawy wyposażenia w branży samochodowej, wyboru liderów Szkolnych Programów Rozwojowych, dostawy materiałów biurowych, organizacji kursów prawa jazdy, realizacji usługi konsultantów ds. współpracy z regionalnym rynkiem pracy, organizacji usługi hotelarsko - gastronomicznej w dniach 20 - 22.06.2012, świadczenia usług telekomunikacyjnych,
 - Wszczęto 70 postępowań z wolnej ręki, z czego: 68 postępowań w ramach zamówienia uzupełniającego (art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp) na usługę Lidera Szkolnego Programu Rozwojowego, 2 postępowania dot. 1) dostawy mebli restauracyjnych 2) dostawy sprzętu hotelowego, biurowego i dydaktycznego oraz wyposażenia łazienek (podstawa prawna - art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp).

„Szkolenie nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów”

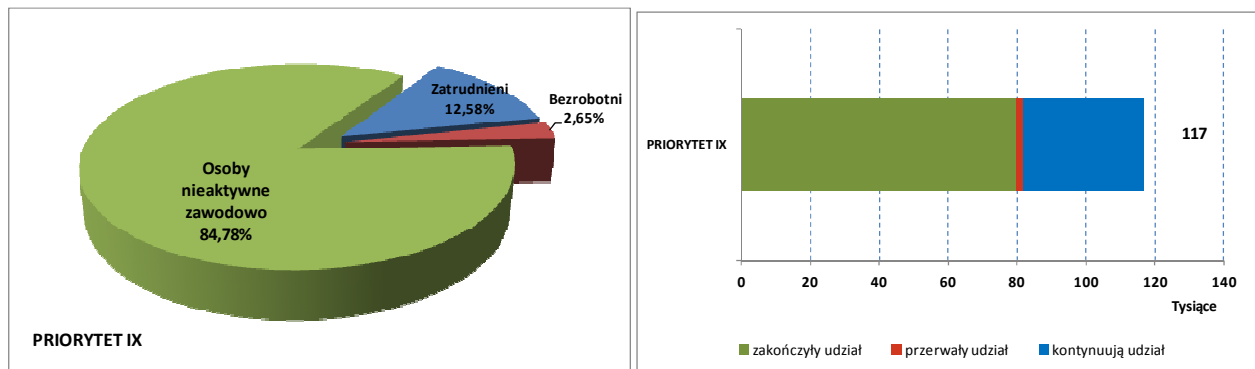
- **Beneficjent:** Samorząd Województwa Dolnośląskiego, Wydział Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego

- **Działanie, w którym jest realizowany:** Działanie 9.4
- **Termin realizacji:** 01 stycznia 2010 r. – 31 sierpnia 2011 r.
- **Wartość projektu:** 2 000 000,00 PLN; z czego wkład własny Beneficjenta wynosi 300 000,00 PLN
- **Stopień wydatkowania na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność:** od 01.01.2012 do 30.06.2012 został zatwierdzony końcowy wniosek o płatność za okres od 01.07.2011 do 31.08.2011 r. na kwotę 220 509,78 PLN. Od początku realizacji projektu zatwierdzono wydatki na kwotę 1 353 420,99 PLN, co stanowi 87,87%. Projekt rozliczył się z oszczędnościami.
- **Opóźnienia w realizacji projektu:** w związku zakończeniem realizacji projektu w 2011 r. w bieżącym okresie sprawozdawczym nie odnotowano nowych opóźnień w jego realizacji. Szczegółowe informacje o wszystkich opóźnieniach w trakcie realizacji projektu zostały przedstawione w poprzednich sprawozdaniach.
- **Postęp rzeczowy:** na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego większość wskaźników osiągnięto na poziomie 100 %. Wskaźnik – liczba nauczycieli, którzy uczestniczyli w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach osiągnięto na poziomie 99,35 %. Wskaźnik – przeszkolenie 1 020 nauczycieli w różnych formach doskonalenia osiągnięto na poziomie 97,75 % (czyli 1 013 osób). Cztery wskaźniki nie zostały osiągnięte ze względu na niezrealizowanie komponentu ponadnarodowego. Szczegółowe dane zawarto w sprawozdaniu za rok 2011. W okresie, jaki obejmował końcowy WNP, do projektu nie przystąpił żaden nowy uczestnik, natomiast wszyscy uczestnicy zakończyli udział w projekcie (ogółem 1 013 osób, w tym 863 kobiety i 150 mężczyzn)
- **Kluczowe przetargi:** w bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach projektu przeprowadzono:
 - ✓ Beneficjent systemowy – nie przeprowadził żadnych postępowań w ramach PZP;
 - ✓ Realizator – Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (DODN) we Wrocławiu – 1 postępowanie przetargowe na redakcję, opracowanie, skład i druk publikacji podsumowującej.

Ponadto w 2012 r. przewidziane jest rozpoczęcie realizacji nowego projektu systemowego Wydziału Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego pn. „**Podniesienie kompetencji nauczycieli z obszarów wiejskich Dolnego Śląska w zakresie innowacyjnych metod nauczania w obszarach ICT i nauk matematyczno-przyrodniczych**”. Planowany okres realizacji projektu to wrzesień 2012 r. – sierpień 2014 r. Do końca okresu sprawozdawczego trwała ocena merytoryczna wniosku o dofinansowanie.

• Analiza struktury uczestników

Priorytet IX w swojej idei skupiony jest na upowszechnieniu edukacji na każdym etapie życia człowieka. Już z założenia zatem uczestnikami projektów w tym obszarze mogą być osoby z różnego przedziału wiekowego, z różnorodnym wykształceniem, zarówno bezrobotne jak i zatrudnione, zamieszkujące w miastach oraz na obszarach wiejskich. Wobec powyższego IP nie odnotowała nadreprezentowanych bądź niedoreprezentowanych grup wskazanych w SzOP.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań okresowych IP i IP2 (wg stanu na 30.06.2012r.)

KOMPLEMENTARNOŚĆ:

PRIORYTET VI

W ramach przyjętych do realizacji w bieżącym okresie sprawozdawczym 4 projektów (w tym 1 projekt innowacyjny oraz 2 projekty współpracy ponadnarodowej) nie odnotowano działań komplementarnych. Natomiast umowy o dofinansowanie projektów z konkursów ogłoszonych w I półroczu 2012 roku będą zawierane od II półroczu 2012 roku.

PRIORYTET VII

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie zostały podpisane umowy, które obejmowałyby realizację projektów komplementarnych. Natomiast umowy o dofinansowanie projektów z konkursów ogłoszonych w I półroczu 2012 roku będą zawierane od II półrocza 2012 roku.

PRIORYTET VIII

W dniu 28 marca 2012 r. w ramach Poddziałania 8.1.1 przyjęto do realizacji projekt Beneficjenta SITECH Sp. z o.o. na kwotę 1 674 134,88 PLN, w tym dofinansowanie 1 283 733,48 PLN i wkład własny 390 401,40 PLN, z terminem realizacji 01.03.2012 r. – 28.02.2014 r. Celem projektu jest „Podniesienie kwalifikacji uczestników projektu będących pracownikami przedsiębiorstwa Sitech Sp. z o.o. w Polkowicach, poprzez wzrost kompetencji na polu profesjonalnego działania w zakresie zarządzania, kierowania zespołem, umiejętności trenerskich, obsługi stanowisk produkcyjnych i utrzymania ruchu a tym samym potencjału do rozwoju firmy”. Projekt jest komplementarny do projektu Beneficjenta o tytule „Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji nowych na rynku siedzeń modułowych”, finansowanego ze środków EFRR w ramach działania 4.4 Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym osi priorytetowej 4 Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, a realizowanego w latach 2008-2012.

Szkolenia, w ramach wniosku o dofinansowanie do projektu "Akademia Lidera Sitech", są komplementarne z projektem "Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji nowych na rynku siedzeń modułowych (dalej zwany "Modulsitz"). W ramach nowej inwestycji realizowany jest zakup nowej, innowacyjnej prasy Fagor o nacisku 2600 ton. Prasa będzie wyposażona w linię podającą blachę firmy Arku i zintegrowany transfer programowalny firmy Fagor. Nowa prasa i system podawarek, a szczególnie nowe wymienione wyżej rozwiązania wymagają podwyższenia wiedzy i kwalifikacji pracowników. W ramach projektu pracownicy z grupy 50+ mają zostać objęci specjalnymi programami szkoleniowymi dla pracowników produkcyjnych ze znajomości języka niemieckiego. W związku z tym, że szkolenia te stanowią uzupełnienie działań rozpoczętych w ramach POIG, istnieje efekt synergii i komplementarności:

- komplementarność jednoczesna – zachodzi, ponieważ działania będą finansowane w tym samym okresie programowania (2007-2013);
- komplementarność międzyfunduszowa - działania finansowane z różnych funduszy EFS i EFRR.

Kluczowym w tym kontekście było określenie wspólnego dla uzupełniających się przedsięwzięć celu.

PRIORYTET IX

W bieżącym okresie rozliczeniowym przyjęto do realizacji następujące projekty zakładające komplementarność działań z inwestycjami finansowanymi z innych źródeł wspólnotowych niż Europejski Fundusz Społeczny:

- 1) POKL.09.03.00-02-021/11 – „Kształcenie Ustawiczne w Powiecie Górowskim”, Beneficjent: Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze, okres realizacji: 01.07.2012 r. – 31.08.2015 r., wartość projektu: 1 875 790 PLN, projekt jest komplementarny z projektem realizowanym w **PIW EQUAL**. W ramach projektu powstanie internetowa baza danych na temat kompetencji zawodowych, zapotrzebowania rynku pracy oraz kompetencji beneficjenta. Internetowa baza danych to system informatyczny, umożliwiający stałe monitorowanie rynku pracy i jego potrzeb, a tym samym odpowiednie dopasowanie oferty szkoleniowej. Instrument BEQUALIFIED, jest rezultatem projektu Equal numer A0365 realizowanym przez Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Zajęcia będą realizowane w zakresie przedsiębiorczości, obsługi progr. komputerowych, umiejętności interpersonalnych a także poszukiwania pracy, elastycznych form zatrudnienia (na podstawie rezultatów projektu *Equal-Rodzic-pracownik – rozwój zawodowy rodziców podczas urlopu wychowawczego*).
- 2) POKL.09.04.00-02-038/11 – „Do Przodu”, Beneficjent: Fundacja "Fundacja Cultura Mentis", okres realizacji: 01.01.2012 - 30.06.2014, wartość projektu: 1 446 875,40 PLN, projekt jest komplementarny z projektem realizowanym w **PIW EQUAL**. W projekcie wykorzystywane będą materiały zawarte w opracowaniu "Kreowanie wizerunku osób niewidomych i słabowidzących" – rezultatu PIW EQUAL, który przedstawia problematykę kreowania wizerunku osób z dysfunkcją wzroku, narzędzia zwiększenia aktywności życiowej tej grupy osób i jej atrakcyjności na rynku pracy. wykorzystując ten rezultat ww. projekt zakłada opracowanie i zrealizowania programu przekwalifikowania grupy nauczycieli w zakresie kompetencji społecznych, w szczególności kompetencji uczenia świadczenia usług na rzecz osób niewidomych oraz umiejętności przygotowania audiodeskrypcji dostosowanej do specyfiki miejsca świadczenia usługi.

PODKOMITET MONITORUJĄCY:

W I półroczu 2012 roku przyjęto **cztery uchwały w trybie pisemnej akceptacji**:

- 1) Uchwała nr 26/2012 w sprawie przyjęcia rekomendacji z badania „Ocena zależności pomiędzy doborem form wsparcia a profilem uczestników, w kontekście potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy, na przykładzie projektów konkursowych realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.1 i 8.1.1 PO KL na Dolnym Śląsku z dnia 31 stycznia 2012 r.
- 2) Uchwała nr 27/2012 W sprawie rozpatrzenia i rekomendowania Komitetowi Monitorującemu PO KL zmiany w Planie działania na rok 2012 dla Priorytetów VI, VII, VIII i IX z dnia 24 lutego 2012 r.
- 3) Uchwała nr 28/2012 w sprawie przyjęcia rekomendacji z badania ewaluacyjnego pn. „Badanie jakości i wpływu projektów w Działaniu 8.2 PO KL na upowszechnienie transferu wiedzy pomiędzy sferą nauki i gospodarki w województwie dolnośląskim” z dnia 4 maja 2012 r.
- 4) Uchwała nr 29/2012 W sprawie rozpatrzenia i rekomendowania Komitetowi Monitorującemu PO KL zmian w Planie działania na rok 2012 dla Priorytetu VII z dnia 4 czerwca 2012 r.

W okresie sprawozdawczym nie odbyły się posiedzenia Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Dolnośląskiego. Spotykały się grupy robocze powołane w ramach Podkomitetu.

W dniu 28 marca 2012 r. i 17 kwietnia 2012 r. odbyły się **spotkania grupy roboczej ds. adaptacyjności i transferu wiedzy (Priorytet VIII)**, na których omówione zostały główne założenia, cele oraz zasady naboru i kwalifikowalności wydatków projektu systemowego pn. „*Bon na innowacje*”. Podczas posiedzenia przeprowadzona została również dyskusja na temat konkursu zamkniętego dot. tzw. „operatorów wsparcia” w ramach Poddziałania 8.1.1 (II/8.1.1/B/12) oraz dokumentacji konkursowej. Pomysł na przemodelowanie dotychczasowego sposobu organizacji szkoleń w ramach Działania 8.1 PO KL powstał podczas realizacji projektu współpracy ponadregionalnej pn. „Wsparcie Wdrażania projektów PO KL z obszaru adaptacyjności pracowników i przedsiębiorstw – ponadregionalna sieć współpracy”. Sieć współpracy, w której Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego pełnił rolę Lidera, obejmowała pięć województw: dolnośląskie, zachodniopomorskie, opolskie, śląskie i lubuskie, była finansowana ze środków Pomocy Technicznej PO KL.

W dniu 23 kwietnia 2012 r. odbyło się **spotkanie grupy roboczej ds. zatrudnienia (Priorytet VI)**, na którym omawiany był zakres konkursu i dokumentacja konkursowa do konkursu nr II/6.2/A/12 (mikropożyczki).

3. Opis postępu w realizacji działań, o których mowa w art. 10 Rozporządzenia (WE) 1081/2006¹

Nie dotyczy bieżącego okresu sprawozdawczego

4. Informacja o przeprowadzonych w ramach Priorytetu kontrolach oraz ich wynikach²

Nie dotyczy bieżącego okresu sprawozdawczego

III. INFORMACJA O ZGODNOŚCI REALIZACJI PRIORYTETU Z PRAWODAWSTWEM

1. Czy zapewniono zgodność z prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych?

TAK NIE

2. Czy zapewniono zgodność z zasadami pomocy publicznej?

TAK NIE

3. Czy zapewniono zgodność z zasadami polityk horyzontalnych?

TAK NIE

IV. ZAŁĄCZNIKI:

¹ Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego

² Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego

ZAŁĄCZNIK 1: Osiągnięte wartości wskaźników

ZAŁĄCZNIK 2: Przepływ uczestników projektów realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 3: Określenie statusu na rynku pracy osób, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 4: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu, znajdujący się w dwóch grupach wiekowych 15-24 i 55-64 lata

ZAŁĄCZNIK 5: Osoby, które rozpoczęły udział w projektach realizowanych w ramach Priorytetu ze względu na wykształcenie

ZAŁĄCZNIK 6: Przedsiębiorstwa, które przystąpiły do udziału w projektach realizowanych w ramach Priorytetu

ZAŁĄCZNIK 7: Wartość udzielonej i wypłaconej pomocy publicznej oraz pomocy *de minimis* w ramach PO KL (w PLN)

ZAŁĄCZNIK 8: Protesty/ odwołania

ZAŁĄCZNIK 9: Monitorowanie projektów innowacyjnych i ponadnarodowych³

Nie dotyczy bieżącego okresu sprawozdawczego

ZAŁĄCZNIK 10: Informacja o wykonaniu wskaźnika efektywności zatrudnieniowej

V. OŚWIADCZENIE INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ

Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są zgodne z prawdą.

Data	20.08.2012 r.
Pieczęć imienna i podpis osoby upoważnionej do zatwierdzenia sprawozdania w imieniu Instytucji Pośredniczącej PO KL	

INFORMACJE DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO*

*wypełnia Instytucja Zarządzająca PO KL

Imię i nazwisko osoby weryfikującej sprawozdanie	
Data	
Podpis	

³ Dotyczy sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego